DE ZUID-AFRIKAAN VEREENIGD MET ONS LAND

UNION-CASTLE LIJN

MAILSTOOMBOOTEN NAAR SOUTHAMPTON, AANLEGGEN TE MADEIRA.
TUSSCHENBOOTEN EN EXTRA BOOTEN NAAR LONDEN.

Union-Castle Mail Stoomvaart Maatschappij, Beperkt.
DONALD CURRIE & Co., Bestuurders.

DEEL 77.—No. 7,436. KAAPSTAD, ZATERDAG, 12 MAART, 1904. [Dit Blad verschijnt drie maal per week: Dinsdags, Donderdags en Zaterdags. Intekenings prijs per jaar £1 6s., postgeld, ingesloten vooruit betaalbaar.]

Kaapstads meest Populaire Drapery Winkel is die van

WILSON & MILLER,

ADDERLEY STRAAT.

De nieuwste en meest betrouwbare goederen tegen matige prijzen.

Verschepingen van Herfst en Winter Nieuwigheden zullen nu gaan aankomen met elke Poststoomboot.

Als gij geen afdruk onvangt van onze Geillustreerde Catalogi, schrijf er om en laat uw naam op het register plaatsen.

Ons Nieuw Winter-nummer zal binnen kort uitkomen.

Schrijf ook om Monsters van onze nieuwe Japonstoffen.

Eerste Klas Costuummakerij tegen matige prijzen een Specialiteit.

Buiten-orders ontvangen dadelijke en nauwgezette zorg.

Bij al wat ge noodig hebt, schrijf aan

WILSON & MILLER,

Postbus 438. ADDERLEY STRAAT, KAAPSTAD.

APOLOGIE.

IK de ondergeteekende, MICHIEL SANDS, woonachtig te Malagas, distrikt Swellendam, erken hiermede dat onwaar is hetgeen ik van mevr. J. J. FOUCHEE te Malagas op den 17den Februari 1904, gezegd heb in de Hollandsche taal, en trek hetzelve hiermede terug, en verklaar verder niets te weten tegen haar eer of karakter.

M. SANDS.

Malagas, Dist. Swellendam,
5 Maart, 1904.

Als getuigen:
J. J. LOURENS.
H. P. GILDENHUIJS.

De voornaamste gangploeg in Zuid Afrika

- - IS - -

De 'FLYING DUTCHMAN'

2-voor grootte snijdt 28″ breed en weegt 495 lbs. compleet.

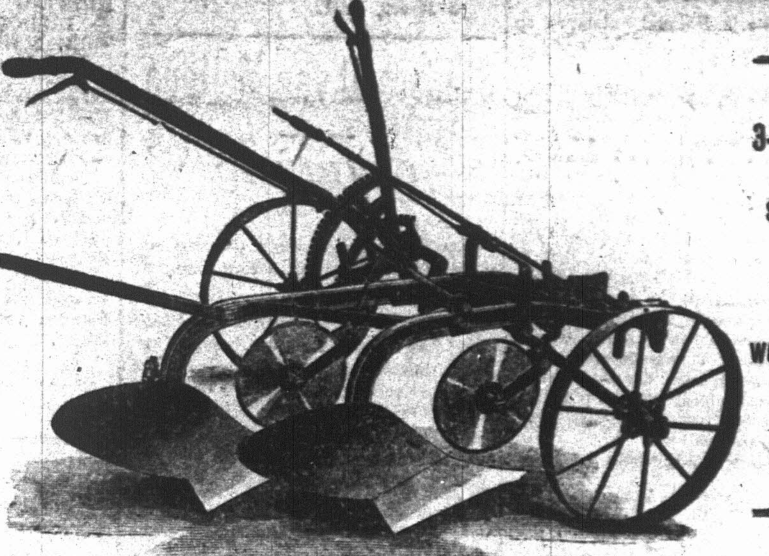

3-voor grootte snijdt 36″ breed en weegt 595 lbs. compleet.

De "FLYING DUTCHMAN," zooals door ons verkocht, compleet met ploegijzers, graaroeden, patente wielnaaf doppen, en al de jongste verbeteringen, is zonder twijfel het beste landbouw werktuig in zijn soort op de markt. Zij is speciaal ontworpen en samengesteld, om te voorzien in de eischen van dit land, en is gemaakt van de beste verkrijgbare materialen. Wij hebben alle bijzondere deelen voorradig, inbegrepen scharen in drie graden.

Wij hebben den prachtigsten voorraad ploegen die in het land bestaat.

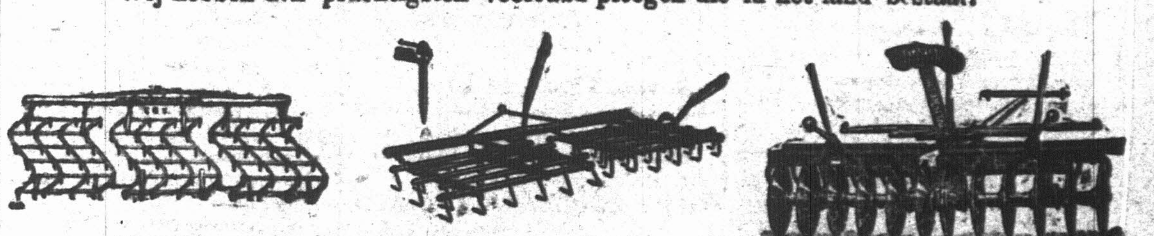

Prachtige sorteering Cultivators van allerlei soort, waaronder Eggen, Aardappel Ploegen, Stampers (pulverizers), Grond Rollers, Wieders enz., enz., enz.

MALCOMESS & CO.

Handelaren in Machinerie en Algemeene Handelaren,

- - - OOST LONDEN.

PUBLIEKE VERKOOPING, Zonder Reserve,

— VAN —

VASTE EIGENDOMMEN,

IN DE ALOMBEKENDE

BEERVLEY.

De ondergeteekende, behoorlijk gelast door den heer Hermanus Venter, sr, zal per publieke veiling verkoopen te KALKKRAAL,

Op Woensdag, 23 Maart, 1904,

OM 10 UUR DES VOORMIDDAGS, PRECIES,

de volgende welbekende Plaatsen:—

1ste.—De wel bekende Plaats KALKKRAAL, groot volgens Kaart 7,801 morgen met Gebouwen, Kralen, Stal, Wagenhuis, enz., enz. erop Deze Plaats is zoo wel bekend, dat veel schrijven er over niet noodig is Zij is uitstekend voor Groot en Klein Vee, zoo ook voor Struisvogels uitmuntend. Omtrent 2000 (twee duizend) of meer morgen grond (VLEI) worden benat met water uit Brak Rivier en kan op het minste tien tot (15,000) vijftien duizend mudden Graan per jaar op leveren. De geheele Plaats is omheind en in afdeelingen afgekampt, en heeft buiten Dammen. Ook de geheele Brak Rivier loopt er door.

2de.—Stuk van Zwavelstaart, groot 42 morgen en 84 vierkante roeden, grenzende aan bovengemelde.

3de.— Gedeelte van Commandants Kraal, groot 1012 morgen en 300 vierkante roeden, grenzende aan Kalk Kraal.

4de.—Gedeelte van Kalk Kraal, beter bekend als Botter Kraal, groot volgens kaart 532 morgen, grenzende aan Kalk Kraal.

5de.—Gedeelte van Meide Kraal, groot 835 Mor en en 564 vierkante Roeden.

6de.— Gedeelte East Prairie, groot 3966 Morgen en 502 vierkante Roeden.

7de.—Gedeelte van de plaats Ruitjesvlakte, groot 3030 Morgen en 186 vierkante Roeden.

De bovengemelde Eigendommen zijn alle omheind en afgekampt en liggen in een Blok van over de 10000 Morgen. De Heer Venter heeft altoos een tot 2000 Vogelstruisen er op gehouden, behalve het groot en klein Vee. Dan ligt al de bovengemelde grond in BEERVLEIJ, die niet alleen den naam heeft maar ook de daad. De bovengemelde gronden hebben omtrent gezamenlijk zes duizend, (6000) Morgen, die onder water zijn en kunnen bezaaid worden.

Dus is het een eerste klas kans die zelden of ooit in de markt komt. Zoo is het nu gelegenheid voor eenig persoon, die begeerig is, om zijn Geld goed te besteden in goeden grond

8ste.— Erf No 84 gelegen in Strydenburg met gebouwen, Standhoudende Put, Windmolen en eerste klas Vruchten Boomen er op, beter bekend als de heer Venter zijn Tuin. Het Erf is geheel ommuurd.

9de. Gedeelte van Erf No. 12, gelegen in Fleet Straat Hope Town, met de daarop staande gebouwen.

DUS VERGEET NIET

te Kalkkraal, op Woensdag 23 Maart, a.s,

om 10 uur precies des voormiddags.

De gronden worden verkocht ZONDER EENIGE RESERVE, dus is het nu de kans.

Zegt het, en komt allen.

Voorts zullen ter verkoop worden aangeboden:

800 Kaapsche Ooien in goede conditie en 25 Koeien en Kalveren. Indien anderen nog goederen ter verkoop op deze verkooping wenschen aan te brengen, bestaat daartegen hoegenaamd geen bezwaar.

P. A. THERON, Afslager.

Strydenburg, 16 Februari, 1904.

Malmesbury Executeurs Kamer en Trust en Brand-Assurantie Maatschappij.

VERKOOP VAN

WAARDEVOL EIGENDOM.

IN DE STAD MALMESBURY.

DE Ondergeteekende, behoorlijk gelast door den heer D. KENNEDY, zal doen verkoopen, per Publieke Veiling,

Op WOENSDAG, den 23sten a.s,

om 10 uur, op de plek,

Zijn WELBEKEND WOONHUIS, gelegen in de stad Malmesbury, op den hoek van Riebeek- en St. Thomas-straten.

OOK EEN SMIDSWINKEL.

En alle daarbij behoorende gemakken. Termen Liberaal.

KOM EN KOOP.

G. W. KOTZE,
Secretaris.

J. W. MOORREES, Jr. & Co.
Afslagers.

Malmesbury.

E. BURMESTER,

- Juwelier en Horlogemaker, -

(Oudste opgerichte firma in Zuid-Afrika)

Heeft de grootste voorraad in de stad steeds voorhanden als:—

Gouden (Muff) Kettings, Hals Kettings, Diamanten Ringen, Broches, Zilveren voorwerpen voor cadeaus.

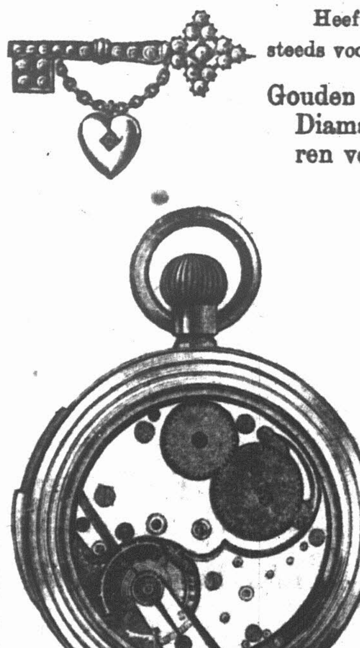

Horloges en Klokken in groote keuze. Telescopen, Twee-oogige Brillen en Ooglazen.

KERKKLOKKEN met bellen, tonen spelende met een en acht dagen, of eigen uitgevonden beweging, zooals geleverd in Stellenbosch, Caledon, Malmesbury en Zeepunt, enz., enz.

Prijsopgaven voor deze wel bekende Klokken worden op applicatie gratis verzonden.

OPGERICHT 1864.

E. BURMESTER,

KAAPSTAD, Adderleystraat, 86.

RATTRAY & MARAIS,

HENRY JOHN RATTRAY.
ANTHONY EDUARD MARAIS.

Producten Handelaars in 't Groot en Klein

Alle soorten van Producten verkocht op Commissie of opgeslagen.

Kerkstraat Oost, PRETORIA.
BUS 211.

EXECUTEURS KAMER.

Publieke Verkooping

—TE—

LADY GREY.

In den Insolventen Boedel van CHRISTOFFEL J. DU TOIT.

De ondergeteekende, als Trustee in den insolventen Boedel van CHRISTOFFEL J. DU TOIT, zal publiek doen verkoopen te

LADY GREY, Dist. Robertson,

— OP —

Donderdag, 17 Maart, 1904,

ten 10 uur des morgens.

Vastgoed:

Het welgelegen en alombekend Eigendom in de Hoofd Straat te Lady Grey, zijnde gedeelten van Erven No. 1 en 2 van Blok J, zulke gedeelten, metende 231 roeden en 16 voeten. Op het eigendom staan het Woonhuis en Wagenmakers Winkel, en de grond is beplant met Vrucht- en andere boomen; er is ook een put met een Windpomp daarop.

Losse Goederen:

8 Wagenwielen, 4 Kar Assen, 4 persoons Karveeren, Aanbeelden, ander Smidsgereedschap, Hamers, Blaasbalg, Dommekracht, Krampen, Zagen, Vellingen, Bank, Rakken.

Huismeubelen:

Ledikanten, Katels, Persen, Tafels, Kist, Spiegels, Stoelen, Klok, Lampen, Keukengereedschap, Prenten, enz. enz., Alsook een koe.

J. H. N. ROOS,
Eenig Curator.

Kamer Gebouwen,
Hoek van Adderley en Waal Straten,
Kaapstad,
23 Februari, 1904.

A. G. H. TEUBES, Afslager.

WELLINGTON.

Uit de hand te Koop.

Daar de heer P. J. Siebrits zoovele aanzoeken heeft voor zijn Gronden en op 't punt staat te vertrekken, heeft hij eindelijk besloten als boven te verkoopen: omtrent Zeven of Acht ERVEN, met een net, nieuw en gerieflijk Woonhuis, Stallen, Wagenhuis en Buiten Vertrekken, gelegen in Commissionerstraat.

De Grond is zeer Vruchtbaar voor alles. Het is onnoodig te zeggen dat dit eigendom in het aannemelijkste gedeelte van het dorp ligt, nabij de Scholen en private residentien.

Termen billijk.

Voor bijzonderheden vervoege men zich bij ondergeteekende

J. E. Schoevers.

Kerkstraat, Wellington,
1 Maart, 1904.

Eenvoudige Huiswoorden

(PLAIN HOME TALK),

over Liefde, Huwelijk en Geboorte, door den grooten Amerikaanschen Specialist Dr. E. B. FOOTE, M. D. van New York. Een medisch boek over speciale onderwerpen voor ieder huisgezin. Wordt voor 15/- franco per post verzonden naar elk deel van Zuid-Afrika.

AGENTEN:

PERRY & Co.,
BOEK- en MUZIEKHANDEL
Pleinstraat 83, Kaapstad.

EEN UITSTEKENDE GELEGENHEID VOOR GELDBELEGGERS EN SPECULATEURS.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN

Twee verkieslijke Cottages vast aan elkander,

Te Kent Road, in den omtrek van Greatmore Straat, WOODSTOCK,

Zaterdag, 12 dezer, te 11 uur 's voormiddags.

LEZARD en LEZARD (vroeger van Kimberley), Vendu-afslagers. Boedel-agenten, enz., met instructies begunstigd door Mevr. M. FROST, zullen per publieke veiling verkoopen op **Zaterdag, den 12den dezer, te 11 uur v.m.,** op de plaats zelve, **No. 6 en 7, Kent Road nabij Greatmore Straat, Woodstock,** haar zeer geschikt eigendom, bestaande uit twee Cottages vast aan elkaar (semi-detached), elk waarvan gebouwd is met garen baksteen en een eetkamer, drie slaapkamers, badkamer, kombuis, voor- en achtergangen en buitengebouwen bevat, met tuin en verandah en cementen stoep voren en cementen compound van achteren. Water is aangelegd. Alles is ingesloten met een suffisante heining.

Dit eigendom is in een goeden staat van reparatie en is zeer centraal en gemakkelijk gelegen, daar het slechts eenige minuten wandelen is van de Woodstock en Zoutrivier Spoorweg Stations en den tram dienst.

De twee woningen zijn reeds aan goede huurders verhuurd.

Liberale Termen zullen aangeboden worden.

Voor verdere bijzonderheden doe aanzoek bij

LEZARD en LEZARD,
Vendu-afslagers en Waardeerders,
Lewin Kamers, 17, Kasteelstraat, 33,
Postbus 953, Kaapstad.

MICHAU en DE VILLIERS,
Hofmeyr Kamers,
Procureurs voor de Verkooper.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De ondergeteekende, daartoe gelast door den heer J. A. L. VAN DER MERWE en Anderen zal op,

Woensdag, 23 Maart, 1904,

per Publieke Veiling verkoopen te

ELIAS LEEGTE, nabij Williston,

Afdeeling FRASERBURG,

3000 Schapen en Bokken in goede conditie,
30 Eerste Klas Koloniale Ezels,
30 Donkeys, 20 Aanteel Beesten,
12 Paarden, (Merries) gedeeltelijk met Ezel Veulens,
3 Paren Eerste Klas Kar Paarden,
5 Bokwagens, kompleet met Tuigen, Zwingels, Kettings en Bokzeilen,
2 Nieuwe Open Karren,
1 Span Nieuwe Tuigen met lange Strengen, en wat verder op den dag der verkooping zal worden voorgebracht.

TERMEN BILLIJK.

Voor voeder tegen bestaanbare prijzen zal gezorgd worden

ALBERT ERDA, Afslager.

Calvinia, 26 Februari, 1904.

Somerset West Strand

PUBLIEKE VERKOOPING

— VAN —

Waardevolle - - - - - - - ERVEN.

De ondergeteekende, begunstigd door instructies van de Executrice in den boedel van wijlen C. Kleinschmidt, zal publiek verkoopen ter plaatse op

Zaterdag 12 Maart, 1904,

Om 4 uur n.m.:—

3 zeer waardevolle Erven, zijnde Lots 340 tot 347 Blok Z, vroeger het eigendom van D. J. Rossouw en een gedeelte van het eigendom, bekend als Neethling's Kamp.

Deze Erven zijn gelegen in het hart van het Strand niet ver van het nieuwe Stadshuis.

Onthoud datum en plaats, op de plek zelf,

Zaterdag, 12 Maart, 1904,

OM 4 UUR N.M.

PAUL D. CLUVER,
Afslager.

GUS TROLLIP,
Procureur voor Verkooper,
Kerkplein, Kaapstad.

Huur van Kostbaar Eigendom.

De ondergeteekende, daartoe gelast door den heer A. B. BURGER, zal per publieke veiling opveilen op

ZATERDAG, 9 APRIL, 1904,

ten 10 uur des voormiddags, de Huur, voor een tijdperk van 5 jaren, van de kostbare plaats:—

"KALKGAT,"

gelegen in de afdeeling Prieska, groot omtrent 6400 morgen, en 3 uur rijdens van het dorp.

Het veld is goed voor groot en klein vee, en op de plaats is een sterke put, alsook een goede win dam, waarbij veel gezaaid kan worden.

Daar zulk een eigendom maar zelden in de markt komt, is het een goede gelegenheid voor eenig persoon die een eersteklas plaats noodig heeft.

Verdere bijzonderheden zijn verkrijgbaar bij den Afslager.

D. C. S. NAUDE,
Afslager.

Prieska, 3 Maart, 1904.

FAMILIEBERICHTEN.

DOODBERICHTEN.

OVERLEDEN te Montagu, op Zaterdag den 5den dezer, mijn teeder geliefde Echtgenoot,

Dr. JOSEPH WILLIAM CASTLES,

na een zwaar lijden van een maand, veroorzaakt door bloedvergiftiging.

Hiermede wil ik mijn dank betuigen aan alle belangstellenden en vrienden, die mij behulpzaam zijn geweest gedurende zijn ziekte.

M. CASTLES,
née Brink.

Montagu,
7 Maart, 1904.

OVERLEDEN te de Doorns op den 23sten Februari, 1904, mijn geliefde echtgenoot

HERCULAAS STEPHANIS VILJOEN,

in zijn 76ste jaar,

Al de deelnemende vrienden die hem sooveel liefde en hulp gedurende zijn ziekte betoond hebben, worden its dezen hartelijk bedankt.

De bedroefde Weduwe,

SARAH MAGDALENA VILJOEN.
geb. Wessels

IN Christus zijn Heiland ontslapen op 7 Maart, 1904, te Caledon, mijn teeder geliefde Echtgenoot,

GODFRIED JOHAN ZIMMERMAN,

in den nog jeugdigen ouderdom van 26 jaar en 7 maanden, na een zoete echtverbindtenis van 2 jaar en 7 maanden, mij alleen latende met een kindje. Hoe smartelijk dit groot verlies voor mij en mijn dierbaren is, berusten wij in den wil van onzen Hemelschen Vader, Die hem opgenomen heeft in de eeuwige plaatse der ruste. Wij brengen ook onzen hartelijken dank toe aan Ds. J. G. J. Krige, die hem in zijn lijden zoo getrouw heeft bezocht en getroost, aan Dr. G. Smuts, die hem zoo getrouw heeft bijgestaan, aan den broeder P. Laing en de vele vrienden voor hun hulp en bijstand gedurende het jaar dat de overledene lijdende was.

De bedroefde Echtgenoote en Familie,—

S. G. C. ZIMMERMAN,
geb. Roux.

Caledon,
8 Maart, 1904.

BENOODIGD

HANDIGE EN ONTWIKKELDE AFRIKAANDER, ongeveer 20 jaar voor Kantoor; moet in HET REKENEN GOED ONTWIKKELD ZIJN. Vaste plaats voor een bekwaam man. Men doe applicatie in eigen handschrift tot "Beta" Kantoor "Ons Land."

Een bekwame Onderwijzeres gevraagd voor Hollandsch, Engelsch en Muziek op een Buiten-Plaats. Salaris van £4 10 tot £5 per maand. Applicaties worden ingewacht tot op 22 Maart a.s.

P. G. VAN ZIJL.

Via Springs,
P.K. Nooitgedacht,
Dist. Heidelberg,
Transvaal.

MITS deze worden applicaties voor de post van assistent-bestuurder op een plaats; bij voorkeur een ongehuwd man; alleen dezulken die koloniale ondervinding hebben, behoeven applicatie te maken. Applicaties in te zenden bij ondergeteekende voor den 15den Maart, met opgave van verlangd salaris.

J. A. FAURE,
Zandvliet,
Faure Siding.

EEN ONDERWIJZERES voor de IIIde Klas Publieke School te Cameron's Glen, dit distrikt. Salaris £50 p.a. met vrije kost en inwoning. Kennis van Muziek aanbeveling, Hollandsch en Engelsch noodzakelijk. Werkzaamheden te beginnen na de Paasch vacantie. Applicaties, met copieen van getuigschriften, zullen tot den 25sten Maart ontvangen zijden door

D. DU PLESSIS STEYN,
Bedford, K.K.

EEN ONDERWIJZER voor de publieke School te Elandskraal, Knysna.

Werkzaamheden te beginnen na de April vacantie.

Salaris £108 en vrij logies.

Applicaties met getuigschriften te worden gezonden aan den ondergeteekende niet later dan 31 Maart, 1904.

S. TERBLANCHE.

P.O. Barrington,
Knysna.

APPLICATIES worden gevraagd voor de Christelijke Nationale Scholen in het distrikt Ficksburg, O.R.K., als volgt:

(1) Een gecertificeerde ONDERWIJZERES voor de Buitenschool te Roode Krans, plaats van den heer Hermanus Crause;

(2) Mede een gecertificeerde ONDERWIJZERES voor de Buitenschool op de plaats Moria, van den heer Hermanus Badenhorst.

Kennis van muziek en handwerk een aanbeveling. De handwerk- en muziekgelden komen de onderwijzeres toe.

Salaris in elk geval £120 per jaar.

Werkzaamheden te beginnen zoo spoedig mogelijk.

Zend afschriften van getuigschriften niet later dan 22 Maart, 1904, aan

G. OLIVIER,
Secretaris.

Postbus 21,
Ficksburg, O.R.K.

HOOFDONDERWIJZER voor de "IRENE" School, Johannesburg, (wegens bedanking van den geslaagden applicant).

Applicant moet zijn lid van de Nederd. Geref. Kerk, en van goed zedelijk gedrag. Ondervindiing in het vak, en kennis van Hollandsch vereischt.

Kennis van andere moderne talen en van Solfa een aanbeveling.

Werkzaamheden, (indien mogelijk) te beginnen met ingang van het April Kwartaal.

Salaris £450 per jaar, met £100 huistoelage voor gehuwd persoon.

Applicaties worden ingewacht tot 26 Maart, 1904, door.

P. G J. MEIRING V.D.M.

119 Wolmarans Straat,
Johannesburg,
25 Februari, 1904.

PAARL.

GEVRAAGD een plaatselijk man als reiziger in Kruidenierswaren enz. Vroegere ondervinding een aanbeveling. Men vervoege zich in geschrift tot

D. WARD & CO.,
Paarl Station

BENOODIGD

Aan Journalisten.

ER is een vacature in den staf van "The Friend" (Bloemfontein) voor een goed Hollandsch editeur. Moet Zuid Afrikaansche ondervinding hebben opgedaan. Salaris om mede te beginnen, £320 per jaar. Werkzaamheden beginnen op 1 April.

Doe aanzoek bij den algemeenen bestuurder,

The Friend P. & P. Co. Ltd.,
Bloemfontein.

ORGELIST.

ORGELIST benoodigd door de Ned. Ger. Kerk te Victoria West. Salaris £60 per jaar. Werk te beginnen indien mogelijk reeds op 1 April. Doe dadelijk aanzoek, met getuigschriften, bij den ondergeteekende.

G. A. MAEDER, V.D.M.

Victoria West,
8 Maart, 1904.

Stadsraad van Molteno.

GEVRAAGD.

Een onderwijzeres voor Naaldwerk, en Zingen, voor de afdeeling *kinderen*. Salaris £150 per jaar.

Applicaties (vergezeld van bewijzen van bekwaamheden en copiën van getuigschriften) worden uitgenoodigd voor de betrekking van onderwijzeres in Naaldwerk en Zingen (Tonic Sol-fa), voor de kinderen, in de tweede-klasse publieke school, op een salaris van £150 per jaar.

De geslaagde applicant zal volgens het Kindergarten systeem moeten onderrichten, en naaldwerk en zingen (Tonic Sol-fa) volgens de eischen van het gouvernement.

Werkzaamheden te beginnen na de heropening der school, na Juni vacantie.

Applicaties te ontvangen op of voor Donderdag, 31 Maart 1904, door

J. C. DE KLERK,

Stadhuis,

Molteno, 5 Maart, 1904.

Robertson Hooge School.

VICE PRINCIPAAL GEVRAAGD

BENOODIGD een Vice Principaal voor bovengenoemde School;—bekwaamheid om in Hout-werk te Onderwijzen, noodzakelijk.

Werkzaamheden te aanvaarden op 1 Mei, a.s., of anders bij de heropening der School en Juli Salaris £230.

Applicaties met afschriften van getuigschriften en Certificaten wat betreft goed gedrag, worden ingewacht bij den ondergeteekende tot den 2den April, 1904.

MATTHEW NICOL,
Eere Secretaris,
Hooge School Commissie.

Robertson, 3 Maart, 1904.

Onderwijzers. Onderwijzers.

APPLICATIES worden gevraagd voor de betrekking van Eersten Assistent aan de Noorder Paarl School.

De aangestelde persoon wordt verwacht het bestier der Kostschool in verband met de inrichting op zich te nemen en dus moeten applicanten, indien gehuwd, melding er van maken. Indien ongehuwd dan wordt het verwacht, dat de aangestelde persoon met een huisvader, door de commissie aangesteld, zal logeeren, ten einde opsicht te houden over de kostleerlingen.

In het eerste geval, waar applikant alle verantwoordelijkheid op zich neemt, is het salaris £210 per annum, met huis. In het tweede geval £160, doch £30 voor logies af.

Werkzaamheden te beginnen na Juni vacantie.

Applicaties tot 1 April.

Kennis van houtwerk een aanbeveling.

Voor verdere bijzonderheden vervoege men zich bij

Ds. A. MOORREES,
of den HOOFD ONDERWIJZER.

KENNISGEVINGEN.

KENNISGEVING geschiedt mits dezen, overeenkomstig Sectie 207 van Wet 40 van 1889, dat op applicatie van den heer J. J. v. Wijk, de Afdeelingsraad van Calvinia voornemens is Zijn Excellentie den Gouverneur te verzoeken om zijn bekrachtiging te schenken aan de pacht voor vijf jaren van de Publieke Uitspanning, genaamd "Draaikraal," gelegen in de Karroo, Wijk Noord Onder Roggeveld, distrikt Calvinia, aan gezegden heer v. Wijk, op voorwaarde dat hij zal voorzien in geschikte accommodatie en stalling voor reizigers. Eenige persoon, objecteerend tegen bovenbedoelde pacht, wordt verzocht zoodanige bezwaren in te dienen bij den ondergeteekende op of voor den 8sten dag van Maart, 1904.

N. S. LOUW,
Secretaris

Afdeelingsraad, Calvinia,
4 Februari, 1904.

KENNISGEVING.

GESCHIEDT mits dezen, dat ik het jagen met honden of geweer ten strengste belet op mijn plaatsen Spanjaardsbosch en Matjesfontein, ook zal een ieder die gevonden wordt te schieten van af den publieken weg en die over mijn grond gaat, zonder onderscheid des persoons vervolgd worden

P. J. BESTBIER.

Vruchten - Seizoen, 1904.

Perzik-kistjes.

Pakmanden en Vrucht enkorfjes voor Pruimen en Abrikozen.

Druiven-kistjes.

Houtwol.

Te koop bij

ATTWELL & CO.,
Onder St. George's-straat

KENNISGEVINGEN.

Montagu Municipaliteit.

VERKIEZING VAN RAADSLID.

Kennis geschiedt bij dezen volgens Art. 49, van Wet No. 45, 1882, dat nominatie papieren, geteekend door niet minder dan vijf stemgerechtigden, ten Municipalen Kantore, tot 4 uur 's namiddags, op Woensdag, den 23sten Maart, 1904, zullen worden ontvangen voor een Candidaat, om de buitengewone vacature aan te vullen, veroorzaakt door den dood van Raadslid wijlen Dr. J. W. Cartles.

De nominatie zal op Donderdag, den 24sten dezer, te 10 uur v.m. plaats vinden.

Indien nodig zal er een stemming zijn ten Municipalen Kantore, Montagu, op Woensdag, den 30sten dezer, tusschen de uren van 10 v.m. en 4 n.m.

GEORGE J. BAM,
Agd. Voorzitter.

Municipaal Kantoor,
Montagu,
8 Maart, 1904.

Kaapsche Afdeelingsraad.

HEFFING VAN BELASTING VOOR DE DORPSBEHEER COMMISSIE VAN GLEN LILY, FAIRFIELD EN PAROW.

KENNISGEVING geschiedt mits dezen dat het voornemen bestaat om op een speciale vergadering van den Kaapschen Afdeelings Raad, te worden gehouden in dit Kantoor, te 2 uur n.m., op Vrijdag, den 8sten April aanst., op verzoek van de Glen Lily, Fairfield en Parow Dorps Beheer Commissie, een belasting te heffen van een penny (1d.) in het £ van de waarde van vaste goederen binnen de limieten van de bovengenoemde Commissie.

Op last,

H. v. d. WESTHUYSEN,
Secretaris.

Kantoor van den Afdeelings Raad,
8, Groentemarkt Plein,
Kaapstad,
8 Maart, 1904.

Aan Boeren en Produkten Handelaars.

De Heeren TAYLOR & MYLES

Voor geruimen tijd bezigheid doende als Produkten Handelaars te 105, Kasteel-straat, Kaapstad, wenschen boeren en produkten handelaars bekend te maken dat zij ook in de Nieuwe Markt begonnen als Markt Agenten, en zullen blijde zijn toezendingen van Vruchten en Produkten te ontvangen voor verkooping op commissie.

Wij waarborgen strikte attentie, goede prijzen, prompte opgaven van opbrengst en dadelijke afrekening.

Goederen te worden gezonden naar ons adres—Nieuwe Markt;—brieven voorloopig te worden gericht

105 Kasteel Straat,
Kaapstad,
of P.K. Bus 749.

Eerste Klas Jongens Publieke School, Beaufort West.

De Schoolcursus strekt zich uit van Standaard I. tot Matriculatie.
Houtwerk en Rechtlijnig Teekenen (Mechanical drawing)
De kostinrichting staat onder toezicht van den Hoofdonderwijzer.
Kost en inwoning £10 per school kwartaal

Goede Resultaten van 1903

MATRICULATIE: 3 geslaagd, 1 beurs en 1 scholierschap.
HOOGER SCHOOLEXAMEN: 7 geslaagd, twee met lof.
SCHEIKUNDE: 7 geslaagd, 1 beurs.
TAALBOND, HOOGER: 3 geslaagd.
LAGER: 4 geslaagd.

D. A. DODS, F.E.I.S.,
Hoofdonderwijzer.

Bovengenoemde school, heeft gedurende de laatste twee jaren snelle vorderingen gemaakt; dit is dan ook gebleken bij de laatst gehouden Examina.

De geheele toestand van de school en al het werk dat er verricht wordt, zijn zeer gewenscht.

Hollandsch wordt met goed gevolg onderwezen; ook is men voornemens spoedig een aanvang te maken met het onderwijzen van houtwerk en teekenen (mechanical drawing).

In verband met de school bestaat er een goede kostinrichting, waar zorg wordt gedragen voor het geestelijk en zedelijk welzijn der kinderen.

P. V. D. MERWE, V.D.M.

£2 BELOONING.

Verloren of Gestolen.

Van het dorp Britstown: Een donker, bruine MERRIE MUIL EZEL, ongeteekend, omtrent 5 jaren 14 hand hoog.

Heeren Schutmeesters, bij wie deze Muil Ezel moge zijn of komen, gelieve dadelijk kennis te geven aan den ondergeteekende, door wien alle billijke kosten zullen uitbetaald worden en nog extra £2 als beloning.

H. BLUMBERG,
Britstown.

VOOR alle soorten van MANDEN WERKSTOELEN, Luierstoelen, Manden en Mandewerk, ga naar de "Z.A Manden Werken," Leliestraat 6, bij Parlementstraat, KAAPSTAD, Gereg. Telegram Adres: Basket, Cape Town.'

EEN kans terwijl u in stad is, om een spreekmachine mee naar huis te nemen, om oud en jong te vermaken en te leeren. Kom onze nieuwigheden zien. We zullen zeer gaarne u overal rond leiden.

De 'Electric Utility Co.'
Burgstraat 45,
KAAPSTAD.
Postbus 128.

STEWARTS EN LLOYDS

(ZUID AFRIKA) BEPERKT,
KAAPSTAD.

1,000,000 voet

GEGALVANISEERDE PIJPEN	¼" tot 6"
ZWARTE PIJPEN	¼" „ 6"
STOOM PIJPEN...	¼" „ 12"
STOOMKETEL PIJPEN	1½" „ 4"
STALEN PIJPEN	4 „ 24

IRRIGATIE.

Boeren die van plan zijn voor een Irrigatie-Schema in te gaan, zullen goed doen als ze naar onze prijzen, volgens specificatie, vragen.

Duizenden voeten van onze

Groote Stalen Pijpen

zijn gekocht door vooruitstrevende Boeren.

Kantoren: **St. George's Straat, 23**

Magazijnen: **Chiappini Street, 30.**

Postbus 760. Telegr. Adres: "TUBES".

KAAPSTAD.

PUBLIEKE VERKOOPING

— VAN —

5 Zeer Waardevolle Plaatsen,

gelegen te of nabij de Patrijs Spoorweg-halte op de Hoofd-spoorlijn, 2 mijlen van Stellenbosch Spoorweg Station.

DE ondergeteekende, behoorlijk gelast door de "Australian Brickfields, Limited," die hun uitgestrekte Gronden veel te groot bevinden voor de eischen van hun Werken, zal publiek doen verkoopen:

ten Huize

WELTEVREDEN, nabij Stellenbosch en dicht bij de Patrijs Spoorweg-halte,

Op MAANDAG, 21 MAART, 1904,

TE BEGINNEN OM 10.30 'S VOORMIDDAGS:

A. Plaats No. 1, groot ruim 78 morgen.
B. Plaats No. 2, groot ruim 96 morgen.
C. Plaats No. 3, groot ruim 37 morgen.
D. Plaats No. 4, groot ruim 43 morgen.
E. Plaats No. 5, groot ruim 16 morgen.

Elk van deze plaatsen is prachtig gelegen en vatbaar voor de grootste onwikkeling, en elk heeft toegang tot de Patrijs Spoorweg-Halte, waar zekere treinen stoppen om passagiers en Goederen op te nemen en uit te laten.

Op Plaats No. 2 is het woonhuis, groote Buitengebouwen en uitgestrekte Boomgaarden en Plantages.

Op Plaats No. 3 is een Vier-kamer-huisje en werkvolkkamers.

Als een basis van welke Kaapstad en andere Markt-Centra overvloedig kunnen worden voorzien van groenten en tuinproducten, zijn deze plaatsen onovertroffen en verdienen de grootste aandacht van Geldman, Landbouwer en anderen.

De grond is bovendien prachtig geschikt, met zijn gemakken van hout, water, spoorweg-halte en nabijheid van de Steenbakkerijen van de Maatschappij, voor de stichting van Stadsgedeelten en elk van de Plaatsen zou gemakkelijk kunnen worden opgesneden in woon- en huis-perceelen.

Waarlijk kan gezegd worden dat een betere geldbelegging zich niet gemakkelijk zal voordoen.

Gelithographeerde plannen en verdere bijzonderheden kunnen op applicatie bij den ondergeteekende te Stellenbosch, of bij den Secretaris van de Maatschappij, Lang Straat, 54, Kaapstad, worden verkregen.

PAUL D. CLUVER, Afslager.

Stellenbosch,
9 Maart, 1904.

N.B.—(1) Onthoud Plaats en Datum van den Verkoop:—
WELTEVREDEN, 2 mijlen van Stellenbosch Spoorweg Station.
MAANDAG, 21 MAART 1904, te beginnen om 10.30 v.m.

N.B.—(2) Terzelfder tijd zullen worden verkocht 45 tonnen voer, 2 Boeren-karren, Ploeg, 3 Paarden, en verscheidene andere Goederen.

N.B.—(3) De 7.50 v.m. trein van Kaapstad zet te Patrijs Halte bij voorafgaande kennisgeving aan den Guard, passagiers, begeerig daar af te stappen, af. Het woonhuis is ongeveer 10 minuten loopens van de Halte.

LICHTE VERVERSCHINGEN.

LIBERALE TERMEN!

DE HYGEIA

vroeger gedreven te Muizenberg, is verplaatst naar het

CLAREMONT SANATORIUM,

waar een rationeele routine voor genezing van siekte wordt toegepast door behoorlijk gekwalificeerd personeel onder de Directie van een resident-dokter. Alle de meest moderne toestellen voor de behandeling van siekte zijn ingevoerd, hier en in den stads-tak.

"The Hygeia Treatment" Kamers, Seale's Kamers, Adderley Str., waar de in dienst zijnde dokter dagelijks is te spreken van 11—1, Zaterdagen 2—3.

Uren van behandeling van
dames, dagelijks van 9—2,
heeren, dagelijks van 2—6,
Zondagen 10—1.

Schutverkooping.

UIT het schut te Philipstown op de markt op Zaterdag 26 Maart a.s. te worden verkocht indien niet vroeger gelost:

1 Roode koe, wit uier, wit liesten, 6 jaar.
1 Roode koe, wit uier, 6 jaar.
1 Zwarte koe, witpens, 3 jaar.
1 Zwart bont vaars-kalf, 1 jaar.
1 Blauwe vaars, wit rug, 2 jaar.
1 Roode vaars, wit liesten, 1 jaar.
1 Roode vaars, 2 jaar.
1 Zwarte bul, klein wit neus, 1 jaar.
1 Roodbonte bul, 1 jaar.

Alle beesten gemerkt, 6de slip aan ieder oor.

J. J. KRUGER,
Schutmeester.

Philipstown,
7 Maart, 1904.

McELREE'S WIJN VAN CARDUI

VROUWEN VRIEND.

Het meest verbazend geneesmiddel voor Vrouwen, aan geneeskundige wetenschap bekend.

STRIJDENBURG, VIA KRANKUIL,
9 APRIL, 1903.

DE AMERIKAANSCHE MEDICIJN COMPAGNIE, BEPKT.,
66 HOUT STRAAT, KAAPSTAD.

WAARDE HEEREN,

Gelieve de ingeslotene order op te zenden zoo spoedig mogelijk. Ik wensch U ook hiermede dank te zeggen voor den "WIJN VAN CARDUI" die Gij aan mijne echtgenoot gezonden hebt, en dien ik nu van eigene ondervinding aan al mijn vrienden gerecommendeerd hebt daar mijn vertrouwen er in nooit verswakt.

Uw dankbare,

H. CARLSON.

Marais burg, Transvaal, 22 Dec., 1903.

Ik ben verheugd dat er iemand een middel gevonden heeft dat zoo een heilzame kracht bezit voor de lijdende vrouwen en hen helpen kan uit ziekten die hun eigen zijn, als Wijn van Cardui en Thedford's Zwarte Drank. Het is een opbeurend versterkend middel voor verswakking en slapeloosheid en de Zwarte Drank voor de lever om alle kwaardaardige stoffen en gal af te werken. Noch nooit heb ik een medicijn gevonden dat mij in zoo korten tijd geheel gezond gemaakt en geholpen heeft, en raad ik elke lijdende, die eenige vrouwen kwalen heeft, aan, het te probeeren. Ik was zeer zwak en geel om den mond en oogen maar ben nu rood van wezen en bezit een gezondheid die ik door dit middel verkregen heb en waarvoor ik den Heer nooit genoeg danken kan.

De Uwe,

MEVROUW H. STEYN.

WIJN VAN CARDUI en THEDFORD'S ZWARTE DRANK worden bij alle winkeliers en apothekers verkocht, of direkt gezonden door het AFRIKAANSCHE hoofd kantoor, "Bus 725 Kaapstad." Bij ontvangst van 6/- (postgeld in begrepen.) Zend Uw adres en twee post-zegels aan "CARDUI DEPT." C. BUS 725, KAAPSTAD," en het zal U brengen ons Boek voor Dames, en andere boekjes die iedere dame behoort te lezen.

DE AMERIKAANSCHE MEDICIJN MAATSCHAPPIJ, BEPKT.,
66 HOUT STRAAT, of BUS 725, KAAPSTAD.

Een dame daar aanwezig zal met genoegen alle informatie geven omtrent "CARDUI" en behandeling.

De Paarlsche Afrikaansche Trust Maatschappij, Bpkt.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

Bebouwde en Onbebouwde

EIGENDOMMEN,

aan de PAARL.

In den boedel van wijlen Mej. LOUISA JACOBA ROOS, geboren MINNAAR, Wed. wijlen den WelEd Heer T. ROOS.

OP

MAANDAG, den 14den MAART,

Ten 11 ure 's morgens,

zal de ondergeteekende publiek doen verkoopen in front van "De Paarlsche Afrikaansche Trust Maatschappij" de volgende bebouwde en onbebouwde Erven:

I. Zekere twee ERVEN, gemerkt Nos. 26 en 27, met daarop staand gebouw onder ijzeren dak, bevattende vijf dubbele huurkamers, goede huur opbrengende. Dit eigendom is gelegen op den hoek van „Roze en Hofstraten", in de onmiddellijke nabijheid van de Congregational Church en de Pastorie van Herw. Ramage, binnen eenige passen van de groote Berg Rivier, en zijnde dezelve gelegen op de hoeken van twee bedrijvige straten, is het uitmuntend geschikt voor een goede handelsstad en een voordeelige geldbelegging.

II. Zekere twee ONBEBOUWDE ERVEN gemerkt Nos. 24 en 25, gelegen annex bovenstaande en front makende naar "Roze en Tempelierstraten", uiterst geschikt voor bouwdoeleinden.

III. Zeker ERF met daarop staand ruim en suffisant gebouwd woonhuis, onlangs vernieuwd, gelegen aan de "ZUIDER PAARL", annex het eigendom van Mej. de Wed. STIGLINGH, bevattende benevens de benoodigde woonvertrekken, buitenkamers, stal, enz., een groote stoepkamer, ingericht voor een winkel. Het eigendom is beplant met vruchtboomen en is voorzien van tuingrond. Gebouwen in goeden staat van reparatie en kort om: een goed eigendom als woning of goede geldbelegging.

J. I. HOFMEYR,
Secretaris voor zelf en Mede-Executeuren.

D. F. MARAIS D.zn., Vendu Afslager.

Nieuwe Procureurs Bezigheid,

IN VERBAND MET

Bestaande Afslagers Bezigheid,

aan de PAARL.

De ondergeteekenden maken mits dezen het geëerd Publiek van de Paarl en omstreken bekend, dat zij er in geslaagd zijn de diensten van een bekwaam Procureur, den Heer J. C. LE ROUX, Junior, voor hun Bezigheid te verkrijgen, en zijn nu in staat, benevens de administratie van venduties, alle PROCUREURSWERK met stiptheid uit te voeren, zooals Magistraatshof en Hoog Gerechtshof Zaken, Transporten, Schepen, Kennissen, Kontrakten, Huwelijks voorwaarden, Invordering van uitstaande Rekeningen, enz.

Zij willen vertrouwen dat de uitbreiding hunner Bezigheid in gemelde richting, in een lang gevoelde behoefte zal voorzien en met succes zal bekroond worden.

J. S. MARAIS & Co., Vendu-Afslagers.

Paarl, 22 Februari, 1904.

HOE BEVALT HET JE?

Den Redacteur!

Mijnheer,—Onlangs ontmoette ik iemand, die zich nog niet vele maanden onder ons bevindt en op mijn vraag: "Hoe bevalt het je in Z. Afrika?" kreeg ik ten antwoord: "Wel, zie je, Z. Afrika is groot en of het dieper landwaarts in beter of slechter is, daarover kan ik niet oordeelen, maar zoover ik geweest ben en dat is nog geen 200 kilometer van de Kaapstad, is me niet alles meegevallen. Ik zal ten minste niemand, die in zijn vaderland een goed of matig stuk brood heeft, aanraden hierheen te komen; vooral niet zooals de toestanden thans zijn. 't Is hier een schrikkelijk duur leven: huishuur, proviand, kleeding, kortom alles is peperduur en te beklagen is de man, die ook nog een huisgezin moet mainteneeren, en geen goed inkomen heeft. Of het komt, dat iemand die gewoon was bij guldens en centen te rekenen, zich niet zoo gauw aan de ponden en shillings munt kan wennen, weet ik niet." En wat zegt u van ons klimaat, vindt ge 't niet zeer warm?—"Dat hindert niet erg, want in de hondsdagen kan het in Europa ook vaak warm worden. Onplezieriger is de aanhoudende Z.O. wind, en het opgejaagde stof. Doch nog liever dat dan mist en motregen." En hoe bevallen u onze menschen? "Onder 'onze menschen' bedoelt u zeker de Holl. sprekende Afrikaanders?" "Juist." "Wel, ik heb heel lieve innemende menschen ontmoet, maar ook anderen wier trots of misschien beter gezegd, waanwijsheid mij gestunt heeft. Ik moet echter zeggen, dat die de meerderheid uitmaken. Deze menschen meenen, dat zij alles beter weten dan een ander, en de spotzucht, die bij hen waarschijnlijk humor moet beteekenen, is zeer aanstootelijk en valt den vreemdeling tegen. De godsdienstzin der Afrikaanders, zoo ver ik ze heb leeren kennen, steekt goed af, d.w.z. als alles echt is. De taal was me in 't eerst wonderlijk vreemd. Een man van 6 voet "Jannie" en "boetie" te hooren noemen, de sterke werkwoorden eten, drinken, enz., te horen vervoegen als geëet, gedrink, de dubbele ontkenning, nie, nie, en tal van andere eigenaardigheden van 't Kaapsche Holl., kijk, 't klonk als koeterwaalsch. Maar men wendt er gauw aan en thans spreek ik al heel aardig Kaapsch mee. Minder mooi vind ik dat dooreen haspelen van Engelsch en Kaapsch Hollandsch, en welk taaltje de nog moet afgeven, daar sta ik voor. Wat mij ook trof, is 't veelvuldig gebruik van Engelsch in huisgezinnen, waar men het niet verwachten zou, onder de dames is zulks meer het geval dan onder de mannen. 't Is me al dikwijls gebeurd, dat de dochter des huizes me in 't Engelsch aansprak en in mijn bijzijn met eene vriendin of zuster in die taal een gesprek voerde. Op mijne vraag: "Hè, spreekt u geen Hollandsch?" kreeg ik eens ten antwoord: "Ja, maar met die "servants" en "coloured people"; ek praat zoo sleg, dat ek schaam is." Dat was me een wonderlijke verontschuldiging. De meeste beschaafde menschen in Nederland kennen ook meer dan een taal, maar die gebruiken we alleen uit beleefdheid als we een Duitscher of Franschman of Engelschman ontmoeten, doch we loopen er niet mee te koop. Dan vond ik ook in de huisgezinnen, die ik bezocht heb, heel veel Engelsche boeken, muurteksten, enz. maar heel min Hollandsche. Ik spreek natuurlijk alleen van de huizen van degenen, die gij "onze menschen" noemt. Dan is er nog iets, wat ik niet best begrijpen kan, waarom in de dorpen, die bij uitstek Holl. Afrik. heeten, tot de straten toe Engelsche namen hebben. Is Kerkstraat dan niet even goed als "Church Street" en wie is daar verantwoordelijk voor? Is 't misschien een moet, dat die straten Engelsche namen moeten hebben en ook de winkel opschriften in 't Engelsch moeten zijn? Wel, dan zeg ik niets, want de wetten moeten gehoorzaamd worden en 's lands wijs is 's lands eer. Ik wilde maar alleen te kennen geven dat ik het anders verwacht had, afgaande op het geroep van de Holl. gezindheid der Afrikaanders in dit gedeelte van Z. Afrika. Nog een aanmerking en dan basta: Er wordt ijsselijk veel politiek onder uwe menschen besproken, doch misschien brengen de lands omstandigheden dit mee. Men hoort echter gaarne wel eens over iets anders praten en dat mist men veel als men er gewoon aan was. Neem nu geen aanstoot uit mijn openhartig woord; mogelijk zie ik de dingen anders in, als ik eerst langer bij u ben."

JORIS.

LUITENANT-GENERAAL LINEWITSJ, benoemd tot opperbevelhebber van het Russische leger te Mantsjoerije, is ervaren in Aziatische oorlogen. Hij heeft een groot deel van zijn leven doorgebracht in de Kaukasus en in Azië. De generaal is 66 jaar. Hij heeft in '59 in den Kaukasus, en in '77 in Turkije gevochten, en zich zeer onderscheiden; hij is luitenant-generaal sedert 1880. In 1900, bij den opstand der Boksers, vertrok hij naar Mantsjoerije, hij voerde het bevel over de Russische troepen die in dien tijd naar Peking oprukten.

EEN CORRESPONDENT uit het distrikt Reitz, O.R.K., deede ons op 5 dezer mede, dat het aldaar thans regent, zooals in vroegere jaren. Rivieren en spruiten zijn vol, en men verlangt naar droog weder, daar de regen nu reeds nadeelig werkt op het vee en het gemaide.

Zwerende wonden gereinigd en genezen.

PRACHTIG GETUIGSCHRIFT VOOR ZAM-BUK.

De heer E. W. Marshall, Breestraat 135, Kaapstad, had toen hij diende bij het 4de North Stoffords, het ongeluk gedurende een jacht op den vijand naar Fraserburg, tusschen Schietfontein en Willowmore, tusschen pikkeldraad verward te raken. Zijn enkel was zwaar gewond, zweerde en heelde nooit. Sinds hij naar Kaapstad terugkeerde was de zweer verergerd en de hr. Marshall was genoodzaakt voor eenige maanden rust te nemen. "De pijn was onuitstaanbaar en ik kon nauwelijks verdragen dat mijn voet op de vloer kwam. Een vriend van mij, een ex-sergeant in het Kaapsche Medical Staff Corps, die mij in dien beklagenswaardigen toestand zag, recommandeerde Zam-Buk. Ik twijfelde zijn advies aan te nemen, daar ik reeds zooveel zalf had gebruikt en ik steeds erger werd. Eindelijk besloot ik Zam-Buk te gebruiken en sinds dien tijd heb ik den segenant geprezen. Zij had een korte, verzachtende en heelende uitwerking en de anit septische eigenschappen van Zam-Buk namen de influmatie snel weg. Ik was verwonderd de heelende kracht van Zam-Buk te bemerken. Het verbeterde langzaam en oogenblikkelijk is het geheel genezen, als het bleef voor eenigen tijd, en ik vertrouw op een voortdurende genezing. Mijn been is zoo sterk als het ooit was en ik ben van plan in de volgende hardloooperij deel te nemen.' Zam-Buk geneest uitslag, aambeien, zenuw hoofdpijn, sneden, brandwonden, kneuzingen, puisten, verrekte spieren en pezen. Verkrijgbaar bij alle medicijn verkoopers voor 1s. 6d. of 3s. 9d. per pot (groote pot bevat ongeveer viermaal zooveel als de kleine) of direct postvrij. Een GRATIS MONSTER zal door de Zam-Buk Manufacturing Co. te Kaapstad gezonden worden tegen ontvangst van 1 penny postzegel om onkosten voor porto's te dekken. Vermeld deze courant.

Zam-Buk

ALT HET JE?

...angs ontmoette ik ... nog niet vele maanden ... dt en op mijn vraag: ... je in Z. Afrika?" kreeg ... "Wel, zie je, Z. Afr. het dieper landwaarts er is, daarover kan ik ... aar zóover ik geweest ... geen 200 kilometer van ... ne niet alles meegevallen ... minste niemand, die in ... n goed of matig stuk ... raden hierheen te ko... t zooals de toestanden ... hier een schrikkelijk ... huur, proviand, klee... is peperduur en te be... die ook nog een huis... eeren, en geen goed ... het komt, dat iemand ... guldens en centen te ... zoo gauw aan de ... munt kan wennen, ... wat zegt u van ons ... niet zeer warm?— ... erg, want in de honds... Europa ook vaak warm ... ger is de aanhouden... het opgejaagde stof, ... dat dan mist en mot... bevallen u onze men... ze menschen' bedoelt ... sprekende Afrikaan- ... Wel, ik heb heel lieve ... n ontmoet, maar ... trots of misschien be... ... mij gestuit ... zeggen, dat die ... maken. Deze men... zij alles beter weten ... spotzucht, die bij ... humor moet beteeke... lijk en valt den ... De godsdienstzin ... zoo ver ik ze heb lee... goed af, d.w.z. als ... taal was me in 't eerst ... Een man van 6 voet ... te hooren noemen, ... worden eten, drinken, ... vragen als geeet, ge... kenning, nie, nie, ... eigenaardigheden van ... klonk als koe... men wendt er gauw ... al heel aardig ... mooi vind ik dat ... van Engelsch en ... welk taaltje de ... daar sta ik voor. Was ... veelvuldig gebruik van ... zinnen, waar men het ... onder de dames is ... al dan onder de man... wijls gebeurd, dat ... mes me in 't Engelsch ... bijzijn met eene ... in die taal een ge... mijne vraag: "Hé, Hollandsch?" kreeg ik ... Ja, maar met die ... coloured people"; ek ... schaam is." Dat ... rlijke verontschuldi... bepaalde menschen ... ook meer dan een ... rinken we alleen uit ... een Duitscher of ... Engelschman ontmoeten, ... mee te koop. Dan ... huisgezinnen, die ik ... veel Engelsche boe... enz. maar heel min ... spreek natuurlijk al... van degenen, die gij ... noemt. Dan is er nog ... best begrijpen kan, ... pen, die bij uitstek ... tot de straten toe ... hebben. Is Kerkstraat ... als "Church Street" ... verantwoordelijk voor? ... moet, dat die stra... moeten hebben en ... kritten in 't Engelsch ... dan zeg ik niets, want ... gehoorzaamd worden ... lands eer. Ik wilde ... geven dat ik het ... had, afgaande op het ... gezondheid der Afri... deelte van Z. Afrika, ... en dan basta: Er ... politiek onder uwe ... doch misschien ... omstandigheden dit ... liever gaarne wel eens ... en dat mist men ... woon aan was. Neem ... mijn openhartig ... ik de dingen an... langer bij u ben."

JORIS.

...ENERAAL LINE- ... opperbevelhebber ... te Mantsjoerije, ... che oorlogen. Hij ... van zijn leven ... Kaukasus en in ... jaar. Hij heeft ... en in '77 in ... zeer onder... luitenant-generaal se... bij den opstand ... hij naar Mant... bevel over de ... den tijd naar

...ONDENT uit het ... deede ons op ... aldaar thans re... jaren. Rivie... en men ver... daar de regen ... op het vee en

...wonden ge-
... genezen.

...SCHRIFT VOOR ...BUK.

... Breestraat ... diende bij ... het ongeluk ... op den vijand naar ... Schietfontein en ... pikkeldraad ver... enkel was zwaar ... deelde nooit. Sinds ... rugkeerde was ... de hr. Marshall ... eenige maanden ... pijn was onuit... wijks verdra... de vloer kwam. ... een ex-sergeant ... al Staff Corps, ... waardigen toe... Zam-Buk ... aan te nemen, ... had gebruikt ... Eindelijk be... ... en sinds ... geprezen. ... verzachtende en ... de anti septi... Zam-Buk na... weg. Ik was ... kracht van ... Het verbeter... lijk is het ... voor eeni... een voort... is zoo ... ik ben van ... looperij deel ... uitslag, ... sneden, ... puisten, ver... Verkrijgbaar ... voor 1s. ... pot be... als de ... Een GRATIS Zam-Buk Ma... gezonden ... 1 penny ... porto's te ... courant.

...Buk

PARLEMENT.

WETGEVENDE RAAD.

DONDERDAG, 10 MAART, 1904.

Gebeden werden gelezen om 2.30 n.m.

De President in den stoel.

INZWERINGEN.

De edele heeren ADAM DE SMIDT (binnengeleid door Kol. Baily en Sir Henry Stockenstrom) en JOHN FYOTT (ingeleid door de ed. heeren Wilmot en Fyott) werden ingezworen, en namen hun plaatsen in.

PETITIE.

De Ed. heer PRETORIUS diende een petitie in onderteekend door Maria Magdalena van Heerden smeekende om een onderzoek in den dood van haar man, die door de militairen gedurende den oorlog werd doodgeschoten, en om verlichting. Hij stelde voor dat de petitie zou worden gelezen.

De petitie werd gelezen en aangenomen.

KENNISGEVING VAN VRAGEN.

Sir H. STOCKENSTROM gaf kennis te zullen vragen "of stappen genomen zijn, zooals op den 16den Juli verleden jaar door het Gouvernement beloofd, om de plaatsen der graven van de mannen der Rijks en Koloniale troepen en die der Republikeinsche machten, gevallen in de Kolonie gedurende den jongsten oorlog, te laten opmeten, met 't oog om ze te onteigenen en den grond te bewaren?"

2. "Aan den Procureur-Generaal te zullen vragen of "het Gouvernement voornemens is gedurende dit jaar, woningen voor de Magistraten in de Kolonie te verschaffen?"

De Ed. hr. GRAHAM gaf kennis den Commissaris van Publieke Werken te zullen vragen "of zijn aandacht bepaald is geworden bij het feit dat de Rijksregeering verlangend is het Kasteel van de hand te zetten, zoo ja, of het Gouvernement zoodanige stappen nemen zal om eigenaar te worden van dit historisch gebouw ten einde het ongeschonden moge worden bewaard voor het gebruik van de inwoners dezer Kolonie."

De Ed. heer DEMPERS gaf kennis den Commissaris van Publ. Werken te zullen vragen "of het Gouvernement van voornemen is op een vroegen datum de Sir Lowry's Pas-Caledon spoorweg-lijn met zware spoorwegstaven te leggen, ten einde den spoed der treinen te vermeerderen, en de locomotieven zware vrachten te laten trekken."

De Ed. heer CLAASSENS gaf kennis den Commissaris van Publieke Werken te zullen vragen:—

(a) "Wat het aantal eischen is van goederen die gedurende het afgeloopen jaar op de Koloniale spoorweglijnen verloren zijn gegaan en ter uitbetaling bij het Gouvernement ingezonden zijn?

(b) "Welke maatregelen genomen zijn zulke schade in de toekomst te verhoeden?"

De Ed. heer GRAAFF gaf kennis den Secretaris voor Landbouw te zullen vragen: "wat som besteed is ter uitvoering van de Brandziekte Wet, sedert zij wet geworden is en of de Kolonie eenig correspondeerend voordeel voor deze belegging bekomen heeft, en zoo ja, welk voordeel?"

De Ed. heer DEMPERS gaf kennis den Secretaris voor Landbouw te zullen vragen, "of het Gouvernement van voornemen is:—

(a) "Agentschappen of depots te vestigen in de voornaamste graandistrikten zoo dat Guano gemakkelijk aan de boeren uitgedeeld kan worden;

(b) "De prijs van Guano voor het aankomende seizoen te verminderen?"

De Ed. heer GRAAF gaf kennis den Procureur-Generaal te zullen vragen: "het aantal emigranten, die de Kolonie sedert 1 Januari 1903 binnengekomen zijn, of de Emigratie Wet streng toegepast wordt en of zij dient om ongewenschte emigranten het land uit te houden?"

De Ed. heer OWEN-LEWIS gaf kennis om eenigen Minister tegenwoordig te zullen vragen:—

(a) "Welke stappen genomen zijn om de bepalingen van de Imperiale, Koloniale en Republikeinsche Machten Begrafenis Wet van 1890 uit te voeren.

(b) "Hoe veel graven het Gouvernement verkregen heeft.

(c) "Welke voorzieningen gemaakt zijn om de graven in orde te houden en of men van plan is een som voor dit doel op de begrooting te plaatsen?"

KENNISGEVING VAN VOORSTELLEN.

De Ed hr. PETERSEN gaf kennis te zullen voorstellen "dat een select comité worde aangesteld om onderzoek te doen naar, getuigenis in te winnen, en rapport te doe over onze Koloniale Nijverheden. Het comité te bestaan uit Kol. Bayly, de heeren Wilmot, Ross, Rogers, Graaff, Sir Henry Stockenstrom en den Voorsteller."

De Ed. hr. PRETORIUS gaf kennis te zullen voorstellen, "dat copieën van alle telegrammen en correspondentie gewisseld tusschen het Kol. Gouvernement en Zijne Excellentie den Hoogen Commissaris te Pretoria, Transvaal, in zake het "Permit Stelsel" voor Britsche onderdanen overeenkomstig een besluit van dit Huis genomen op den 8sten Juli, ter tafel worden gelegd."

De Ed. heer OWEN-LEWIS gaf kennis te zullen voorstellen "dat een select comité worde aangesteld om onderzoek te doen naar en rapport te doen over de werking van het Pensioen Fonds, in zooverre het de geëmployeerden van den Kaapschen Gouvernements Spoorweg betreft, het comité te bestaan uit de heeren Logan, Wilmot, Bayly, Petersen, Dempers, Ross en den Voorsteller.'

De Ed. heer CLAASSENS gaf kennis te zullen voorstellen, "dat deze Raad, met leedwezen vernomen hebbende de pogingen, die door de mijn kapitalisten aangewend worden om Aziaten in het land in te voeren als arbeiders, geeft haar sterkste afkeuring hierop te kennen, en drukt de hoop uit dat het Gouvernement alles zal aanwenden om het te vermijden, daar het de opinie van den Raad is dat invoering van Aziaten nadeelige gevolgen voor Zuid-Afrika zal hebben, zoowel voor de blanke als gekleurde inwoners."

De Ed. heer LOGAN gaf kennis te zullen voorstellen "dat een select comité worde aangesteld om onderzoek te doen naar en rapport te doen over het stelsel van het diep boren naar water en het gebruik van Dinamiet Drilboren, het comité te bestaan uit de heeren De Smidt, Ross, Michau, Wilmot, Du Toit, Pretorius en den Voorsteller, met macht getuigenis in te winnen en om papieren te vragen."

De Ed. heer DU TOIT gaf kennis te zullen voorstellen "dat een opgaaf ter tafel wordt gelegd, aantoonende:—

(a) "Het getal klein vee in de Kolonie, uitgesloten Transkei, in 1894;

(b) "Het getal nu in de Kolonie."

De Ed. heer DU TOIT gaf kennis te zullen voorstellen 'dat in de opinie van dit Huis het Gouvernement in ernstige overweging behoort te nemen de rechtvaardigheid van het uitbetalen van alle kwitanties die door ambtenaren gegeven werden voor paarden naar de protectie kampen gezonden, en die om een of andere reden niet door de Oorlogs Verliezen Compensatie Commissie uitbetaald werden."

De Ed. heer DU TOIT gaf kennis te zullen vragen een Wetsontwerp te mogen indienen, ter amendeering van de Jacht Wet van 1886."

De Ed. ROGERS gaf kennis te zullen voorstellen, "dat een opgaaf ter tafel worde gelegd, aantoonende de kosten ter uitvoering van de Brandziekte Wet voor het jaar 1894, en het aantal schapen onder licentie, aan het einde van hetzelfde jaar, en ook de kosten van het administreeren van de Wet voor het jaar 1904 en het aantal schapen onder licentie aan het einde van hetzelfde jaar."

PENSIOENEN, TOEKENNINGEN, ENZ.

De Ed. heer WILMOT stelde als onbestreden motie voor, dat een select comité wordt aangesteld om alle vragen in overweging te nemen in verband met pensioenen, toekenningen, enz. 't comité te bestaan uit de ed. heeren De Smidt, Rose, Du Toit, Michau en den Voorsteller.

Aangenomen.

RAPPORTEN.

De SECRETARIS VAN LANDBOUW legde een aantal rapporten en opgaven ter tafel.

DE BRUG BIJ NIEUW BETHESDA.

De Ed. heer DU TOIT vroeg welke vordering gemaakt is met de bouw van de voetbrug over de Gatsrivier te Nieuw Bethesda en wanneer die gereed zal zijn.

De SECRETARIS VAN LANDBOUW antwoordde dat geen voortgang was gemaakt en geen belofte kon worden gegeven voor kompleteering alvorens de gegevens van den financieelen toestand van het volgend financieel jaar bekend waren.

DIAMANT-BOREN.

De Ed. heer P. W. MICHAU vroeg den Commissaris van Publieke Werken:

(1) Dat daar het met de pas opgebrokene ernstige droogte voldoende bewezen werd dat het eenige redmiddel voor de boeren in de binnenlanden ligt in het diep boren naar water, en daar het land al reeds groote voordeelen uit deze aller belangrijkste werken getrokken heeft, en met 't oog op de groote behoefte zoo een volslagen succes is voor dat doel, en verder om het Gouvernement in staat te stellen om het groote getal van lang bestaande applicaties af te werken, of het Gouvernement van voornemen is om een voldoende som op de begrooting van dit jaar te plaatsen voor de aankoop van een groot getal boren waaraan zoo groote behoefte bestaat.

(2) Of het Gouvernement van voornemen is om een nieuwe schaal van betaling op te stellen zoomede verbeterde regulaies in plaats van het thans bestaande ingewikkelde stelsel, verder of er voorziening gemaakt zal worden om boeren die zulks verkiezen aan te moedigen boren te koopen op het £ voor £ stelsel?

De SECRETARIS VAN LANDBOUW zei, dat de Starr Drill een groot succes is geweest. Op de begrooting zou voorziening worden gemaakt voor den aankoop van meer boren. De regeering was ook van plan onderzoek in te stellen in andere soorten van boren. Zij moedigde het gebruik van boren zooveel mogelijk aan en verwachtte ook dat private ondernemingen met boren veel zouden toenemen. Wat de schaal van betaling betrof, de tegenwoordige schaal was goed. Het Gouvernement was niet van plan om op het £ voor £ stelsel voor boeren boren te koopen. Toen dit stelsel oorspronkelijk ingevoerd werd, was het alleen van toepassing op diamant-boren. Wat het Gouvernements beheer van boren betrof, in vele gevallen was dat maar nominaal.

TAALMONUMENT.

De Ed. heer P. W. MICHAU vroeg den Commissaris van Publieke Werken of hij nog van voornemen is om gevolg te geven aan zijn belofte zoowat 2 jaren geleden gedaan als lid van 't Sprigg Ministerie om het taal monument te Burgersdorp dat tijdens de jongste oorlog vernield werd te herstellen, en zoo ja, wanneer.

De SECRETARIS VAN LANDBOUW antwoordde, namens den Comm. van Publieke Werken, dat onderzoek gedaan is geworden om te weten, o.a. wat het kosten zou het monument te herstellen. Het speet hem dat de ed. heer Michau en anderen op het Bondscongres zich zoo sterk uitgelaten hadden in de zaak. Die uitlatingen waren onnoodig en ongegrond.

LANDBOUW-ZAKEN.

De Ed. heer WILMOT stelde voor dat een comité worde aangesteld, om getuigenis in te winnen, om papieren te vragen, en rapport te doen over de werkingen van het Landbouw Departement van deze Kolonie, zoodanig comité te bestaan uit de heeren Du Toit, Logan, Pretorius, Ross, Claassens, Stockenstrom, Rogers, J. D. Smith, Michau en de Voorsteller.

De Ed. heer WILMOT acht de operaties van dit departement zeer talrijk en zeer uitgestrekt te zijn. De uitgaven nagaande, hieraan verbonden, wijst spr. er op dat die in enkele onderdeelen bijzonder hoog zijn, ofschoon over de wijze van uitgaven spreker niet veel wil zeggen. Het departement voor veeartsen en de administratie van de brandziektewet vragen ruim £200,000 per jaar en nog is brandziekte volgens velen niet uitgeroeid. Spreker wenscht dat hier onderzoek wordt gedaan. Spr. is zeker dat de Secretaris van Landbouw er niet tegen heeft. Ook zullen vele leden van de andere zijde gaarne weten hoe het geld wordt uitgegeven. Als brandziekte blijft voortgaan, waarom dan zooveel geld uit te geven voor de uitroeiing er van? Het is tijd dat de zaak wordt uitgevochten. Er is een leger van brandziekte ambtenaren... om de brandziekte niet uit te roeien. Spreker gaat verschillende andere departementen na en bespreekt de noodzakelijkheid van betere Botanische tuinen en een Zoo. Er staat £90,000 op de lijst voor invoer van landbouw-knechten. Er schijnt er geen te zijn ingevoerd. Uit Transvaal hoort men allerlei tegenstrijdige berichten omtrent de werkzaamheden van Italianen en Portugeezen. In Portugal zelf blijkt dat de Portugeezen zeer hard werken. Spreker voortgaande bespreekt verdere andere departementen zooals bacteriologen en dergelijke, en betoogt de noodzakelijkheid van bezuiniging in vele onderdeelen, zonder de zaak zelf te benadeelen.

De SECRETARIS VAN LANDBOUW zeide dat deze zaak door hem zeer belangrijk werd geacht. Hij had geen bezwaar er tegen het gevraagde onderzoek te doen instellen. Het was dringend noodig dat de Raad en het land weten zouden hoe 's lands gelden uitgegeven werden. De Ed. heer Wilmot had wat ondoordachte verklaringen gedaan door te zeggen dat de brandziekte wet geen nuttige uitwerking heeft gehad. Dat was geheel onjuist. Degenen die belang hebben gesteld in de wol-industrie konden getuigen van de zeer nuttige gevolgen van de wet. In Transkei vooral was er een groote verbetering gekomen wat de wol betreft. De wol aldaar was nu van een uitstekende kwaliteit. Het was noodig de maatregelen niet te verslappen maar eer te versterken. Hij hoopte dat de beraadslagingen van het te worden aangesteld comité een goed resultaat zouden hebben en verder sprak spreker de verwachting uit dat het onderzoek zeer onpartijdig zou zijn en alleen met het oog op 's lands belangen te bevorderen.

Aangenomen.

NIEUWE BEAMBTEN.

De Ed. heer GRAAFF stelde voor dat een opgaaf ter tafel worde gelegd, aantoonende de nieuwe beambten en geëmployeerden, gedurende het tijdperk van 1899—1903, respectievelijk, door Wets, Post, Telegraaf en Spoorweg Departementen geëngageerd, zoodanige opgaaf moetende aanduiden hoeveel hunner vóór hun aanstelling, in de Kaapkolonie woonachtig waren.

De KOLONIALE SECRETARIS heeft geen objecties.

Aangenomen.

BESPROEIINGS-ZAKEN.

De Ed. heer PRETORIUS stelde voor dat op de tafel van dit Huis worde gelegd een opgaaf van de opmeting der plaats "Onbekend" in het Middelburg-district, door den Gouvernements Ingenieur in 1899, voor besproeiende doeleinden, aantoonende:—

(a) De hoeveelheid fontein water afvloeiende in 24 uren gedurende het geheele jaar;

(b) De hoeveelheid regenwater;

(c) De wijdte der poort, de hoogte en breedte der voorgestelde wal;

(d) De grootte en uitgestrektheid der area waarop het water zal staan en hoe diep;

(e) De vruchtbaarheid der grond, en welke geaardheid;

(f) Het plan of kaart van de gemeten dam.

In de toelichting zegt spr., dat deze zaak van groot belang is. In 1899 was de plaats voor genoemd deel opgemeten. Toen de oorlog tusschen beide kwam, was het rapport nog niet bekend. De droogte heeft geleerd hoe zeer besproeiings plaatsen noodig zijn. Spr. geeft toe, dat er enkele mislukkingen in die richting zijn gewest, maar daarom wordt in de motie gevraagd naar de hoeveelheid fonteinwater, stroomend gedurende zekeren tijd, die in het onderhavige geval nooit ophield. In de mislukte gevallen waren de dammen afhankelijk van den regen. In dit geval en eenige anderen zijn er sterke fonteinen, die nooit opgeven. De grond, daaronder, is beproefde vleigrond en geen brakke grond. Hierop moet bij dergelijke werken gelet worden. Ook de andere genoemde onderdeelen zijn volstrekt noodzakelijk voor een goede beoordeeling. Er is hard gewerkt om een progressief parlement en gouvernement te krijgen. Spr. hoopt dat hier die progressiefheid zal blijken. Hier is daartoe een gelegenheid, opdat, als er weer eens droogte komt, het niet noodig zal wezen om zooveel haver en koren, enz., bij droogte in te voeren. Ons land is geschikt om dit alles op te brengen en dit moet gebeuren. Spr. meent dat het Gouvernement geen objecties zal hebben de opgaven te verstrekken.

De KOL. SECRET. zeide, dat hij geen bezwaar had de gevraagde opgaven ter tafel te leggen, maar op het oogenblik had hij geen volledige informaties. Het Gouvernement achtte het zeer wenschelijk besproeiings werken te bevorderen, een maatregel met betrekking tot de genoemde plaats zal worden in overweging genomen te zamen met andere schema's.

DE GEWEREN.

De Ed. heer DU TOIT stelde voor, dat een opgaaf ter tafel worde gelegd, aantoonende:

(a) Hoeveel geweren, die onder de krijgswet ingehandigd zijn, nog niet aan de eigenaren zijn terug gegeven;

(b) De namen van de respectieve eigenaren;

(c) Het bedrag betaald als compensatie aan de respectieve eigenaren voor geweren nog niet terug gegeven;

(d) Op welke basis compensatie betaald wordt.

De Ed. heer DU TOIT zei, dat de eigenaren van geweren reeds drie jaar geleden verplicht waren hun geweren aan magistraten ter hand te stellen en vandaag nog waren er velen, die hun eigendom nog niet terug gekregen hebben. De geweren van sommigen kostten van £40 tot £50. In den tusschentijd zijn velen geruineerd. Wel is waar, was dit Gouvernement niet het Gouvernement van 1902, en daarom kon hij eerstgenoemde niet beschuldigen van het verbreken van een belofte. De Kol. Secr. in dat jaar zeide o.a., dat alle moties met betrekking tot geweren onnoodig waren, want de eigenaars zouden die wapens binnen zes maanden terug hebben. Hij (spr.) was met die verklaring tevreden geweest, maar in 1903, toen het parlement vergaderde, was de klacht nog dezelfde. Toen werden aan de regeering nieuwe vragen gedaan. De Kol. Secretaris zeide toen dat instructies aan magistraten waren gegeven om de geweren aan hun eigenaars terug te geven, zorgen en om compensatie te geven, waar dit noodig was. Deze had ook beloofd aan eigenaars kennis te geven om hun eischen in te sturen, maar heden nog waren er velen die van zulk een kennisgeving nog niets wisten. Dezen wisten niet wat ze doen moesten—hun vorderingen in te sturen of nog te wachten. Spr. had hen geraden hun eischen in te sturen, maar de grief bestaat nog. Het was niet meer dan recht dat compensatie betaald zou worden aan degenen die hun geweren nog niet terug hadden gekregen. Onder sommige geweren waren kostbare erfstukken, waarvoor de eigenaars geen £50 wilden nemen. Deze werden getaxeerd op £4 of £5. Dat was uiterst onbillijk. Het doel van zijn motie was om al die grieven te herstellen.

De Ed. heer BELLINGAN is met den vorigen spreker eens. Hij weet dat er zeer veel ontevredenheid is. De schade, die geleden is, kan gemakkelijk worden uitgerekend. De proclamatie beloofde teruggave; dit is niet gebeurd. Dit is voor spreker onverstaanbaar. Spr. weet gevallen in het distrikt van Uitenhage, waar teruggave geweigerd is. De man in kwestie wilde geld in plaats er van hebben. De magistraat sprak toen van licenties. Toch is 't nu vrede en zoekt men samenwerking. Toch worden nu de menschen die in den oorlog volgens proclamatie hebben stil gezeten, zoo behandeld. Spr. hoopt, dat het gouvernement zal inzien, dat al de gevolgen van den oorlog moeten verdwijnen, en dat alle grieven door samenwerking zullen verdwijnen. Aangenomen.

BEGRAAFPLAATS SOMERSET WEG

De Ed. heer WILMOT stelde voor, dat er ter tafel worden gelegd copieën van documenten, die noodig zijn tot het juiste begrip van de voorwaarden waarop de toekenningen van land vroeger gebruikt voor begrafenis doeleinden in Somerset Road, Kaapstad, geschiedden, alsmede copieën van eenige correspondentie met betrekking tot het gebruik van het geheele land of gedeelten ervan in het publieke belang.

De Ed. heer WILMOT zeide, dat de bedoelde begraafplaatsen een doorn in 't oog waren en veranderd moesten worden. Het strekte niet tot de eer van de begravenen, dat die plaats in den toestand verkeerde, waarin zij zich bevond. De grond behoorde aan verscheidene kerkelijke lichamen, maar waren geheel in onbruik geraakt en tot nut van niemand. Het Parlement behoorde alles in de zaak te weten, opdat het een maatregel kon nemen om aan den onhoudbaren toestand een einde te maken. Spr. meende dat de beenderen, die aldaar liggen op een niemand kwetsende wijze konden worden verwijderd.

De Ed. heer GRAHAM acht deze soort van begraafplaatsen een schande voor de beschaving. Spr. gaat na de verschillende schenkingen, die dateeren uit het eerste deel van de vorige eeuw, waarvan vooral de Ned. Ger. en de Engelsche kerken een groot aandeel hebben. Een klein deel is door een obscuur genootschap verkocht en is nu een houtwerf. Deze gronden worden niet langer als begraafplaats gebruikt, zijn sinds lang gesloten en voor een deel in afschuwelijken toestand, terwijl het velen heeft getroffen hoe goed kerkhoven in dit land worden verzorgd. Nu dunkt spr. dat het veel beter is dat toestemming verkregen wordt om van het meerendeel der gronden een publiek park te maken. Doch die toestemming kan niet van allen gekregen worden, en daarom is een wet noodig, ingediend door het Gouvernement, en spr. zou willen adviseeren de grond als publiek park over te dragen aan de Kaapstad. Greenpoint Commons is meestal bezet door sporting clubs en is zoo gesloten voor 't groot publiek. In sommige plaatsen van Amerika zijn zulke speelgronden, van alles voorzien, te vinden in het hart van de stad. Dit is ook hier wenschelijk. De boomen en struiken zouden dan kinderen beschermen en geen vervallen graftomben. Den grond open te stellen voor bouwplekken acht spr. minder gewenscht. Spr. ondersteunt de motie van harte en hoopt dat volledige inlichtingen zullen worden verkregen.

De Ed. heer PRETORIUS wil gaarne weten of er geen eigen begraafplaatsen, familiegraven zijn.

De Ed. heer GRAHAM: Zeker, daarom is juist wetgeving noodig.

De KOL. SECRET. zeide, dat hij geheel en al instemde met de opmerkingen, die van de lippen van den Ed. heer Graham gevallen waren. Het zou noodig wezen om wetgeving te passeeren om de onwillige private eigenaars van begraafplaatsen te dwingen den grond af te staan.

Aangenomen.

KRANKZINNIGEN GESTICHT.

De Ed. heer WILMOT stelde voor dat ter tafel gelegd worde een copie van het Rapport van de Gouvernements Inspecteuren van het Fort England Krankzinnigen Gesticht, alsmede een copie van het Rapport van het Hospitaal der chronische sieken te Grahamstad, en wel voor het laatse kwartaal van 1903.

De voorsteller zeide dat er thans twee gestichten voor krankzinnigen waren, een te Kaapstad en een te Grahamstad. Het eerste was vol, en had geen plaats genoeg voor de menigte die toegang behoorde te hebben. Hoe eerder het Gouvernement dit hospitaal verkocht en een ander in de plaats daarvoor op het platte land bouwde, des te beter. In het Kaapstadsche hospitaal werden de niet ernstig krankzinnigen toegelaten in dezelfde plaats als de zieken. Spr. was verleden jaar in dat hospitaal om een stervende te bezoeken en niet ver van diens bed sag spr. een gek. Te Grahamestad was het, volgens spr., niet veel beter.

De Ed. heer BELLINGAN secondeerde.

De KOL. SECRET. erkende, dat de staat van zaken onbevredigend was. Wegens gebrek aan het noodige geld was de vereischte accomodatie uitgebleven en moesten verdere plannen achterwege blijven. De noodige voorziening zal worden gemaakt.

Aangenomen.

Op voorstel van den Ed. heer WILMOT verdaagde het Huis tot Dinsdag, a.s., om 12 min. voor vier.

Wetgevende Vergadering.

DONDERDAG, 10 MAART.

De SPEAKER opende te 2 uur met gebed.

Petities werden ingediend door den heer Adendorff (re pensioen).

Kennisgevingen van voorstellen werden gegeven door Dr. Vanes, de heeren Cronwright Schreiner, Lawrence, A. S. du Plessis (re rapporten waterbouwkundigen ingenieur van het Thebus waterschema), Zietsman, Thorne (re het aanstellen van "Coroners" in de groote steden), A. S. du Plessis (re uitbetaling compensatie eischen te Steynsburg), Amos Bailey, Stiglingh (re opmeting spoorweg Piquetberg naar Porterville-Statie), Thorne (re wetgeving op ongevallen voor werklui), Dr. Beck, Thorne (re wetgeving op aanstelling van inspecteurs voor machineriën), Stiglingh (re verschaffing guano aan boeren tegen kostprijs), Van Zijl (re afbranden publieke kantoren te Clanwilliam en wanneer nieuwe kantoren), Sieberhagen (opmeting spoorweg voor Richmond), v. Heerden.

De heer THERON legde het rapport van het comité op ongeautoriseerde uitgaven ter tafel.

De THES. GEN. stelde de derde lezing voor. Aangenomen.

Ontwerp werd voor de derde maal gelezen en gepasseerd.

De EERSTE MINISTER legde ter tafel de documenten re voorkeur Delagoa Baai en artikel XXII der Tol Unie, en verzekerde daarbij, dat de bedoeling niet was, eenige discussie in dezen te smoren.

De heer MALAN, die voornemens was op dit punt te spreken, zal na de verzekering van den Eersten Minister voorshands hiermede nog wachten.

Met verlof van het Huis vroeg de hr. N. F. DE WAAL aan den Kolonialen Secretaris of iets niet gedaan kon worden om onder de aandacht van magistraten te brengen dat, naar de leden van het parlement eerstdaags een staat van hun opgaven moesten inleveren, het noodig was dat de kiesbeambten dadelijk hun rekeningen aan de agenten van de kandidaten moesten opzenden.

De KOLONIALE SECRETARIS antwoordde dat hij in den morgen een circulaire telegram aan magistraten in dien zin had gezonden.

BOKSWEDSTRIJDEN.

De hr. ZIETSMAN vroeg den Proc. Generaal, of zijn aandacht gevestigd is geworden op een advertentie in de publieke nieuwsbladen van een boxing match in Fillis' circus op de Groote Parade, alsook dat kopieën van de regulaties volgens dewelke de match plaats vinden zal in de publieke nieuwsbladen verschijnen?

De PROC. GEN. antwoordde hierop bevestigend. Bokswedstrijden waren niet in strijd met de wet, doch konden zulks worden. Als onwettigheden plaats hadden, zou zulks gerapporteerd worden door een speciale politie met toezicht daarop belast.

LOXTON TELEGRAAF.

De heer KUHN vroeg den Thesaurier of het gouvernement van plan is een som geld op de supplementaire begrooting voor dit jaar te plaatsen, ten einde Loxton telegrafische communicatie te geven.

De THES. GEN. antwoordde en wees op de kosten. Deze waren begroot op £4,500 en bij gebruik van den spoorweg slechts £2,000. Spreker wenschte dat interpellant dit in consideratie zou nemen.

SPOORWEG VERLEGGING.

De heer GRAAFF vroeg den Commissaris van Openbare Werken, wat de kosten zijn van de verlegging van het spoor onlangs uitgevoerd tusschen Tulbagh Road en Ceres Road; of de kosten meer waren dan de beraming, en indien ja, door hoeveel, en of genoemde afwijking eenig voordeel ten gevolge heeft?

De COMMISSARIS antwoordde, dat de kosten £33,958 waren of £2,458 meer dan de beraming, doch de lijn kon thans veel goedkooper gewerkt worden. Op 't oogenblik was er een moeilijkheid daar het leggen van nieuwe sporen nog niet geheel klaar was. Van Artois naar Ceres zou er een dubbel spoor zijn.

LEENINGEN.

De heer MICHAU vroeg den Thesaurier, wanneer het waarschijnlijk is dat het bedrag der Leeningen reeds aangevraagd en goedgekeurd door het Gouvernement onder de Publieke Werken Leeningen Wet, uitbetaald zal worden?

De THES. GEN. antwoordde, dat tot 30 Juni j.l. was uitbetaald £17,980. De Municipaliteiten Claremont, Groenepunt, Zeepunt en Simonsstad, waren de eenige die conform de wet hadden gehandeld.

FISCALE AFDEELING WILLISTON.

De heer KUHN vroeg, of het Gouvernement bereid is in gunstige overweging te nemen de verschillende verzoeken en petities van Williston gedurende de laatste vijf jaren, om genoemd distrikt tot een fiscale afdeeling te verklaren?

De PROC. GEN. kon geen belofte geven daaromtrent.

VERVOER VAN VRUCHTEN.

De heer RABIE vroeg den Commissaris van Publieke Werken, wat de gewone tijd is genomen door trucks, geladen in het distrikt van Worcester met vruchten, van daar naar de Transvaal; of de Commissaris weet van klachten van verzenders van vruchten, die schade geleden hebben door oponthoud op genoemde lijn; en of de Commissaris eenige verbetering wil inbrengen om het verzenden van vruchten te bespoedigen?

De COMMISSARIS antwoordde, dat een truck 17½ uur nam. De klachten in het Worcester distrikt waren zonder grond. De klagers hadden later dit zelf erkend. Hij wist van geen schade die in dezen gedaan was. Verder zei hij, dat de regeering onderhandelde met de regeering van de Transvaal om deze te bewegen Kaapsche vruchten door hun lijnen tegen lager tarief over haar spoorlijnen te vervoeren. Niet alleen vruchten maar alle koloniale producten, meende hij, moesten op dezelfde wijze worden behandeld.

BETALING VELDKORNETTEN.

De heer G. J. KRIGE vroeg den Procureur Generaal, of hij van plan is een wetsontwerp in te dienen, om de wet op de betaling van veldkornetten te amendeeren overeenkomstig het wetsontwerp dat door de tweede lezing der laatste sessie ging?

De PROC. GEN. antwoordde dat het gouvernement voornemens was zulks te doen, doch eerst moesten de financiën des lands geregeld worden.

SPOORWEG OPMETINGEN.

De heer ABE BAILEY vroeg den Commissaris van Openbare Werken of het Gouvernement van plan is met de vliegende opmeting van een spoorweg tusschen Belmont en Douglas en tusschen Kimberley en Kuruman via Barkly West voort te gaan?

De COMMISSARIS antwoordde geen bezwaar te hebben, doch waarschuwde tegen vliegende opmetingen als anti-economisch.

GOEDERENLOODS TE VISCH-RIVIER.

De heer M. J. DU PLESSIS vroeg den Commissaris van Publieke Werken of het gouvernement van plan is een goederenloods te Visch Rivier Statie op te richten?

De COMMISSARIS zei dat er een goederenloods noodig was. Zoodra de regeering fondsen had, zou ze 't eerst aan Visch Rivier Statie denken.

SPOORWEG OPMETINGEN.

De heer RADEMEYER vroeg den Commissaris van Publieke Werken, of hij in overweging zal nemen de kwestie van een spoorweg opmeting te machtigen van den Port Elizabeth—Avontuur spoorweg over Hankey en in de vallei op van de Gamtoos Rivier, te eindigen op de plaats Andrieskraal.

De COMMISSARIS antwoordde, dat gedeeltelijke opmeting had plaats gehad en dat deze zaak de consideratie had der regeering.

TOELAGEN POSTBEAMBTEN.

De heer DE KOCK vroeg den Thesaurier, de reden voor de vermindering van alle plaatselijke toelagen aan postkantoor beambten in Bechuanaland van £45 tot £25 's jaars van 1 Januari 1904, en of de vermindering van plaatselijke toelagen der onderlandsche beambten van toepassing gemaakt werd op alle takken van den civielen dienst.

De THESAURIER antwoordde door het rapport van den postmeester-gener. te lezen. Het rapport zegt, dat levensmiddelen kort na de belegering van Mafeking zeer hoog op prijs waren, en dat het dus noodzakelijk gevonden werd tijdelijk de salarissen te verhoogen. Toen de oorzaak niet langer bestond werden de salarissen weer verminderd tot de oude schaal. Getrouwden kregen nog het extra salaris.

KAAPSCHE BEREDEN POLITIE.

De heer T. L. SCHREINER, vroeg den Kolonialen Secretaris of het gouvernement van plan is schikkingen te maken ten einde de Kaapsche bereden politie op denzelfden voet te plaatsen als de Kaapsche politie wat betreft:

(1) De mogelijkheid om pensioen te trekken;

(2) Hooger reis toelagen wanneer op dienst, en

(3) Gerieven voor de opvoeding van de kinderen van gehuwde mannen.

De KOL. SECRET. antwoordde, dat pensioenen geregeld waren onder de wet der koloniale troepen, wat het tweede punt betrof, was de Kaapsche bereden politie ongeveer op denzelfden voet als de Kaapsche politie. Het derde punt zal de aandacht der regeering hebben.

RAPPORT KAAPSCHE SCHIEREILAND COMMISSIE.

De heer CLOETE vroeg den Eersten Minister, of het gouvernement van plan is, gedurende de tegenwoordige sessie wetgeving in te dienen om gevolg te geven aan de aanbevelingen bevat in het rapport van de Kaapsche Schiereiland-Commissie?

De KOL. SECR. antwoordende, wees op de meerderheids en minderheids rapporten in dezen. Het Gouvernement kon met het oog op de rapporten nog geen wetgeving toezeggen in deze sessie.

HOPEFIELD BRUG.

De heer SMUTS vroeg den Commissaris van Publieke Werken, of een opmeting voor een brug over de Zoutrivier te Hopefield gemaakt werd gedurende het reces, en of het gouvernement van plan is een som geld op de begrooting te plaatsen voor dat doel?

De COMMISSARIS antwoordde, dat men niets kon zeggen voordat met den afdeelings raad en den stadsraad onderhandeld zou zijn. Twee opmetingen waren gedaan. De regeering kon thans geen som hiervoor op de begrooting plaatsen.

PUBLICEERING TREINDIENSTEN.

De heer DAVEL vroeg den Commissaris van Publieke Werken, in welke couranten de advertentie omtrent den veranderden treindienst tusschen Uitenhage en Graaff-Reinet gepubliceerd werd en waarom zulks niet in de Hollandsche nieuwsbladen geplaatst werd die in de betrokkene distrikten circuleeren.

De COMMISSARIS antwoordde, dat de verandering aangekondigd was in de kranten van Oudtshoorn en Uitenhage en in een krant van Graaff-Reinet. Het speet hem dat de aankondiging niet in de Hollandsche krant van Graaff-Reinet was geschied.

HUIZEN VOOR SPOORWEG-PERSONEEL.

De heer RUNCIMAN vroeg den Commissaris van Publieke Werken, wat de kosten zijn van het bouwen van de huizen voor de spoorweg employées te Retreat, de huur, die men besloot te vragen, en waarom de huizen thans leeg staan, en hoe lang zijn zij leeg geweest?

De COMMISSARIS antwoordde, dat hij die informatie zou trachten te krijgen en nader ter tafel leggen.

ZONDAGSTREINEN.

De heer CILLIE vroeg den Commissaris van Publieke Werken, of het waar is, dat de inwoners van Somerset West Strand aanzoek hebben gedaan om elken Zondag een passagiers trein te laten loopen tusschen Kaapstad en Sir Lowry Pass, en indien ja, of het gouvernement van plan is aan dat verzoek te voldoen?

De COMMISSARIS antwoordde, dat een deputatie bij hem geweest was en op Zondags treinen had aangedrongen. Die deputatie werd gesteund door leden van vragers zijde. In verband met een en ander waren de Zondags treinen reeds ingevoerd. Spr. wees er op, dat deze Zondagstreinen een behoefte waren voor vele menschen in Kaapstad, die alleen des Zondags gelegenheid hadden wat frissche lucht te krijgen. Spreker was blij dat veel leden aan interpellants zijde hetzelfde dachten.

ZIE VERDER PAG. 6.

HET DENKBEELD dat sommige menschen hebben dat chronische diarrhee ongeneeslijk is, is een vergissing. Chamberlain's Koliek Cholera en Diarrhee Medicijn geeft niet alleen onmiddellijke verlichting maar zal een blijvende genezing bewerken. Het mislukt nooit en is aangenaam om in te nemen. Overal te krijgen.—(Adv.)

HET ZEKERE TEEKEN.

Elke dokter weet, dat een doffe, aanhoudende pijn in den rug—een pijn, welke den slaap stoort, en erger is in den morgen—een pijn, die scherp en snijdend is, wanneer men zich bukt—het zekere teeken is van nierziekte. Het is eigenlijk niet de rug, welke pijn doet, doch de nieren, die juist beneden het smalle gedeelte van den rug liggen. Doan's Rugpijn Nieren Pillen verlichten en genezen de nieren afdoend—drijven de vloeibare en gecristalliseerd giften, die rugpijn, Bright's ziekte, water, urine kwalen, rhumatisme, een swak hart, enz., veroorzaken, uit het lichaam. Het geval, hieronder vermeld, bewijst, dat de genezingen blijvend zijn.

Mevr. Ward van 97 Loaderstraat, Kaapstad, zegt: "Ik ben twee en vijftig jaar oud. De pijnen in mijn rug en over mijn gansche lichaam waren zoo hevig, dat ik een gevoel had, alsof het leven niet langer waarde voor me had, en voor meer dan tien jaren ben ik lijdende geweest aan nier ziekte. Omtrent een maand geleden kreeg ik den raad om Doan's Rugpijn Nieren Pillen eens te probeeren, en zoo begaf ik mij dan naar Lennon's Apotheek, in Adderleystraat, en verschafte mij een doos vol. Toen ik de eerste doos had opgebruikt, voelde ik mij zooveel verlicht dat ik besloten was er een volledige proef mede te nemen, ik ging met het gebruik voort, en het is mij aangenaam te kunnen zeggen, dat zij mij volslagen genezen hebben. De pijnen in mijn rug en nieren zijn geheel verdwenen, en ik zal Doan's Rugpijn Nieren Pillen aanbevelen, aan eenigeen mijner vrienden, van wien ik hoor, dat hij op dezelfde wijze lijdt, als ik geleden heb."

Zorg ervoor, de echte Doan's Rugpijn Nieren Pillen te krijgen deselfde als Mevr. Ward gebruikte.

Alle Apothekers en Winkeliers over geheel Zuid-Afrika verkoopen Doan's Rugpijn Nieren Pillen, of ze zijn verkrijgbaar direct van de eigenaars, FOSTER-McCLELLAN Co., P.K. Bus 1297, KAAPSTAD, na ontvangst van 17s. voor 6 doozen, of 3s. 3d. voor een doos.

DOAN'S Backache Kidney Pills.

DEUTSCHE OST-AFRIKA LINIE.

WESTELIJKE ROUTE.

Van Kaapstad naar Europa, aanleggende te Las Palmas Vlissingen, Bremerhaven en Hamburg.

Op of ongeveer
4 April—S.S. "BUERGERMEISTER", Kapt. ZEMLIN.
2 Mei —S.S. "PRINZ REGENT", Kapt. DOHERR.
30 Mei —S.S. "KRONPRINZ," Kapt. STAHL.
27 Juni —S.S. "BUERGERMEISTER", Kapt. ZEMLIN.

Passagiers voor Groot Brittanje, stappen te Vlissingen over, waar vrijbiljetten uitgereikt worden naar Londen.

OOSTELIJKE ROUTE.

Van Kaapstad naar Port Elizabeth, Oost Londen en Durban, vandaar langs de Oostkust Havens en het Suez Kanaal, aanleggende te of in verbinding zijnde met Delagoa Baai, Beira, Chinde, Mozambiek, Zanzibar, Bombay, Mombassa, Aden, Egypte en Napels.

VERTREK VAN KAAPSTAD.

Op of ongeveer
22 Mrt. —S.S. "KURFUERST", Kapt. WEST.
19 April —S.S. "FELDMARSCHALL", Kapt. VON ISSENDORFF
17 Mei. —S.S. "HERZOG", Kapt. WEISSKAM
14 Juni. —S.S. "KURFUERST", Kapt. WEST.

Intermediate en Indische dienst door de zijlijnen der Maatschappij via Beira en Zanzibar naar Bombay, Colombo en Rangoon.

Lading voor havens op het vasteland zonder Overlading.

Voor Vracht of Passage, wende men zich tot

POPPE, SCHUNHOFF EN GUTTERY,
Agentschap voor Kaapstad, Kasteel Straat 36.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN

Groot Vee, enz.

In den boedel van wijlen STEPHANUS FRANÇOIS DU TOIT, Worcester.

De ondergeteekende heeft last ontvangen per publieke veiling te verkoopen, op

ZATERDAG, 19 MAART, ten 2 ure 's namiddags,

en wel

Op het MARKT PLEIN, WORCESTER,

20 KOEIEN,

met en zonder Kalf; sommigen ervan zijn voor den slachter geschikt.

Verder zullen worden opgeveild, voor rekening van den heer W. H. BENZ:

1 Koe met kalf, 1 Os en 1 Buggy.

F. LINDENBERG, Afslager.

Kaapsche Gouvernements Spoorwegen

Somerset West—Strand Road en Sir Lowry's Pas Trein-Dienst

ZONDAGEN.

Op Zondag, 13 Maart en alle daarop volgende Zondagen, zullen, tot nadere bekendmaking, passagiers treinen loopen tusschen Kaapstad en Sir Lowry's Pas, op de tijden als hieronder aangeven:

Kaapstad vertrek 9.0 v.m., Woodstock 9.6, Zout Rivier 9.11, (verbinding met den trein van 8.45 v.m van Wijnberg), Maitland 9.16, Durban Road 9.35 v.m.

Stopt aan alle stations daar achter gelegen, en komt te 10.20 v.m. te Somerset West aan, Strand Road 10.26 en Sir Lowry's Pas 10.40 v.m.

Keert terug van Sir Lowry's Pas s avonds 8 0 uur, Strand Road 8.11, Somerset West 8.15, Durban Road 9.0, Maitland 9.16, Zout Rivier 9.19, Woodstock 9.25 en arriveert in Kaapstad 9.30 n.m.

T. S. McEWEN,
Speciale Bestuurder.

Kaapstad, 9 Maart 1904.

BENOODIGD

EEN GOUVERNANTE, op de plaats Charlton, district Somerset Oost, voor drie kinderen. Zij moet in staat zijn les te geven in Muziek en Hollandsch.

Salaris £36 per jaar met logies vrij. Werkzaamheden te beginnen 10 April.

Doe aanzoek bij

P. D. S. ERASMUS.

Charlton, S. O.

HOOFDONDERWIJZER gevraagd voor de Kerkschool te Dewetsdorp.

Applicaties met getuigschriften te worden ingediend bij den ongeteekende vóór 16 April.

Werkzaamheden te beginnen niet later dan 1 Mei.

Salaris £200 per jaar.

A. J. MALHERBE, V.D.M.

Dewetsdorp, 7 Maart, 1904.

ONDERWIJZERES, op de plaats Langrug, distr. Murraysburg, bij den heer Johannes van der Merwe, voor een Gouvernements Plaats School, met 5 kinderen, waarvan het verst gevorderd kind in den Vden Standaard is.

Kennis van musiek wordt vereischt en een gecertificeerde (3 F) applicante zal de voorkeur hebben.

Salaris £50 met vrij logies.

Werkzaamheden te beginnen met April-Juni kwartaal. De plaats ligt 4½ uur van Nelspoort Statie.

Doe aanzoek niet later dan 31 Maart, 1904, bij

Ds. S. J. PEROLD.

Murraysburg, 9 Maart, 1904.

Onderwijzer Gevraagd

VOOR DE PUBLIEKE ARMEN-SCHOOL te Broughton, Barkly Oost. Salaris voor een ongehuwd gecertificeerd persoon £80, en vrij logies. Voor een gehuwd persoon £110 en vrije woning. Zend applicaties en bewijs van goed zedelijk gedrag aan

C. S. VAN NIEKERK,
Schaduwfontein,
P. O. Clifford,
Barkly Oost.

KENNISGEVINGEN.

SCHUTBERICHT.

AANGEHOUDEN in het Schut te Hoeko, district Ladismith, EEN ZWART WITPENS DONKEY, omtrent 7 jaren oud, gemerkt linkeroor zwaluwstaart, rechter oor winkelhaak van voren.

Verkooping, indien niet gelost, op 26 Maart, 1904.

J. H. MELLETT,
Schutmeester.

Ladismith, 7 Maart, 1904.

Afdeelings Raad van Tulbagh.

HEFFING VAN BELASTING VOOR 1904.

KENNIS geschiedt hiermede in termen van Sectie 266 van Wet No. 40 van 1889 dat de Afdeelings Raad van Tulbagh, op een Vergadering gehouden den 8sten dezer, een belasting van 1d. (een penny) in het £ stg. (zijnde ½d voor Hoofdwegen en ½d. voor Takwegen) geheven en opgelegd heeft op alle belastbare vaste eigendommen in deze afdeeling voor de diensten van het jaar 1904.

Genoemde belasting te zijn betaalbaar aan het Kantoor van den Ondergeteekende op den 1sten April, 1904.

Op last,
J. C. LOMBARD,
Secretaris.

Afdeelingraads Kantoor,
Tulbagh, 10 Maart, 1904.

Afdeelingsraad van Piquetberg.

MITS dezen wordt kennis gegeven in termen van Sectie 207 van Wet no. 40 van 1889, dat deze raad voornemens is om, onderhevig aan de goedkeuring van ZExc. den Gouverneur, een deel van de Helfmans-Hof Uitspanning van niet meer dan een morgen, te verhuren.

Alle personen, die hiertegen bezwaar hebben, moeten die indienen, in geschrifte, bij den ondergeteekende, niet later dan den 31sten dag van Maart, 1904.

NICO J. VLOK,
Secretaris.

Kantoor van de Afd. Raad,
Piquetberg, 29 Februari, 1904.

Afdeeling van Malmesbury.

Oplegging van Belasting voor de Dorpsbestuurs Commissie van Riebeek West, in Termen van Wet 29 van 1881.

AANGEZIEN applicatie in geschrifte is gedaan door den voorzitter van de Dorpsbestuurs Commissie te Riebeek West, om een belasting te heffen van ½d. in het £ op alle vaste eigendommen belastbaar binnen het dorp van Riebeek West, wordt mits dezen kennis gegeven, in termen van Sectie 16 van Wet 29 van 1881, dat een belasting van ½d. in het £ werd geheven op alle beslastbare eigendommen binnen de limieten van de Dorpsbestuurs Commissie van Riebeek West, voor het jaar, eindigende 31 December, 1904, en dat gezegde belasting verschuldigd wordt en betaalbaar ten kantore van den Afdeelingsraad van Malmesbury op den 10den April, 1904.

Op last,
A. L. BROODZIAK,
Secretaris.

Kantoor van den Afdeelings Raad,
Malmesbury, 9 Maart, 1904.

TE HUUR

3 Geriefelijke HUIZEN te Somerset West Strand, van af 1 April.

Aanzoek te doen bij den ondergeteekende.

A. J. ROUX,
Stellenbosch

OPSLAG RUIMTE TE HUUR.

Sir Lowry Weg 78-90 tegenover de Vroege Morgen Markt.

Stuttaford & Co.
BEPERKT,
KAAPSTAD.

Kompleete Huis Meubileerders.

ONGEDROOMDE KOOPJES IN MEUBELEN.

SLAAPKAMER STEL - - -

BEVATTENDE:
Kleerenkast,
Toilettafel,
Waschtafel.

PRIJS:
£12 12s.
KOMPLEET.
Gewoonlijk Verkocht tegen 16 Guinjes.

Teekening en Constructie is Tip-top.

Het mooie stel is in de Kolonie, in onze eigene fabriek, gemaakt. Elke prijs toont het resultaat van prachtige en nauwkeurige arbeid. Goed gedroogd Hout,

Kompleete Meubileering.

Stuttaford & Co.,
BEPERKT,
KAAPSTAD.

MARKTPRIJZEN.

KAAPSTAD.

NIEUWE MARKT

11 Maart, 1904

	£	s	d		£	s	d
Aardappelen ...	0	5	4	—	0	7	5
Appels ...	0	1	1	—	0	5	0
Druiven ...	0	3	0	—	0	6	0
Boonen ...	0	2	4	—	0	3	3
Eieren ...	0	3	0	—	0	15	3
Ganzen ...	0	3	5	—	0	5	4
Haverhooi ...	0	4	2	—	0	4	2
Hoenders ...	0	1	9	—	0	4	3
Kool ...	0	0	4	—	0	0	6
Kweeperen ...	0	1	6	—	0	4	0
Peren ...	0	1	0	—	0	15	0
Perziken ...	0	1	0	—	0	1	2
Pompoenen ...	0	0	½	—	0	0	1
Uies ...	0	5	0	—	0	5	8
Watermeloenen	0	0	3	—	0	1	9

VERKOOPINGEN.

I & J HERMANN, AFSLAGERS.
Arcade Verkoopkamers, Pleinstraat, ameublementen.

J. W. MOORREES JR. & CO., AFSL.
19 Maart—Malmesbury, levende have.
18 Maart—Kersfontein (nabij Kalabaskraal statie) levende have en losse goederen.
21 Maart— Moorreesburg, vast en los goed, ens.
22 Maart—De Hoop (nabij Malmesbury) levende have en losse goederen.
23 Maart—Malmesbury, vast goed.
25 Maart—Roode Kleigat (Malmesbury) vee, oogst, ens.
31 Maart—Wolfgat (bij Moorreesburg) vast en los goed en levende have.

DE VILLIERS & MARAIS, AFSL.
30 Maart—Phesantkraal (Malmesbury), vast en los goed, levende have, ens.

P. S. D. SMEER, AFSLAGER.
2 April—Carnarvon, vast goed.

B. J. DE VILLIERS, AFSLAGER.
12 Maart—Hanover, vast goed.

PAUL D. CLUVER, AFSLAGER.
12 Maart—Somerset Strand, erven.
19 Maart—Stellenbosch, levende have en los goed.
18 Maart—Goed Succes, bij Klapmuts, vast goed, levende have, ens.
21 Maart — Weltevreden (Patrijs-Halte bij Stellenbosch) vast goed, ens.

M. L. SMITH & CO., AFSLAGERS.
24 Maart—Wellington, losse en vaste goederen.
30 Maart—Onverwacht (Wellington), levende have, vee, ens.

IMMELMAN & CO., AFSLAGERS.
25 Maart—Dieprivier (Kalabaskraal station), levende have, ens.
24 Maart—Zwartfontein (Moorreesburg) levend have, ens.
29 Maart—Droogevlei (Klipheuvel statie), vee en boerderijgereedschap.
30 Maart—Malmesbury, erven in bouwterrein.
5 April—Driefontein (Malmesbury) levende have en los goed.
6 April—Zwartfontein, Porseleinberg (Malmesbury) vast en los goed en levende have.

J. L. DU PLESSIS, AFSLAGER.
28 Maart—Bultfontein (Middelburg, K. K.) huur van plaats, levende have, ens.

A. G. H. TEUBES, AFSLAGER.
17 Maart—Lady Grey (Robertson) vast en los goed.

J. T. D. SMEER, AFSLAGER.
2 April—Carnarvon, vast goed.

DEMPERS, MOORE & KRIGE, AFSLAGERS.
12 Maart—Caledon, vast goed.
24 Maart—Noordekloof (afd. Caledon) levende have, boerderij gereedschap, ens.
7 April—Bokkraal (Caledon) levende have en losse goederen.

DE WET & FOURIE, AFSLAGERS.
18 Maart—Schaapkraal (Philipstown) levende have en losse goederen.

FAURE VAN EYK & CO., AFSL.
18 Maart—Hercules Pillar (Klapmuts), vast goed, levende have, ens.

J. H. W. DITTMAR, AFSLAGER.
29 Maart—Boorfontein (Bethulie) vast goed en levende have.

D. F. MARAIS, AFSLAGER.
14 Maart—Paarl, vast goed.

ALBERT ERDA, AFSLAGER.
28 Maart—Eliasleegte (Williston) levende have en los goed.

N. J. VLOK, AFSLAGER.
23 Maart—"Monte Christo," (Porterville) vast goed, vee, ens.

W. P. CRESSEY, AFSLAGER.
30 Maart — Potkraal (nabij Richmond Road) levende have en losse goederen.

GUTHRIE & THERON, AFSL.
23 Maart—Caledon, vast goed.
2 April—Hermanus, vast en los goed.
4 April— Mosselrivier (Caledon), vast goed.

FRED. WILLMOT, AFSLAGER.
2 April—Laingsburg, losse en vaste goederen.

D. C. S. NAUDE, AFSLAGER.
9 April—Kalkgat, (Prieska) huur van vast goed.

A. B. DE VILLIERS & CO., AFSL.
14 Maart—Paarl, losse goederen en levende have.

J. S. MARAIS, AFSLAGER.
25 Maart—Wellington, levende have en losse goederen.

DUFFUS & CO., AFSLAGERS.
15 Maart—Kaapstad, levende have.

J. J. HOFMEYR & ZOON, AFSL.
21 Maart—Driefontein (Koeberg distr.), levende have en los goed.

Drinkt Heerlijke
NECTAR

Drinkt Heerlijke
ECTAR

Drinkt Heerlijke
NECTAR

Drinkt Heerlijke
NECTAR

Drinkt Heerlijke
NECTAR

Drinkt Heerlijke
NECTAR

Drinkt Heerlijke
NECTAR

Drinkt Heerlijke
NECTAR

KOOPT
NECTAR
ZE IS DE BESTE.

Beveelt
NECTAR
aan
want ze is de Thee
voor
De Rijken,
De Armen,
De Sterken,
De Zwakken,
De Herstellenden,
EN
De Zieken.

NECTAR
THEE
een Heerlijke Drank voor allen en te allen tijde.

Wordt verkocht door alle Kruideniers (grocers) en Algemeene Winkels door geheel Zuid Afrika in ½'s, ¼'s, en 1-lb. looden pakken, en in 1-lb. en 3-lb. Fraai beschilderde Tins.

LET TOCH WEL!

Alle brieven gericht aan den Secretaris, Van de Sandt de Villiers & Co., Beperkt, of aan den Editeur, *Ons Land*, moeten toch alsjeblieft, om oponthoud te voorkomen, op het opschrift POSTBUS 44 hebben.

DE ZUID-AFRIKAAN
VEREENIGD MET
ONS LAND.

ZATERDAG, 12 MAART, 1904.

Het spelen met het krediet der Kolonie.

DE heer WALTON, de thesaurier-generaal, leverde Donderdag middag de eerste begrootings-rede van deze sessie, handelende over de uitgaaf en inkomst van het loopende financiëele jaar, eindigende den 30sten Juni, 1904. Wij noemen dit de eerste begrootings-rede dezer sessie, want de thesaurier generaal zal nog de gewone begrooting der sessie, handelende over het volgende jaar—1 Juli, 1904, tot 30 Juni, 1905—voor het huis moeten leggen. Maar men moet niet vergeten, dat sir GORDON SPRIGG, de vorige thesaurier generaal, reeds in de sessie van 1903 een begrootings-rede heeft gehouden over het loopende financiëele jaar. Met andere woorden, de rede gisteren door den heer WALTON gehouden handelde over hetzelfde tijdperk als dat waarover sir GORDON in de vorige sessie was gegaan. Het is noodig deze dingen goed en helder voor den geest te houden, indien men een duidelijk begrip wenscht te krijgen van den financiëelen toestand van ons land.

Wij bespreken dan nu het financiëele jaar 1903—'04. De raming van sir GORDON in de vorige sessie was:—

Inkomst ...	£11,724,000.
Uitgaaf ...	11,696,000.
Surplus ...	£28,000.

Dus als de zaken den gang hadden genomen dien sir GORDON had voorzien, dan zou er in Juni, a.s., een klein surplus geweest zijn. De zaken stoorden zich echter niet aan de raming van den gewezen thesaurier-generaal. In de eerste plaats werd zijn begrooting niet door het parlement bekrachtigd, zoodat het noodzakelijk werd om de uitgaaf zoo veel mogelijk te besnoeien, en sir GORDON deed dit; maar ongelukkig was de besparing niet in de gewenschte richtingen. Het is gemakkelijker om geld te sparen door geen nieuwe werken te beginnen, dan door het afkappen en de besnoeiing van loopende uitgaven. En sir GORDON sloeg den gemakkelijken weg in. Van daar dat in het departement van den commissaris van publieke werken alleen over de £700,000 van de begrooting kon worden teruggetrokken, uit een totaal van £860,000. De uitgaaf in het departement van den procureur-generaal is echter vermeerderd, niettegenstaande de belofte van den heer GRAHAM dat hij de politie met minstens £20,000 zou verminderen.

Maar in nog een ander opzicht zijn de zaken niet geloopen, zooals sir GORDON 6 maanden geleden dacht, namelijk, de inkomst is veel minder dan hij geraamd had. Zeven maanden van het loopende financiëele jaar zijn reeds verrekend, en wat vindt men? De cijfers van de inkomst voor deze zeven maanden (1 Juli, 1903—31 Januari, 1904) zijn:—

Berekening van sir GORDON	£6,842,000
Werkelijke ontvangst ...	6,240,000
Tekort voor 7 maanden	£602,000

Gesteld nu dat de voorgenomen uitgaaf voor dit jaar van sir GORDON was bekrachtigd, en dat het tekort op zijn berekening van de inkomst voor de overige 5 maanden naar evenredigheid was met de afgeloopen 7 maanden, dan zou het tekort op 30 Juni,1904, £1,414,120 zijn geweest. Dus bijna één en een half millioen pond sterling! Bewijst dit niet wat wij meer dan eens hebben gezegd, dat de ontbinding van het parlement in 1903 ook een lichtzijde had? Daardoor is het tekort toch verminderd, al is het niet op de beste wijze geschied, tot ongeveer 'n half millioen.

Wij hebben nu gedaan met de raming voor dit jaar van sir GORDON SPRIGG, en gaan over tot die van den heer WALTON, zooals Donderdag door hem uiteengezet. Zooals reeds is aangemerkt werd de uitgaaf besnoeid, toen ze niet in de vorige sessie werd bekrachtigd. Deze besnoeiing door sir GORDON heeft den heer WALTON instaat gesteld de uitgaaf te brengen van £11,695,899 (de som door sir GORDON gevraagd) tot op £10,739,380, een vermindering van £956,519. Tegenover deze uitgaaf berekent de heer WALTON, dat de inkomst voor het jaar zal zijn £10,309,880; (terwijl sir GORDON die had gesteld op £11,724,000.) Hier is dan de raming van den WALTON, bij 's licht van de ervaring van de afgeloopen 7 maanden, van den toestand van 's landskas op den 30sten Juni, 1904.

Inkomst...	£10,309,880
Uitgaaf ...	10,739,380
Tekort...	£429,520

Men ziet dus dat het mogelijke tekort, volgens de raming van sir GORDON, van £1,414,120 verminderd is tot £429,520, of bijna met twee-derden.

Maar nu komt de vraag:—Wat zal men met dit tekort van bijna ½ millioen doen? Het eenig mogelijke antwoord, indien men het krediet van de Kolonie wil behouden, of niet verder doen zakken, is: dit tekort moet gedekt worden, en dit op één van twee manieren, of door een verbinding van deze twee manieren, namelijk: verdere besnoeiing en het heffen van een nieuwe belasting. Er zijn nog twee andere manieren; doch het volgen van deze wegen kan geen ander gevolg hebben dan de verzwakking van het krediet der Kolonie. Wat zijn deze twee verkeerde manieren? Ten eerste een som te gaan leenen om het tekort te dekken, en ten tweede het tekort onbetaald te laten, en het als een veroordeelde nalatenschap te plaatsen op de rekening van het volgende jaar.

De heer WALTON, namens het ministerie, heeft besloten dezen laatstgenoemden weg in te slaan. Gemakkelijk, ja, maar is dit verstandig? Is dit in belang van het land? Is dit niet spelen met het krediet van de Kolonie? De onwijsheid van dezen weg te volgen werd duidelijk aangetoond door den heer JAGGER, toen hij er op wees dat er geen gegronde verwachting is, dat de inkomst voor het volgende jaar zal verbeteren. Integendeel is het waarschijnlijk, dat de nadeelige gevolgen van den voorkeur gegeven aan Delagoabaai, beide op den spoorweg en bij den invoer, zich in de toekomst nog meer zal doen gevoelen.

Maar de politiek van het ministerie neemt een nog veel donkerder kleur aan, het gevaar van met het krediet der Kolonie te spelen treedt nog meer op den voorgrond, als men bedenkt, dat de Kolonie reeds 8½ millioen pond sterling heeft uitgegeven; maar dat het geld daarvoor nog geleend moet worden. Hoe komt dit? De regeering heeft van het parlement macht ontvangen om ongeveer 9 millioen pond te leenen, voor publieke werken, compensatie, ens. Maar daar de geldmarkt in de afgeloopen maanden ongunstig was voor 't aangaan van een leening, heeft sir GORDON besloten, en terecht ook, om geen leening op de markt te plaatsen. Intusschen begon hij maar de uitbetalingen te doen, waarvoor hij nog geen leening had kunnen sluiten—en die uitbetalingen, of schulden, bedragen nu de aanzienlijke som van 8½ millioen. En de markt is vandaag zoo ongunstig als ze nog niet is geweest.

Van waar heeft sir GORDON dan het geld gekregen voor deze uitgaaf, waarvoor hij geen leening kon sluiten? De heer WALTON zegt, dat men daarvoor verschillende publieke fondsen heeft gebruikt, en dat men tijdelijk geld heeft geleend en daarvoor schatkist-schuldbewijzen heeft uitgereikt. Hij achtte zich niet gerechtigd, in belang van het land, om te zeggen tegen welke rente-koers deze sommen tijdelijk geleend zijn; maar het spreekt van zelf dat deze leeningen nadeeliger zijn dan de permanente. En daarom moet het 't streven van het gouvernement zijn om deze leeningen zoo spoedig mogelijk af te betalen, en de permanente leeningen te plaatsen.

Om dit te kunnen doen moet de markt echter gunstig staan, en hoe zal de markt gunstiger komen te staan, als men met het krediet van 't land handelt zooals het JAMESON-ministerie voorstelt te doen? Deze vraag is van het verreikendste belang. Het land kan onmogelijk eenig vertrouwen hebben in zulk een administratie. Waarlijk de toekomst is donkerder dan velen zich hebben voorgesteld.

ALLERLEI.

Taalbond.

Heden publiceeren wij een aankondiging van den heer M. J. Besselaar, secretaris van den Zuid-Afrikaanschen Taalbond, over de examina die dit jaar zullen worden gehouden. *10 September* is bepaald als de datum waarop de examina zullen worden afgenomen. Het onderwerp: Geschiedenis van Zuid Afrika—neemt weer zijn plaats in onder de examina-onderwerpen, en een speciale prijs zal worden toegekend aan dien kandidaat die het hoogste aantal punten behaalt in Hollandsch en Geschiedenis tezamen. Zooals verleden jaar wordt weer een prijsvraag uitgeschreven, en wel een verhaal, waaraan een feit uit de geschiedenis der Hugenoten ten grondslag ligt. Wij raden alle belangstellenden aan de kennisgeving uit te knippen en te bewaren.

Heel aardi .

Het gerucht wil, dat er allerlei middelen door de progressieven ter hand worden genomen om, in geval van een verdeeling in den Wetgevenden Raad, hun pertij een meerderheid te bezorgen. Men zegt dat het ambt van voorzitter van comités werd aangeboden aan een lid van de Z. A. partij, dat nog geen ondervinding hoegenaamd in den Raad heeft opgedaan. Dit aanbod werd natuurlijk van de hand gewezen. Men zegt ook, dat de ed. heer Rogers, lid voor den noordoostelijken cirkel, gevraagd werd zich de betrekking te laten welgevallen, terwijl er bijgevoegd werd dat, indien hij met het salaris niet tevreden was, stappen genomen zouden worden het bedrag te vermeerderen. De ed. heer Rogers wordt gezegd te hebben geantwoord, dat hij het aanbod zoowel als de suggestie een beleediging beschouwde. Daar de ed. heer Rogers een nieuw lid is, dat nog niet de regels van het Huis goed kent, kan men de bedoeling van het aanbod duidelijk zien doorstralen. De kiezers van den noordoostelijken cirkel kunnen mer recht trotsch wezen op hun vertegenwoordiger.

Volgens een speciaal telegram uit Kaapstad dat in de *E. P. Herald* verscheen, werd er verleden Woensdag een caucus van de progressieve partij gehouden, die bijgewoond werd door den heer Adendorff, het *independente* lid voor Fort Beaufort. In de progressieve bladen is herhaaldelijk gezegd dat deze heer een telegram aan dr. Jameson heeft gezonden waarin hij dezen zijn trouwe ondersteuning aanbood. Men heeft ook opgemerkt dat de heer Adendorff aan de progressieve zijde van het Huis zit. De *S. A. News* wijst op hetgeen—volgens een rapport in de *Cape Times* verschenen—dr. Jameson omtrent den heer Adendorff heeft gezegd: "Als de heer Adendorff werd gekozen dan zou het zijn door de Afrikaander stem, en hij wou niet zoo slecht denken van den heer Adendorff, dat hij in Kaapstad zou stemmen tegen degenen die hem hadden ingebracht. Hij moest met den Bond stemmen of zich een ondankbaar leugenaar toonen in het aangezicht van de wereld." De heer Adendorff is het aan zijn constituenten verschuldigd zijn positie eens te verklaren.

Parlementse Praatjes.

Kaapstad, 11den Maart, 1904.

Lieve "Klein Nooi,"—Hartelik dank ver jou mooi briefje. Ek weet dat ek nie jou lofspraak verdien nie, maar glo mij 'n beetje aanmoediging en waardeering doet daarom die hart van "Jan Kieser" ook goed, vooral nou in die kommervolle dage. Lieve vriendin, ik wens jou alle voorspoed toe op jou werk. Kom laat ons saamwerk tot welsijn van ons dierbaar vaderland.

* * *

Maar kijk, ek het amper vergeet dat ek oe'r die parlement moet skrijve, en so ongemerk loop mijn pen glad in 'n ander rigting! Mijn lesers sal mij die afwijking egter wel vergeve, vooral die wat nog jonk en ongetroud is!

* * *

Die sessie is nog maar jonk, maar ek kan daarom al meer of min merk hoe die ding sal loop. Dit is duidelik dat dr. Jiems bevel gegé het aan sijn pletsspan om geen saak wat voor die huis kom te bespreek—of om so min as mogelik is te praat, en dan die Afrikaander partij te beskuldig van opstruksie. Die waarheid is natuurlik dit: as die pletsers nie praat nie, *dan lijk dit* as of die Afrikaanders meer praat as gewoonlik, hoewel dit glad nie die geval is.

* * *

Die pletsers het net één doel—dit traak hul nie hoe die land geadministreer word—en dit is, om die vermeerdering van kiessetelsbil deur te drijf en daardeur hul meerderheid in beide huise te verseker. Dit is 'n "Jamsoneering" van ons konstitusie, soos die editeur van *Ons Land* sê en niks anders. Ek twijfel daar nie aan, dat dit nog al meer en meer sal blijk.

* * *

En is dit nou die tijd om die konstitusie te verander! Is dit verstandig om nou alle kragte te verspil op die deurdrijve van 'n partij bil, terwijl die financieele toestand van die land alle aandag moet wegdra? Ek glo nie dat daar 'n onverstandiger politiek kan gevolg word, maar dit is wat ons kan verwag van die Jiems plets-partij.

* * *

Ek is daarvan oe'rtuig dat die Jiemspletsers niks sal ontsien om hul boos doel te bereik. Mag dit die ware vrinde van ons land tog maar geluk om die vreselike kwaad af te weer. Wat van die Jamesonministerie verwag kan word, het duidelik geblijk Donderdag middag.

* * *

Pêrd Walton het die begroting van die jaar voorgedra Daar is 'n tekort van bijna ½ miljoen, en 8½ miljoen pond is uitgegé voordat die gouvernement die geld had kon leen! Dit is die posisie in 'n paar woorden. Die krediet van die land is daarmee gemoeid—en van die krediet hang alles af. En nou, wat gaat die ministerie doen? Vrinde, lag nie, Walton sê, hij sal eenvoudig maak alsof daar geen tekort is! En hij sal geld *tijdelik* leen tegen 'n hoge rente-koers, om die 8½ miljoen te dek!

* * *

Dit is nie 'n saak om oor te lag. Nog nooit was daar so 'n onbekwame ministerie op die kussings. Dr. Jiems, die aanvoerder, sit te slaap, hy stel te min belang in die toestand van die land, om eens te luister. Ek dink syn lusteloosheid is 'n samestelling van traagheid en onverschilligheid. Hy was nooit 'n Kaapkolonis, en hy is dit nou nog minder as ooit te vore.

* * *

Neef Molteno het gistermiddag die beste toespraak gehou wat ek hom nog ooit hoor maak het. Hy het die toestand van die land in die regte lig voorgestel en die syfers van pêrd Walton goed uitmakaar gepluk. Die ministerie was niet in staat om hem te beantwoord. Seur Migiel het weer syn volgelingen onder die plets gesit om nie te praat, en daarna het neef Currey getoon dat hy oek goed syfers kan eet. Wanneer is 'n tekort nie 'n tekort? vra hy. Lord Milner syn antwoord is: as jy dit op die rekening van die volgende jaar plaats, en neef Currey sê dat pêrd Walton syn antwoord is: as jij die tekort oe'r jou skouer gegooi het.

* * *

Jagger het toen nog gepraat aan die kant van die pletsers, maar hul het hem met sulke skeve gesigte aangekyk, dat hy ver hom glad nie op syn gemak gevoel het. Neef Andries het toen uit die oogpunt van 'n landbouer die saak bespreek, maar daar hy meer tyd wou hê om die syfers na te gaan stel hy die verdaging van die debat voor.

* * *

Dit werd toen oe'reengekom om maar die eerste stap te neem om in komité te gaan, en dan die debat voort te set op die mosie, dat die speaker n o u die stoel sal verlaat.

* * *

Wat ek in myn vorige praatjes gesê het is gebeur. Die ministerie wou net die opsomming van die begroting voor die komité bring. Die Afrikaander party het egter daar voor gesorg, dat die vryheid van diskussie in geen opsig sal beperk word. Dit is die regeling van die Speaker, en hy het aan die voorsitter van komités 'n duidelike wenk gegé van wat hy moet doen.

* * *

Vroeg in die middag het Dr. Jiems die papiere met betrekking tot Delagoabaai op die Tafel geleg, volgens die mosie van neef Malan. Daar deur verval die mosie toen, en so kon daar geen diskussie oe'r gevoer word. Die bedoeling van die ministerie was duidelik om 't debat te verhinder, hoewel Dr. Jiems net die teen oe'r gestelde geseg het. Van middag het neef Malan van 'n selfstandige mosie oe'r die saak kennisgegé.

* * *

Maar kyk, dit moet daarom swaar wees om so onder die plets te staan, om nie eens die kans te hê om iets te sê o'er die kwessies van die grootste belang. Ek wonder of een van die nuwe lede van die pletsers ooit in die sessie die kans sal kry om sijn stem te laat hoor. Tot nog toe het hul soos muisies moet sit, om aan te hoor hoe hul aangeval werd, om aan te hoor hoe dat die nuwe lede aan die ander kant een na die ander opstaan, om te toon wat hul kan doen, en dan die gelukwense van hul vrinde te ontvang. Die pletsers is daarom maar 'n armsalige boel. Hul staat onder die plak en jij kan aan hul hele manier sien dat hul dit glad nie lekker veel. Om die waarheid te sê, ek is jammer ver die pletsers op die agterste banke.

* * *

Dit is wonderlik—die pletsers syn koppe hang, terwyl die Afrikaander lede vol moed en leve is. As jij dit lede so kyk, dan sal jij nooit anders sê as dat die pletsers kloppekry het. Hoe kom dit? Die antwoord is eenvoudig: Die verskil kom daardeur, die lede van die Afrikaander party is vry, die pletsers is hand en mond gebonde. Hul is soos skape wat ter slagting word gely, en dit deur die held van Doornkop!

* * *

Van middag was die gouverneurs-skadeloosstelling bil weer voor die huis. Neef Molteno het voor gestel om die bil naar 'n select komité te verwys, om ondersoek te doen naar die stappe wat kan genoem word om die herhaling van sulke onwettige dade te verhinder in die toekoms. Geen minister het nog daar oe'r gepraat. Hul wil seker nog eers 'n kabinets vergadering daaroe'r hou.

* * *

Nie een van die pletsers het van middag oe'r die bil gepraat. Aan ons kant het weer twee nuwe lede gepraat, namelik die twee burgers van Caledon, Viljoen en Joel Krige. Ek kan jou sê dat ek net ingenome was met hul toesprake. Hul spreek duidelijk en verstandig, en met 'n gevoel van verantwoordelikheid en liefde ver onse vryheden.

* * *

Neefs Beck en Oosthuizen was die volgende woordvoerders, en om 10 voor ses werd die debat tot a.s. Vrydag verdaag, op voorstel van laatstgenoemde.

* * *

Pêrd Walton het nog 'n geld bil ingebring, namelik om die ministerie te magtig tydelike lenings aan te gaan, om die 8½ millioen te dek, waarvoor die permanente lenings nou nie kan gesluit word. Maar die huis sal meer van die saak moet hoor voor dat hul daarvoor kan ingaan. En as die saak nie in die openbaar kan besproken word—ek is altyd ver publiciteit—dan moet dit naar 'n bevoegde komité verwese word voor ondersoek en rapport. Die geldsake van die land kan onmogelik in die hande van die tegenwoordige ministerie alleen gelaat word.

* * *

Maandag kom die tweede lesing van die Jamesoneering konstitutie bil.

JAN KIESER.

STADSNIEUWS.

De Kaapsche Spaarbank Vereeniging houdt op 29 Maart aanst, om 12 uur 's middags, een algemeene leden vergadering om verslag te hooren der verrichtingen der vereeniging, eenige directeuren te kiezen en andere besigheid.

Onder de politiezaken was deze week een van bigamie, die het een en ander merkwaardigs bood. Beschuldigde, een bouwmeester van den naam van Donaghy, werd voor het hof gebracht door J. Henry, pas met een boot uit Belfast gekomen, waar hij in 1888 getuige was geweest van Donaghy's huwelijk met Maria Mc Wirtse, die nog in leven was. Thans had de man een andere vrouw, vóór haar huwelijk E. S. Shade genaamd, en het bleek in der daad dat hij hier in 1901 met deze gehuwd was Het bleek intusschen tevens dat de eerste vrouw met de vervolging van haar echtgenoot niets te doen wilde hebben, en dat de tweede, die eerst twee jaren na haar huwelijk gewaar was geworden, dat haar man in Ierland gehuwd was, ook niet van plan was tegen hem te procedeeren.

Een andere deputatie uit Calvinia, door de beide leden voor het kiesdistrict aangevoerd maar waar de heer E. B. Watermeyer den woordvoerder van was, vervoegde zich tot den minister van openbare werken, om dezen te herinneren dat er reeds vroeger stappen genomen waren om Calvinia's aanspraken op een spoorweg te berde te brengen. Dr. Smartt erkende dat het district er recht op had, vooral daar het in Zak- en Vischrivier twee kleine Nijltjes had die het op den duur in een nieuw Egypte konden herscheppen; maar de staat der financiën belette hem thans iets meer dan ten hoogste een in bijzonderheden tredende opmeting te beloven. Er werd op gewezen dat men in tijd van droogte de schapen moest zien vrekken, daar men ze uit gebrek aan water niet vervoeren kon, terwijl men te ver van een markt af was om in zekerheid een bestaan te vinden; iets wat de minister zeide ten volle te weten; en men bedankte en nam afscheid.

Een zaak van eenig belang heeft hier Donderdag in een hotel plaats gehad. Zij was uitvloeisel van een familie-twist, zijnde een zoon van den heer Pieter Marais tegen zijn vader's zin met een weduwe Phillips gehuwd, en dus beide gehuwden met den ouden heer in onmin. Een met de schoondochter bevriende dame logeerde met den schoonvader in hetzelfde hotel, en kreeg van haar vriendin een aanzoek of zij bij haar mocht komen eten. Dit werd toegestaan, mevr. Marais kwam met haar voordochter, Aileen Phillips, en zat aan, toen plotseling het meisje opstond, met een botteltje in haar hand, waar al vroeger naar gevraagd, maar door haar van gezegd was dat het niets was, op den heer P. Marais toeging, en dezen den inhoud van het botteltje—'t was vitriool—in het gezicht gooide. Moeder en dochter werden wegens de zaak in hechtenis genomen, die in oude tijden, b.v. te Parijs, een vrij gewoon misdrijf was, maar zich daar beperkte tot gevallen van jaloesie tusschen leden der schoone sekse. Beide dames verschenen in verband met dit feit gisteren voor den A.R.M., den heer C. W. Broers. Voor de verdediging trad op de heer Karie, op wiens verzoek de zaak tot Vrijdag werd verdaagd. Men vreest dat de heer Marais zijn gezichtsvermogen zal verliezen.

Dr. J. Robertson McGregor, de jonge flinke zoon van den ouden leeraar, Ds. A. McGregor, van Tamboerskloof, Kaapstad, is deze week met de Tintagel Castle van Edinburg, Schotland, terug gekomen, waar hij zijn studiën in de medicijnen met groot succes heeft voltooid. Met zeer veel genoegen begroeten wij dezen flinken, energieken Afrikaander, wiens faam hem reeds is vooruitgesneld om te getuigen van zijn groote gaven, bij zijn behouden terugkomst in zijn vaderland en zijn ouderlijk huis, en wij wenschen Zuid Afrika, zoowel als zijn grijzen vader geluk, dat opnieuw een veelbelovende vertegenwoordiger van jong, patriotisch Zuid Afrika in ons midden is.

Te 6.30, gisteren avond, brak er brand uit in de verkoophuisen der heeren Liebermann & Buirsky, Nos. 30—32 Burgstraat, Kaapstad. Men vermoedt dat de brand op de bovenste verdieping uitbrak. Door den sterken wind aangewakkerd was in een oogenblik het bovenste gedeelte geheel uitgebrand, terwijl het onderste door het water der brandweer, die spoedig ter plaatse van het onheil aanwezig was, groote schade heeft geleden. Het huis was verzekerd voor £3,500 bij de Zuid Britsche Assurantie Maatschappij. Een brandweerman werd, in de uitoefening van zijn dienst, door een electrischen draad getroffen, en bewusteloos weg gedragen, terwijl een ander een diepe snede, door den val van een vensterraam, over het hoofd kreeg en een derde een snede over zijn hand. Alle drie werden direkt onder behandeling van den dokter geplaatst. No. 1 zooals later werd gemeld, is weder bij zijn positieven gekomen, doch verkeert nog in een slechten toestand. Te 7.45 was de geheele brand gebluscht.

Een reschtige deputatie van parlementsleden, geestelijken en leeken vervoegde zich Woensdag bij den procureur-generaal om de zaak van matigheid of afschaffing te bepleiten, en werd natuurlijk door den heer Wilmot ingeleid, die vreugde te kennen gaf dat de wet, door hem vroeger ingetrokken, tot algemeen drankverbod aan naturellen thans een der leuzen van zijn partij was geworden, vooral door toeden van dr. Jameson. Wat men tegen den tegenwoordigen toestand had was dat drankverkoopers in het groot niet genoeg op de vingers werden gekeken; dat men clubs had waar men drinken kon zonder dat de politie het gewaar werd; dat men op plekken waar drank te bekomen was ook kost kon krijgen; dat onwettige drankverkoop niet naar eisch gestraft werd als men, zoo als thans, en met een matige boete afkwam; eindelijk dat een boer aan zijn arbeidsvolk wijn mocht schenken en de buffetjuffers nog steeds verlof hadden het dorstige publiek te laven. De proc. genl. zeide, dat, wat het verbod van drankverkoop aan naturellen betrof, de regeering er voor was, schoon hij niet dacht dat op dit punt reeds in deze zitting wetgeving zou plaats hebben. De wet op den verkoop van drank in het groot was zijns inziens voldoende, en hij zag niet in dat er tegen gezondigd werd als de twaalf bottels die men samen verkocht van verschillende soort waren Voor clubs waren geen regulaties, maar zij deden kwaad door lieden in staat te stellen om op Zondag te drinken, en hij had er niet tegen dat men zou voorstellen ze onder toezicht der drankhoven te stellen, schoon hij niet, voor nader onderzoek, kon zeggen dat hij zulk een maatregel zou voorstaan. Intusschen erkende hij uit zijn loopbaan als advokaat gezien te hebben dat 93 p.c. van alle misdaden aan drank waren toe te schrijven. Het houden van onwettige drankhuizen achtte hij een kwaad dat ten strengste moest gestopt worden, maar de vraag was of men een wet door het parlement kon krijgen die b.v. £500 of een jaar als hoogste straf stelde. Wat het drankverbod aan naturellen betrof, dat door het parlementslid Slater op nieuw weder ter sprake werd gebracht, achtte hij de wet van het ministerie Sprigg niet voldoende; men moest ze als een naburige Kolonie tot alle kleurlingen uitstrekken [net als was het in een Kolonie als deze mogelijk om tusschen blanken en gekleurden een lijn te trekken.—D.D.) Eerw. heer McClaver en het nieuwe lid voor Tembuland wilden in elk geval de kiezers van het verbod uitsluiten. Wat de buffetjuffers betrof sprak mevr. Stakesby Lewis, geboren Schreiner, ten sterkste tegen het bezigen van deze navolgsters der godin met de rozenwangen, wier afschaffing volgens haar de vrouwelijke sekte een hooger standpunt zou doen innemen; maar de procureur generaal twijfelde of zulk een maatregel uitvoerbaar was, want te Johannesburg was hij ingevoerd zonder dat men de buffetten van de hulp der schoone sekte beroofd zag, daarna bracht de heer Wilmot zijn dank uit en trok de deputatie haar pad.

GEMENGD NIEUWS.

EEN vergadering zal belegd worden in de Universiteits Kamers, Queen Victoriastraat, Kaapstad, op Zaterdag, 9 April, 1904, 's voormiddags ten 10.30, ter bespreking der kwestie van een parlementaire vertegenwoordiging van de Universiteit. Onderwerpen die voor deze vergadering ingediend worden, moeten geschreven zijn en door minstens twee Convocatie leden onderteekend worden, en binnen een en twintig dagen, voor den datum der vergadering, bij den secretaris ingeleverd worden.

WIJ vernemen dat de heer Fred. Garner (Brow), die zijn examina als procureur en notaris met goed gevolg heeft afgelegd, zich te Kokstad gaat vestigen—als vennoot van de bekende procureursfirma Zietsman en Le Roux. Wij wenschen den heer Garver allen voorspoed toe op de loopbaan die hij heeft ingeslagen.

IN Januari, 1903, vond een inbraak in een juwelierswinkel, in Marktaan, te Durban plaats. Toen de dieven de winkel binnentraden, op het einde van den dag, bonden zij den assistent op een stoel vast en stalen voor een waarde van £2,000 aan goederen. Dinsdag werd zekere James Gray, een plaatselijke pantjes huis houder van juwelieren, gearresteerd en verdacht als medeplichtige in deze zaak. Een partij van het gestolene goed werd gevonden. Gray kwam Woensdag voor en de zaak werd uitgesteld.

DE correspondent van de "Daily Telegraph" te Berlijn telegrafeert, dat het twijfelachtig is of Dr. Koch, de bacterioloog, die in Juni terugkeert, zijn vroegere betrekking in Berlijn zal terug nemen of voor vast onder het Kaapsche Gouvernement zal werken.

OP eene publieke vergadering, alhier te Klipfontein gehouden op Woensdag, 2 Maart, werd door de aanwezigen besloten een deputatie bestaande uit de heeren M. Melek, P. Brand en M. Brink, af te vaardigen naar Kaapstad om tezamen met den edelen Commissaris van Publieke Werken in overweging te nemen de wenschelijkheid der uitbreiding der Hope Field Smallen Spoorweg naar 't Zandveld. Hoewel we in beginsel allen tegen zijn op den smallen spoorweg, is men toch overtuigd, met het oog op de toekomst om maar met het weinige tevreden te zijn als later geheel niets. Wij hebben zwaar genoeg te kampen met 't zand zonder harde wegen, en het smalle spoor, hoe onvolmaakt ook, sal toch verlichting brengen. En men vreest als men nu niet gebruik maakt van de som die er nog voor de Hopefield verlenging beschikbaar is, de autoriteiten haar eenvoudig nemen zullen en ergens elders gaan gebruiken. De deputatie zal dus op den edelen Commissaris van Publieke Werken wachten op Woensdag morgen, 16den dezer.—(Ingezonden).

BEAUFORT WEST.—Een correspondent schrijft: Wij hadden Maandag middag j.l. weder prachtige regens over het dorp en distrikt, niet algemeen maar op vele plaatsen.

De Ed. heer A. Douglas, die een tijd lang heeft geleden aan longontsteking, is thans zooveel beter dat hij zijn bed kan verlaten. Wij hopen dat hij spoedig geheel en al hersteld zal zijn.

IN TRANSORANJE blijft 't nog maar steeds regenen. Zware regens worden gemeld van Boshof, Smaldeel, Ventersburg en lichtere regens van Brandfort, Dewetsdorp, Hoopstad, Ladybrand, Thaba Nchu, Ventersburg Weg en Winburg.

DUITSCHE ETIKETTE.—Op de dans partijen in het koninklijke paleis zijn mouwen aan damesjaponnen in den ban gedaan. Zelfs de oudste dames moeten haar armen en schouders in het volle licht van de kroonluchters laten weerspiegelen. Toen den vorigen winter de lang afhangende tullen mouwen in zwang waren en zich een paar exemplaren daarvan in het paleis vertoonden, werd het verbod herhaald. Enkele knappe, jonge dames, de vrouwen van vreemde gezantschap-secretarissen, die meenden dat zij als vreemdelingen niet onder het verbod vielen, moesten voor hare weerspannigheid boeten. Want nauwelijks hadden zij hare mantels of sorties afgedaan en de verboden mouwen laten zien, of een kamerheer verzocht haar beleefd, een kleedkamer te willen binnengaan, waar onverbiddelijke scharen afknipten, wat niet bij de voorgeschreven kleeding pate. Bij toeval of met opzet — dit jaar verschenen de ambassadeurs-vrouwen bijna allen met de luchtige armbekleedsels, en, onaantastbaar als alles wat tot de vreemde gezanten behoort, waren ook hare japonnen. Eenige vorstelijke dames, o.a. prinses Arenberg, een prinses Ligne van zichzelve en een van de schoonste dames aan het hof, volgden het voorbeeld, en verleden week waagden een groot aantal van de verboden armbekleedsels bij den dans.

EERW. F. WEBER is te Sarepta in den ouderdom van 74 jaren gestorven. De begrafenis is Zaterdag om half drie te Stellenbosch.

RECHTER HOPLEY zal voorzittend rechter zijn bij de volgende zittingen van het Hoog Gerechtshof, dat a.s. Dinsdag zal worden geopend. De rol is niet zoo lang als gewoonlijk en telt ongeveer 30 zaken.

BUILENPEST. Sinds onze laatste opgaven zijn weder drie gevallen van builenpest voorgekomen, en wel te Uitenhage, in de Cabah locatie.

DE "EDUCATION GAZETTE" wijst op de mogelijkheid, nu het parlement weer bijeen is, dat er geld beschikbaar zal komen voor leeningen en schoolbesturen, die bezig zijn met bouwplannen, zullen dus goed doen de voorbereidende stappen te nemen, opdat er geen tijd verloren ga alvorens hun aansoeken worden toegestaan.

VAN WIJNGAARDT, alias Bently, die onlangs te Keiskama Hoek werd gevangen genomen in verband met de Shone moorden, is nu te King Williams Town, waar hij beschuldigd staat met den diefstal van een revolver. De "Bedford Enterpriser" zegt: "Wij hebben nog niet gehoord of de man, die hier Dinsdag werd gearresteerd, herkend is. Hij beantwoordt vrij wel aan de beschrijving van de politie, behalve wat zijn lengte aangaat. De gevangen man is langer dan 5 vt. 6 duim. Ofschoon hij beweert een Engelschman te zijn, spreekt hij Hollandsch als een Afrikaander, en Kafersch en Basoeto als een naturel. Hij was blijkbaar van plan om in Bedford te blijven want hij trachtte een huis te huren en zijn vrouw was als kok in dienst gegaan. Deze is een kleurling en gevraagd, waarom haar man was gearresteerd, zeide zij van niets te weten, en dat hij spoedig zou terugkeeren. Om dien man te achtervolgen heeft korporaal Saunders negen paarden flauw gejaagd."

OORLOG.

Het Verre Oosten.

JAPAN en RUSLAND.

Londen, 9 Maart—(Reuter)—De Japansche vloot heeft Port Arthur gisteren avond op nieuw gebombardeerd, en is toen weder voortgegaan, met tusschenpoozen tot heden morgen te 8 ure.

Het departement van buitenlandsche zaken te Washington heeft uit Chifoe bericht ontvangen dat Japansche troepen te Teng-Hoesng Tjung en Takoe-Yan aangekomen zijn en dus in den weg der Russische troepen in Korea staan, zonder zij tevens de spoorweg verbinding tusschen Koekden en Port Arthur bedreigen. Te Fenghaamsjing is reeds gevochten.

De Keizer van Rusland heeft een boodschap van het garnizoen van Vladivostok gezonden met gelukwenschen omtrent hun doop, er bij voegende overtuigd te zijn dat zij alle aan wat van hun lichamen zullen maken tot bescherming van 's lands voorpost tegen den vijand.

Londen, 9 Maart — (Reuter) — Met betrekking tot de geruchten, dat Japan een leening in Amerika of Engeland tracht te sluiten, wordt door de financiers van Japan tegengesproken en gezegd, dat zij voor het oogenblik geen leening zal sluiten, doch waarschijnlijk in zes maanden tijds.

Londen, 9 Maart — (Reuter) — Een telegram uit Tokio bericht dat Japansche oorlogschepen de forten te Talien waren gisteren avond beschoten, en daarna P. Arthur aangevallen hebben.

Londen, 11 Maart — (Reuter) — Een Russische torpedoboot is gezonken tusschen Port Said en Creta. De bemanning werd gered.

Van officieele Russische zijde wordt in een telegram tegengesproken het gezegde van een correspondent van de "Daily Telegraph" te Tokio, als zou de Japansche vloot het Vladivostok squadron hebben aangepakt Zondag l.l., en er in sou zijn geslaagd al de schepen te vernielen of buit te maken.

EEN FRAAIE BOEL.

(Reuter-telegram.)

Johannesburg, 10 Maart. Een vergadering werd hier heden bij de Wanderers gehouden van 300 afgevaardigden, die Johannesburg en drie andere steden, het heilsleger, mijnwerkers van 41 der omliggende mijnen, de kamers van koop en anderen handel, wetenschappelijke vereenigingen en de Johannesburgsche effektenbeurs vertegenwoordigden, om voorstellen aan Lord Milner te richten. De bisschop van Pretoria gaf in een telegram zijn smart te kennen, dat hij niet kon aanwezig zijn, maar tevens zijn overtuiging dat aanvoer van ongeleerden Aziatischen arbeid onder de regulaties der regeering de oplossing zou zijn der tegenwoordige moeilijkheid. De burgemeester stelde de afgevaardigden voor, en las de voorstellen die men maken wilde, en die Z. E. verzocht aan de rijksregeering te berichten dat diepe besorgdheid werd gewekt door het niet geven der Koninklijke goedkeuring aan de arbeids ordonnantie, en dat men bevreesd was voor het in Groot Brittanje heerschend wanbegrip der ware feiten in den toestand alhier. Zij verzochten den hoogen commissaris ten ernstigste om Z. M.'s regeering het duidelijk te maken dat de belangen van al de blanken in Transvaal en vooral die der Britsche handels- en mijnbevolking op het spel stonden, die afhingen van een behoorlijken voorraad gekleurden arbeid; en ook dat, in plaats van dat de invoer van ongeleerden arbeid het bezigen van blanken zou doen afnemen, hij juist strekte om dezen te doen toenemen; terwijl, als de ordonnantie buiten werking bleef, een grooter aantal blanken zich zonder levens-onderhoud bevinden en de tegenwoordige druk in geldelijke zaken en nijverheid verergeren zou. Verscheiden sprekers legden nadruk op het feit, dat er thans meer schaarschheid van arbeid bestond dan voor den oorlog, en ontkenden de bewering, dat men geen naturellen kon bekomen omdat men ze mishandelde. Zij keurden het af, dat in Engeland de kwestie tot een van partij-politiek werd gemaakt; en ook dat andere koloniën in de zaak zich mengden.

Lord Milner, die zeer werd toegejuicht, beloofde de resoluties en zijn eigen indrukken aan den minister van koloniën te telegrafeeren, en zeide te wenschen dat een machine bestond om wat er hier gezegd werd in het lagerhuis te doen hooren. De beslissing, die hij hoopte gunstig te zullen zijn, werd in gevaar gebracht door de onbekendheid met en het misverstand van den toestand en het volkskarakter, dat hier even menschlievend was als in Engeland; en het was een harde zaak dat men op ongerijmde wijze beschuldigd werd om een voorliefde voor slavernij. Elders waren dergelijke manieren van arbeid, met volle voorkennis der rijksregeering, in zwang, en het was onwaar dat men hier gekleurden voor blanken arbeid in de plaats wilde stellen. Zijn eigen verlangen was vermeerdering der blanke bevolking en de verbetering harer loonen. Voor elke 10,000 gekleurde arbeiders zouden hier 10,000 blanke inkomen, met vrouwen en kinderen er bij gerekend, die binnen drie jaren aan de bevolking konden worden toegevoegd; en hij ontvouwde dat het uitwerksel der vergadering het verdrijven der wolk zou zijn die den afloop der zaak in Groot Brittanje verduisterde, en dat hij zelf een spoedige beslissing dier belangrijke kwestie zou kunnen te weeg brengen.

Telegrammen.

OVERZEESCH

Chineezen.

Londen, 9 Maart — (Reuter) — Heden namiddag heeft in het lagerhuis de heer Lyttelton beloofd dat de regulaties voor den invoer van Chineezen in Transvaal bepalingen zouden inhouden dat zij hun vrouwen daarheen kunnen laten uitkomen op kosten van hun baas. De minister voegde er bij dat de regeering een verzoek der Gecharterde en der mijneigenaars vereeniging van Rhodesia in overweging had om ook daarheen Chineezen te laten uitkomen.

(Reuter's telegrammen uit Johannesburg, van 9 dezer, houden in dat de Kamer van Koophandel een speciale vergadering op den volgenden dag zou houden om na te gaan of zij afgevaardigden zou zenden om deel te nemen aan de deputatie aan Lord Milner ten gunste der onmiddellijke bekrachtiging van de ordonnantie op vreemde arbeiders. Ook de stadsraad heeft gisteren de zaak besproken en met 16 tegen 6 stemmen besloten om aan Lord Milner een dergelijk verzoek door een deputatie te doen toekomen.)

Belastingzaak.

Londen, 9 Maart — (Reuter)—Voor de "King's Bench" appelleerde heden de firma Adolf Goertz en Co, beperkt, tegen het schatten, voor belastingdoeleinden, van de gemaakte winsten der maatschappij op £142,429, zijnde naar hun oordeel slechts dat gedeelte dier winsten in Engeland belastbaar dat door handel binnen het Vereenigd Koninkrijk was gemaakt, dat zij stelde op £75,000. De procureur-generaal drong er op aan dat de geheele som belastbaar was, daar de zaken der maatschappij uitsluitend te Londen bestuurd werden; en daar rechter Channell het hiermede eens was, werd het appèl van de hand gewezen.

Londen, 10 Maart — (Reuter)—De heeren A. Goertz en Co hebben heden appèl doen aanteekenen tegen het oordeel der "King's Bench" waardoor gisteren het aanslaan van de geheele winsten der maatschappij als onderhevig aan inkomstenbelasting is goedgekeurd; maar de overheid is bezig met aanspraken te berde te brengen tegen een aantal maatschappijen die door de uitspraak van gisteren getroffen worden. Het heet dat de zaak tot voor het hoogerhuis zal gebracht worden; en van sommige der maatschappijen verneemt men een dreigement dat als zij het winnen [?], haar kantoren naar het vaste land verlegd zullen worden, iets wat heel wat negotie uit Londen daarheen zal overbrengen en het ontslag van duizenden Engelsche klerken ten gevolge hebben. Anderen achten die bedreiging ongegrond.

Onwenschelijken en soldaten.

Londen, 9 Maart—(Reuter)—In het Lagerhuis berichtte heden namiddag de heer Lyttelton dat Lord Milner van plan was een ordonnantie op immigratie tot wering van onwenschelijken in Transvaal in te dienen van denzelfde aard als die in de Kaapkolonie en Natal. In den loop van het debat over de begrooting van oorlog sprak heden sir H. Campbell-Bannerman ten gunste van het terugtrekken der troepen uit Z. Afrika. In antwoord op deze en andere aanmerkingen gaf de heer Balfour te kennen dat zijns inziens hetgeen den aanvoerder der oppositie gezegd was, de Boeren zou laten denken dat de liberalen, zoodra zij aan het roer kwamen, het garnizoen zouden verminderen.

Stoombooten.

Londen, 9 Maart—(Reuter)—Te Las Palmas is Zondag te 7 v.m. de Gaika, op Dinsdag te 6 v.m. de Greek aangekomen.

Londen, 11 Maart — (Reuter) — De U-C. stoomboot Raglan Castle kwam Donderdag om acht uur 's morgens te Las Palmas aan; de post S.S. Carisbrook Castle verliet Madeira op Woensdag namiddag.

Een Chamberlain overwinning.

Londen, 10 Maart — (Reuter) — Het woord voerende gisteren avond in het lagerhuis over een voorstel Pirie tot veroordeeling van protectie en van handel met voorkeur zeide de heer Balfour dat de grondslag der regeeringspolitiek het Sheffield programma was dat bij de eerstkomende verkiezingen aan het land zou worden voorgelegd. Het voorstel werd verworpen met 289 tegen 243 stemmen. In de minderheid stemden de nationalisten en 20 unionisten; want hoewel 26 van dezen voor het voorstel waren, bleven 6 buiten stemming. Het debat over de zaak wordt algemeen beschouwd als een algemeene verkiezing verhaastend en ook als een besliste overwinning der voorstanders van den heer Chamberlain.

De rede van den heer Balfour toonde dat weldra een beroep op het land zal geschieden, en evenals andere toespraken van beide kanten was hij er zeer op bedacht om op de verkiezingen invloed te oefenen.

Een mijnpiet pleegt zelfmoord.

Londen, 10 Maart — (Reuter.)—Heden avond wordt gemeld dat Albert Jaffe, bekend als financier te Johannesburg, te Frankfort zelfmoord heeft gepleegd.

Oorlogsbegrooting.

Londen, 7 Maart — (Reuter) — Het woord voerende, over de oorlogsbegrooting zeide gisteren avond de oorlogsminister Arnold-Forster dat het garnizoen van Z. Afrika tot het laagste cijfer verminderd was dat Lord Milner noodig oordeelde.

Engeland's financieele toestand.

Londen, 11 Maart — (Reuter) — De totale Imperiale uitgaven voor het financieele jaar 1904—5 worden geschat op £142,442,277. Deskundigen verwachten een tekort van minstens £2,000,000 voor het jaar eindigende den 31sten a.s.

De inkomstenbelasting, de invoerrechten, en accijns worden niet verwacht het volgende jaar evenveel op te brengen als hij in 't afgeloopen jaar deden. De "Times" beschouwt in een inleidings artikel de onmiddellijke vooruitzichten van den belastingbetaler niet zeer rooskleurig.

KAAPKOLONIE

I. D. Biame.

Kimberley, 10 Maart—(Reuter)—Een blanke magazijnhouder van den naam van Izak Klein is heden door het speciale hof ter terechtstelling verwezen wegens zijn beweerd koopen van twee diamanten, 26½ karaat en waard £119, en vijf andere, voor £13 van handlangers der politie die hem in den val hadden gelokt; en heden namiddag geschiedde hetzelfde met een naturel te Beaconsfield die een diamant van 6 karaat gewaardeerd op £24 voor £6 had gekocht.

De stoombootkwestie.

Oost Londen, 10 Maart—(Reuter)—Op een vergadering der Kamer van Koophandel stelde heden de heer H. Ries voor om samen met andere kamers te werken voor het indienen van een wet als die in de Vereenigde Staten, waardoor reeders maatschappijen gelijk zullen worden gesteld met hen die het gewone vervoer doen, en dus het rabatstelsel zal worden opgeheven. De bedoelde Amerikaansche wet is de Elkin anti rabat wet van 1903, welker doel is perk te stellen aan monopolie bij scheepsvervoer en mededinging mogelijk te maken. De scheepsmaatschappijen moeten haar tarief bekend stellen, dat dus vast wordt en waarop geen rabat mag verleend worden. De heer Ries wees op de bezwaren van het tegenwoordige rabatstelsel en de schade die het den Britschen handel toebracht, en zeide dat het maakte dat een Britsche firma er dikwijls meer voordeel bij had om machinerie en meubelen naar de Vereenigde Staten en vandaar naar Z. Afrika te verzenden, dan de buitensporige vrachten van Southampton of Londen naar de Kaap te betalen. De gewone vrachten van Amerika waren 2s per ton voor derde klas goederen; die der vereenigde reederijen (Ring) met 28s 9d. voor dezelfde goederen uit Engeland. Tijdens het debat gaven sommige leden twijfel te kennen of het Kaapsche parlement wetten kon maken op maatschappijen niet gedomicilieerd in Z. Afrika; maar de heer Ries erkende wel dat over dit punt verschil van gevoelen kon heerschen, maar zoo het Kaapsche parlement niet zelf de zaak kon in orde brengen, dan kon het in elk geval vertoogen tot het rijksparlement er over richten. Ten slotte werd het voorstel aangenomen met een bijvoegsel door den heer Nisbet, voorzitter der vergadering, aan de handelingen, om de zaak bij de vereenigde kamers van koophandel aanhangig te maken. De eenige die tegenstemde was de vertegenwoordiger der Union - Castle maatschappij.

NATAL

Madam Albanie.

BIGAMIE.

Durban, 9 Maart—(Reuter)—Groote teleurstelling werd gisteren gebaard door het niet verschijnen van Madam Albanie op het door haar gezelschap gegeven concert, zijnde zij ongesteld. De regisseur bood aan allen die dit wilden terug te geven het door hen betaalde entrée-gelden, en een groot aantal van dezen vertrokken vóór het begin van het concert.

Heden werd uitlevering verleend in de zaak van Hermina Worley, wel bekend onder andere namen en thans beschuldigd van bigamie. Het heet dat haar echtvriend naar den oorlog wilde en haar achterliet op de plaats van zekere Lawton, met wien zij een huwelijksplechtigheid doorging, en dat Lawton, onlangs hier overleden, te Bloemfontein eigendommen heeft nagelaten ter waarde van £10,000.

Slechte tijden en verkeerde raadgevingen.

Pietermaritzburg, 10 Maart—(Reuter)—Het jaarlijksche rapport der kamer van koophandel richt de aandacht tot den algemeen heerschenden druk in Z. Afrika, en geeft als reden dat door de onnatuurlijke toestanden door den oorlog de arbeidsmarkt te zeer gevuld was, en een terugkeer tot den gewonen staat van zaken niet dan na heel wat lijden mogelijk was. De plaatselijke handel bleef echter toenemen, en men kon weldra bekendstelling wachten van een maatregel als die thans in de Transvaal, om rabat te geven op goederen ten deele in Groot Brittanje, ten deele in den vreemde vervaardigd. Ook wordt vreugde te kennen gegeven over het invoeren van het tiendeelig stelsel in de regeeringsscholen. Het uitvoerend comité der kamer heeft heden een resolutie aangenomen en aan Lord Milner verzonden die algeheele goedkeuring inhoudt van de handelwijs der Transvaalsche wetgevende macht en der rijksregeering in het schenken van bijval aan de ordonnantie voor het invoeren van Chineesche arbeiders, en veroordeeling van het gedrag van hen die door gebrek aan kennis of om politieke redenen de nijverheid belemmerden en verzet boden aan het onmiddellijk in werking stellen der arbeids-ordonnantie.

William Spurrer, een assistent apotheker, stierf heden aan een te groote dosis chloral. Hij was korporaal geweest in het Koninklijke Medische Corps.

TRANSVAAL

Inter-koloniale Raad.

Johannesburg, 9 Maart — (Reuter)— De inter-koloniale raad heeft heden zijn buitengewone zitting gesloten. Sir G. Farrar zeide dat de Jagersfontein maatschappij gereed was £10,000 voor den aanleg de linie Springfontein-Jagersfontein voor te schieten, mits met den bouw terstond een aanvang werd gemaakt; en zijn voorstel om den hoogen commissaris te verzoeken aan de rijksregeering den raad te geven tot het toevoegen van een man van zaken aan inter-kolonialen raad en spoorweg-comité werd eenstemmig aangenomen. In de rede waar lord Milner de verrichtingen mee sloot, zocht hij het publiek van den waan af te brengen dat de Raad meer uitgaven had verordend dan andere raden, en wees hij aan dat zonder den Raad men er nog slechter aan toe zou zijn geweest. 't Was een zaak van belang om een vereenigd spoorwegstelsel te hebben, iets wat eerst tot spoorweg-federatie en dan tot federatie van Z. Afrika zou leiden. Hij gevoelde dat groote belangen op het spel stonden, en dat de beste belangen van Transvaal en Oranjerivier Kolonie gevaar liepen als het stelsel door den Raad vertegenwoordigd, en welks werk beter verstaan behoorde te worden, ten val kwam.

RHODESIA.

Goud.

Buluwayo, 11 Maart—(Reuter)—Verdere goudopbrengsten zijn als volgt verklaard: Antenor-mijn (alleen uit cyanide) 184 onzen, Empress Groep, 444 onzen, 14 wichtjes, Globe en Phoenix 2441 onzen en 325 onzen uit cyanide, dus tezamen 2766 onzen.

DOOR de corporatie van Kaapstad worden tenders voor graasrechten gevraagd in de Bergrivier hoek Vallei, nabij Franschhoek. Zie desbetreffende adv.

DE regeering is van voornemen, volgens advertentie, de Groedeni Uitspan in het Swellendamsche op te heffen. Objecties moeten binnen 14 dagen na publicatie (25 Februari) worden ingediend. Zie voor bijzonderheden die advertentie.

DE afslagers Duffus & Co. zullen op 15 Maart aanst. een aantal paarden, merries en muilen en koeien te koop aanbieden. Zie de adv.

DE afslagers J. J. Hofmeyr en Zoon zullen op 21 dezer, te 10 uur v.m., publiek verkoopen op de plaats Klein Driefontein (Koeberg) levende have en los goed. Zie adv.

ONDERWIJZERES gevraagd voor een private plaatsschool te Langverwacht, distrikt Robertson. Applicaties aan den heer C. P. Kok, P.K., Oudekraal, distrikt Robertson. Zie adv.

TE Dieprivier bij Kalabaskraal Station zal door de heeren Immelman en Co. op 23 Maart verkocht worden een aantal vee en boerderij benoodigdheden, voor rekening van den heer A. C. Steyn. Zie adv.

De Christelijke Wereld.

Het verblijdt ons melding te maken van *de speciale diensten* van den WelEerw. Dr. Torrey, en den heer Alexander, die nog in Engeland voortgezet worden. Dr. Torrey staat aan het hoofd van het instituut, opgericht door den wereldbekenden evangelist heer Moody. Terwijl hij een man van geleerdheid is, is hij bezield met denzelfden ijver voor zielen als Moody was. In den loop van Gods Voorzienigheid is hij voorleden jaar naar Australië gegaan om evangelistische diensten in dat groote eiland vasteland te houden, waar zijn werk met de rijkste zegeningen bekroond werd. Van daar is hij over gegaan naar Engeland, waar de vrienden van Gods zaak dankbaar zijn voor zijn aankomst en voor het werk dat door hem en den heer Alexander, die hem vooral door zijn zingen bijstaat, gelijk Tankey vroeger Moody placht te helpen.

Toen de laatste mailstoomboot Engeland verliet, waren de twee evangelisten bezig om dagelijksche diensten te houden te Birmingham. De diensten van de week voor het vertrek van de "Walmer Castle" zijn begonnen met de bekendmaking van het feit dat in de vorige 14 dagen 3000 menschen hun namen ingeleverd hadden als zielen ernstig gestemd, die in kommer over hun ziel zoekende waren naar de zaligheid, welke in Christus te vinden is. Zoo krachtig was Gods werk in die stad! Alle berichten aangaande die speciale diensten verzekeren ons, dat een groot werk van herleving daar aan den gang is, een werk dat een invloed uitoefent onder alle klassen van de maatschappij. De aanspraken door Dr. Torrey, elken middag gehouden voor mannen die zich in allerlei bezigheden bevinden, worden talrijk bijgewoond, een teeken van de groote belangstelling in het werk gesteld. Dat hoofden van kantoren en klerken, zoowel als andere mannen van bezigheid, een deel van den tijd was in zij gewoon zijn om naar een café te gaan om iets te nuttigen, besteden aan het bijwonen der Dr. Torrey's bijeenkomsten, spreekt veel van den ernst die gevoeld wordt. In zijn toespraken heeft Dr. T allerlei vormen waarin het ongeloof zich openbaart behandeld; en zoo diep is de indruk door deze toespraken gemaakt, dat sommigen, die zich tegen Gods Woord verzetten, een poging hadden aangewend om de bijeenkomsten zoo te verstoren, dat zij moesten ophouden. Doch te vergeefs! Het werk gaat met verdubbelden ijver en zegen nog altoos voort.

In één van de toespraken over het bestaan van God werd Torrey een boek in handen gesteld, een boek geschreven bij gelegenheid van den grooten brand, die onlangs in de stad Chicago plaats gevonden heeft. Het doel van den schrijver in het schrijven van dat boek is, om aan te toonen dat er geen liefhebbend God kan zijn, aangezien dat, zooals de schrijver beweert, indien er zoodanig een God was, Hij niet toelaten zou dat onschuldige kinderen in zoodanig een brand hun leven zouden verliezen. "Zoo te spreken", zeide Dr. Torrey, "is te spreken als een kind. De tijd zal komen, waarin gij en ik zien zullen, dat de brand te Chicago niet door God gezonden werd, maar dat hij het gevolg is van de geldgierigheid, de roofzuchtigheid van den mensch—zijn haast om rijk te worden. Het is niet noodig om de schuld onzer zonden op God te werpen. Indien deze wereld rechtvaardiglijk bestuurd werd, zou er geen armoede, geen honger, geen gebrek aan huisvesting wegens onbetaalbare renten zijn. . . "Daarna zeide hij: God zegene u, mannen—u allen. Ik kan u allen niet tellen. Doch de God van heerlijkheid,—de God van wien wij gesproken hebben is van avond hier tegenwoordig." Daarna kwamen zoo vele ernstig gestemde zielen voorwaarts die naar den Heiland zochten dat zij een tamelijk groot kerkgebouw zouden gevuld hebben. Er waren niet genoeg werkers om met hen te spreken. God was tegenwoordig om te genezen.

Berichten deze week ontvangen—nadat bovenstaand geschreven werd—toonen dat de beweging toeneemt in kracht en omvang. Niet Joseph Chamberlain, maar Dr. Torrey en de heer Alexander hebben het oor thans van Birmingham. Verbeeld u, lezer: na den arbeid van een geheelen maand—waarin avond na avond niet minder dan twee duizend zielen naar Bugley Hall toestroomen, om het oude evangelie te hooren, is de beweging nog aan het toenemen. Niet minder dan 10,000 zielen van alle klassen en rangen luisteren avond na avond onvermoeid naar de verkondiging van verlossing door het bloed des Lams! Is er iets dat zoo in de behoeften van den mensch kan voorzien als het evangelie? Minder dan een jaar geleden was Chamberlain de invloedrijkste staatsman in Engeland; maar nooit kon zelfs hij met zijne fiscale voorstellen zulke scharen bijeen brengen als het evangelie van Christus, zooals dat door deze evangelisten gepredikt wordt.

Op den Zaterdag voor het vertrek van den post van Engeland vond er een bijzondere bijeenkomst plaats, in verband met Dr. Torreys diensten. Een vergadering werd bepaald om gehouden te worden ten 11.15 p.m.—dus omtrent middernacht in een Europeesche koude Februari maand. Het doel van de bijeenkomst was om dronkaards en ongelukkige vrouwen te bereiken en tot hen te spreken van een Heiland die zondaars ontvangt. De werkers, indachtig aan het bevel om uit te gaan in de gangen der wegen en de heggen, zijn uitgegaan in drie afzonderlijke benden om de kantienen en slechte huizen te bezoeken. Zij waren reeds om 7 uur rond gegaan in hun verschillende wijken om menschen uit te zoeken en aan te moedigen de late bijeenkomsten bij te wonen, en een tweede maal voor de ure bepaald voor de vergadering, zijn zij met hetzelfde doel uitgegaan. Tengevolge van deze bezoeken vond men op den bepaalden tijd een schare van drie duizend menschen bij een. Een ruwe schare, voorwaar! Maar op een uitnoodiging van Dr. Torrey kwam een man voorwaarts, die uitriep: "Ik wensch dezen nacht gered te worden." Dr. Torrey sprak de groote schare toe, aantoonende hoe Christus machtig was om de diepst gezonkenen zalig te maken—de laatstgevallenen op te richten. Hij was bezig met bekommerde zielen te spreken tot omtrent 1 uur in den nacht.

Op Zaterdag middag bracht een dame hare drie jongste kinderen naar de vergadering. Alle drie deden belijdenis van overgave aan Christus, en nu doen zij Christelijk werk onder de jongelieden die saam met hen onderwijs in hun scholen ontvangen. Een groot getal telegraaf jongens stonden op na een solo van den heer Alexander, als een teeken dat zij besloten waren Christus op het oogenblik aan te nemen. Andere jonge mannen stonden daarna op. Waarop Dr Torrey tot anderen zeide: Elk een van u jonge menschen sta op: laten wij eenstemmig zijn. Daarna kwamen de oudere menschen voorwaarts, in zulke getallen dat de leeraar om 50 werkers riep om hem te helpen in het spreken met bekommerde zielen. De rapporteur zegt dat het een wonderlijk gezicht was om de eene rij na de andere te zien, die voorwaarts kwamen—menschen onder de diepste indrukken. De een of andere lezer kan meenen dat het te licht een taak was om langs dezen weg tot bekeering te komen. Maar was het niet zoo op den dag van Pinkster? En degenen die lang onderwijzing hebben gehad van met zielen om te gaan, getuigen, dat dit een Pinkstertijd was te Birmingham. En waarom er aan twijfelen? Waarom niet pinkstertijden nog verwachten? er om bidden? er voor werken?

"Gipsy" Smith komt naar de Kaap binnen kort om speciale diensten te houden. God heeft hem in vele plaatsen wonderlijk gezegend. Laten wij hem welkom heeten. Laat onze Hollandsche kerk partij trekken van zijn komst om naar een gezonden, pinksterlijken zegen te zoeken. Wij hebben dit noodig. Ons land heeft het noodig. Engeland en andere landen worden geschokt over den zelfmoord van Whitaker Wright eenige weken geleden. Hij had valsche rapporten uitgebracht van geldzaken van maatschappijen waarvan hij de bestierder was, en zoodoende had hij andere menschen geruïneerd, terwijl hij zelf in groote pracht leefde. Uitgevonden zijnde en bij de regeering aangeklaagd, weigerde de procureur-generaal hem te vervolgen. Private menschen waagden dan op hun eigen onkosten dat te doen, waarop hij schuldig verklaard en gevonnisd werd tot zeven jaren gevangenschap met harden arbeid. Voordat hij uit het hof gegaan was en terwijl hij sprekende was met zijn advokaten of procureurs, viel hij plotseling dood. Hij had stilletjes op het aanhooren van zijn vonnis vergif ingenomen. Hij had zich begraven onder een last van den onrechtvaardige Mammon, en hij bezweek onder den last van de over hem uitgesproken straf. En dit land loopt gevaar om zoo te zeggen begraven te worden onder de macht van goud, de haast om rijk te worden in weerwil van de 10 geboden. De eenige macht om dit tegen te gaan is—tijden van verfrissching van het aangezicht des Heeren—Pinkstertijden zoo als thans ondervonden worden te Birmingham en elders onder de diensten van Ds. John McNiel, waarvan wij thans niet kunnen schrijven, noch over ontwikkeling van zaken in verband met de opvoedingswet, waarover (D.V.) aanstaande week gehandeld zal worden.

A. McG.

UIT DE GOUVERNEMENTS GAZETTE.

AANSTELLINGEN.

Als Civiele Commissaris en Resident Magistraat:

F. Wrensch, Civiele Commissaris en Resident Magistraat van Glen Grey, in dezelfde capaciteit te Oudtshoorn, in plaats van J. C. Stapleton, verplaatst.

Als Waarn. Inspecteur van Politie:

1. Sub-Inspecteur D. Monro, van het Kaapsche politie, distrikt No. 2, Waarn. Inspecteur van die afdeeling, inplaats van J. W. Browne, op verlof.
2. Sub-Inspecteur W. J. Geary, Kaapsche politie, distrikt No. 3, tot Waarn. Inspecteur in die afdeeling, inplaats van E. W. Woon, toegevoegd aan Namaqualand.

Als Sub Inspecteur van Politie:

No. 704 Sergeant C. G. Baines, Kaapsche politie, distrikt No. 1, tot Sub-Inspecteur in die afdeeling, inplaats van W. H. Marsden.

Als Vrederechters:

J. G. R. Innes distrikt van Bedford.
A. Dyason, „ „ Ceres.
B. C. Norton, „ „ Fort Beaufort.
C. E. Stidolph „ „ Prieska.
P. H. du Plessis „ „ Prins Albert.
J. C. Magennis „ „ Victoria West.

Als Veldcornetten:

J. S. Oliver, W. H.zn, voor de wijk No. 6, Attaquas Kloof, afdeeling Oudtshoorn, inplaats van J. C. E. Bouwer, overleden.

H. B. Calling, voor de wijk No. 1, Willowmore, afdeeling Willowmore, inplaats van F. W. E. Schumann, overleden.

Als Asst. Veldcornetten:

J. H. Moolman, voor de Wijk No. 1, Cradock, afdeeling Cradock, inplaats van H. J. Schoeman, ontslag gevraagd.

Als Lid van het Licentie Hof:

E. J. Niland, voor distrikt Beaufort West voor het volgende van het jaar eindigende 31 Dec. '04, inplaats van B. Niland, ontslag gevraagd.

DE WITTON ZAAK.

De heer Herbert Easton, de onvermoeide werker in bovengenoemde zaak, heeft gisteren het volgende antwoord bekomen op het verzoek dat eenigen tijd geleden aan de Imperiale Regeering werd gezonden. Het is even kort als duidelijk, en luidt als volgt:—

Mijnheer,—In verband met de vertogen die gemaakt zijn bij den eersten minister in verband met de gevangenschap van G. R. Witton, is mij opgedragen u te antwoorden dat Z.Exc. de Gouverneur een depêche heeft ontvangen van den Hoog Ed. Secretaris van Staat voor de Kolonies, waarin de heer Lyttelton verklaart, dat hij den Secretaris van Staat voor Oorlog heeft geraadpleegd in deze zaak, en dat deze van meening is dat de tijd nog niet is aangebroken om Z.M. den raad te geven Witton pardon te verleenen of vrij te laten.

Ik heb de eer te zijn, ens.

Dit teekenend document komt uit het kantoor van den eersten minister, maar, zegt ons de heer Easton, al is er thans in de hooge plaatsen in Londen niet veel sympathie te vinden voor het lot van een gevangene, die door velen wordt beschouwd onschuldig te zijn veroordeeld, en te moeten boeten voor wat anderen hebben misdreven, het comité, dat zich de in vrijheid stelling van Witton heeft ten doel gesteld, zal niet rusten, maar zoo mogelijk met nog meer kracht en energie werken om zijn doel te bereiken.

KENNISGEVINGEN.

OP Zaterdag, 19 Maart, zal door afslager F. Lindenberg te Worcester, publiek verkocht worden een hoeveelheid huisraad. Zie adv.

DE afslagers Guthrie en Theron zullen op 2 April a.s., volgens adv. in dit nummer, te Hermanus verkoopen ten behoeve van den heer H. T. Boltman, eenige erven, levende have, vee, karren en tuigen.

TE Elandskraal (Knysna) wordt voor de publieke school een onderwijzer gevraagd. Zie adv.

OP Zaterdag 19 Maart, zal door afslager F. Lindenberg, Worcester, een publieke verkooping gehouden worden van levende have. Zie adv.

OP Woensdag 30 Maart, e.k. zal een landbouwtentoonstelling, met een groot aantal prijzen, te Riversdal gehouden worden. Zij is open voor de geheele kolonie. Speciale treinen zullen loopen. Zie adv.

IN onze advertentie-kolommen vindt men een kennisgeving van een belangrijke verkooping om 11 uur, heden morgen, per publieke veiling, van twee verkieslijke huisjes in Kent Road, Woodstock. De afslagers zijn de heeren Lezard & Lezard en de procureurs voor de verkooper de heeren Michau & de Villiers.

DE Afdeelingsraad van Tulbagh geeft kennis dat een belasting van 1d. in het £ op vast eigendom, is opgelegd voor onderhoud van wegen in deze afdeeling. Zie adv.

NIETS ZOO GOED ALS ONDERVINDING.—Een waarheid die men leert kennen door ze zelf te ondervinden, is meer waard dan tien ondervindingen waar men van hoort." Vertel aan iemand dat Chamberlain's Koliek, Cholera en Diarrhee Medicijn Cholera Morbus zal genezen en zeer waarschijnlijk zal hij het vergeten zijn voor de dag ten einde is. Maar heeft hij een hevige aanval van hetzelfde kwaad, en gevoelt dat zijn einde nabij is, zal hij deze medicijn gebruiken en uit eigen ondervinding gewaar worden hoe snel het verlichting geeft en hij zal het voor zijn geheele leven onthouden. Wordt overal verkocht.—(Adv.)

UIT DE MAILBLADEN

Zoo hier ook thans uit de mailbladen, die deze week tot 19 Febr. j.l. loopen, het nieuws van den

OORLOG

in het verre Oosten het eerst vermeld wordt, is dit niet omdat in die bladen heel veel nieuws te halen is buiten hetgeen men uit telegrammen reeds weet, maar veeleer omdat de ware aard van den oorlog beter gekend wordt uit thans overgezonden stukken, b.v. de oorlogsverklaring van den Mikado tegen Rusland, dan uit berichten over hetgeen te velde of ter zee is uitgericht. Dat, volgens de Mikado, de oorlog verklaard moest worden, is niet omdat men dezen boven vrede verkiest — want Japan is ten zeerste voor algemeenen vrede — maar omdat Rusland in weerwil van verdragen, zich meer macht nog dan vroeger in Mantsjoerije verschaft en Korea's zelfstandigheid zoo wèl als de onschendbaarheid en het Chineesche rijk bedreigd. Nu, uit een Japansch oogpunt mag dit een reden tot oorlog zijn, maar is oorlog in het belang van het ras dat zoolang in alles datgene heeft behartigd en bevorderd wat de menschheid gemaakt heeft tot hetgeen zij thans is, dat het zoolang tot geestelijke stilstand gedoemde China in zijn geheel in stand blijft en niet liever door zijn beteren geëxploiteerd wordt? Rusland is door zijn ligging en door den aard van zijn bestuur en volk hiertoe wellicht het best geschikt, en toch ziet men volken als het Engelsche en Amerikaansche een sympathie met de Japaneezen en andere tegenstanders van Rusland aan den dag leggen die, zooal verklaarbaar, dat toch alleen daaruit is dat gezindheden er veld winnen die ze verlagen en met het staartenvolk op dezelfde lijn stellen. Het zijn China en Amerika die zich thans het meeste voor de Japaneezen zaak opwinden, en dat Engeland, schoon zich minder duidelijk over de zaak uitlatende, toch in der daad met beide dezelfde lijn trekt is maar al te duidelijk uit den toon der Britsche bladen. Voor het publiek in een land onder de Britsche vlag is echter datgene van meer belang dat over

Engeland en het Britsche Rijk

loopt, en daarom is het eerst het voorgevallene in het Britsche parlement te melden, waar het lagerhuis in de laatste dagen vóór het vertrek der mail zich vooral met de twee punten had bezig gehouden waarvan trouwens de telegraaf reeds het voornaamste heeft meegedeeld. Het eene is dat van het debat over het amendement Morley op het adres van antwoord op de troonrede, waarin de minister Lyttelton een warme rede hield ten gunste van 's heeren Chamberlain's "hooge idealen", en wel verklaarde dat voorkeur aan Kolonialen invoer te schenken geen deel van het ministerieel programma uitmaakte, maar toch, als Canada voorkeur aan Britschen invoer wilde geven, als Zuid Afrika en de Kaap—door de beslissende stemmen van den voorzitter der beide huizen, kon hij er bij gezegd hebben,—hetzelfde wilden, en zoo ook Nieuw Zeeland en Australië, hoe kon men dan hiervoor de oogen sluiten? Dat intusschen die leden der regeering die het woord voerden—en onder hen was niet, tot ergernis van sommige leden der oppositie, de kanselier der schatkist—steeds bleven wijzen op het beweerde feit dat de politiek der regeering niet die van den heer Chamberlain was, is natuurlijk; en men weet dat, schoon de Ieren tegen de regeering stemden niet zoo zeer uit voorliefde voor vrijen handel als, zooals de heer J. Redmond verklaarde, omdat zij geen zelfbestuur bekwamen, het amendement verworpen werd, al was het met een kleinere meerderheid dan waar de regeering in den regel op kan rekenen.

Het andere punt was het amendement Samuel over den invoer van Chineezen voor de Transvaalsche mijnen, dat hetzelfde lot als het vorige had, en waarover men elders reeds genoeg van heeft vernomen. Slechts dit is de vermelding waardig dat de heer Burns, het meest geziene lid der arbeidspartij, die van oordeel was dat men in Z. Afrika genoeg naturellen voor de mijnen kon bekomen als men ze slechts behoorlijk behandelde, tevens heftig uitvoer tegen "gewetenlooze troepen buitenlandsche kapitalisten, die Lord Milner tot hun werktuig hadden gemaakt." Wel, men heeft 't ook hier hooren verkondigen dat Lord Milner 'n werktuig, en wel een zeer bruikbaar, van Chamberlain en Rhodes was; maar is hij niet veeleer bondgenoot dan het werktuig der kapitalisten aan den Rand? Het gaat niet aan zijn lordschap voor te stellen als iemand die in een ambt als het zijne andere belangen voorstaat; en ook Dr. Macnamara's twijfel aan Lord Milner's "oordeel" schijnt misplaatst, al is door de laatste onthullingen van den inter-kolonialen raad zijn naam als administrateur en staatsman er niet op verbeterd.

Verder niet veel uit het Vereenigde Koningrijk, buiten een bericht dat de lijdelijke weerstand tegen de onderwijswet nog steeds blijft bestaan, zoodat een predikant te Manchester bij een openlijke gelegenheid gezegd had dat zelfs de Koning verklaard had dat zij die weerstand boden aan wat zij een onheilige wet achtten, op den duur het winnen moesten. 's Konings particuliere secretaris schreef daarop dat dit onwaar en het zeer ongepast was Z. M's. naam in zulke zaken te mengen.

Australië, het land nog onlangs hier geroemd om den voortgang dien het maakte, blijkt in de oogen van den Eersten Minister van het gemeenebest hier geenszins op te kunnen roemen. Volgens hem kwamen er geen immigranten en was dit het gevolg van het niet genoeg adverteeren van al de heerlijkheden die het land bood. Wel, het is niet zoo heel lang geleden dat het door den heer Laurens van der Bijl bezocht en eerst zeer opgehemeld werd, maar hoe langer hij er was, des te meer wonnen de nadeelen het van de voordeelen, en wel vooral dit nadeel dat een boer alles zelf doen moest omdat hij geen stuk werkvolk kon bekomen. Voorts blijkt het dat men het over de kwestie der staatsschulden nog niet is kunnen eens worden. In Z. Negerland blijkt onder de negers een geheim verbond van "zwijgers" te bestaan, opgericht met het doel om alle blanken weg te krijgen; uit Indië is niets van belang. In Canada wordt de Conservatieve partij gezegd het van de liberale te winnen, en maken de Japaneezen zich zeer kwaad dat dit jaar de arbeiderspartij er in geslaagd is om ook hen even als de Chineezen buiten het land te houden, iets wat de rijksregeering tot dus ver steeds belet had. Uit Newfoundland eindelijk deze herhaling van iets wat in Engeland's geschiedenis niet onbekend is. Men is er tegen de etablissementen voor de Fransche visscherij, en daar de rijksregeering ongaarne met Frankrijk in moeilijkheid wil komen, heeft zij aan die van het eiland verlof geweigerd om aan den wetgevenden raad drie nieuwe leden toe te voegen die met haar mee zullen gaan.

Europa's Vasteland

levert ook ditmaal niet veel meldenswaardigs, maar toch dit dat de berichten uit het nadere oosten weder alles behalve opsmukkelijk zijn, want de Albaneezen zijn in opstand, men hoort weder van benden Bulgaren in Macedonië, en wat vooral de aandacht waard is, aan de uitgewekenen uit het gouvernement Adrianopel is bekend gesteld dat als zij niet binnen drie maanden in het land terug komen, hun eigendommen verbeurd zullen worden verklaard. Dit schijnt niet te rijmen met de hervormingsplannen waar Rusland en Oostenrijk, gesteund door Engeland, voor ijveren; maar het heet dan ook dat het elken dag duidelijk wordt dat de Turken van al die hervormingen niets willen weten, maar een oorlog met Bulgarije op het oog hebben. In verband hiermede is het van eenig belang dat zoowel in Griekenland als bij Z. Europa's Slavische stammen zich groote sympathie met Rusland in zijn Japanschen oorlog toont; maar hoe kunnen de zaken ooit recht komen als het Europeesche evenwicht gezocht wordt het wegbannen der Turken uit Europa te verbieden?

Weder zoo goed als niets hetzij uit Frankrijk of Duitschland. Met het oog op wat deze week door den Britschen minister van oorlog over Indië werd gezegd als het eenige land waar de Britten in de eerste tijden wellicht een groot Europeesch leger konden te bestrijden hebben, is er uit Rusland een belangrijk bericht als dat generaal Ivanoff, kommandant der troepen in Turkestan en onlangs op een bezoek naar St. Petersburg, weder met den chef van zijn staf naar Taschkant vertrokken is, en gezocht wordt daarheen te zijn gezonden om als een vijandige houding van Engeland, wat Indië en Tibet betrof, tegenover Rusland troepenbewegingen noodig maakte, hiertoe maatregelen te treffen. Verder de gewone berichten over arbeids troebelen, dwingelandij tegenover hen die zeggen of doen wat de regeering niet aanstaat, en wat dies meer zij. Niets van belang uit andere Europeesche landen, en wat

Andere Werelddeelen

betreft is de nieuwsoogst vooral daarom schraal omdat buiten hetgeen in verband met den oorlog in het Verre Oosten staat, er letterlijk niets uit de Vereenigde Staten van Amerika te vertellen valt. Daarentegen verneemt men den naam van den eenstemmig gekozen eersten president der republiek Panama; hij heet Amador. In Uruguay ging het met den burgeroorlog zoo slecht dat alles stilstaat, tot het vieren van het carnaval toe, behalve het heffen der belasting; en in de oude wereld vindt men een tegenhanger hiervan in Marokko, waar de regeering zonder geld en het leger zonder soldij is. Over den Congo Staat worden stukken van een Britschen consul gepubliceerd die bewijzen moeten dat de Belgen er zoo slecht mogelijk huishouden, iets wat niet strekt om de verstandhouding tusschen de Belgische en Britsche natie te verbeteren; maar het Congo gebied is wat waard en Engeland sterker dan België.

Hoeksteenlegging van het Ingenieurs Laboratorium.

Gisteren Vrijdag, werd te Kaapstad de hoeksteen gelegd van het eerste Ingenieurs Laboratorium in Zuid Afrika.

De plechtigheid geschiedde door den burgemeester, den Ed. heer W. Thorne, M.L.A. Tegen vier uur had een groote menigte zich op de College gronden verzameld. Het muziek korps van het 3de battaillon der N. F. van Kaapstad luisterde deze plechtigheid op.

De tribune die rijkelijk met vlaggen en decoratiën versierd was, was reeds vroeg door de genoodigde dames en heeren ingenomen. Onder de prominente aanwezigen merkten wij de volgende heeren op: Profs. Hahn, Lewis, Loveday, Dendy, Pearson, Young, Clark, Ritchie, Lageman, Payne, Crawford, Beattie, Ds. J. M. Russell, Ds. G. W. Willoughby, de heer Legge, D. Bean en vele anderen; benevens al de leden van den stadsraad.

Door een haag van studenten betrad de burgemeester en het comité tegen 4 uur de tribune, onder het spelen van 't Volkslied en hoera's der groote menigte.

Nadat allen rondom den steen hun plaatsen hadden ingenomen las Ds. J. M. Russell, een gebed voor. Daarop werd door den voorzitter van den College raad, den burgemeester een zilveren troffel als geschenk overhandigd, met het verzoek den steen van het nieuwe gebouw te leggen.

Prof. Lewis vroeg daarop den secretaris de papieren voor te lezen, en deze werden met nog eenige andere documenten, alsook de verschillende couranten van Kaapstad, in een blik er onder geplaatst. Hierop sloeg de burgemeester driemaal op den steen en verklaarde dezen toen als behoorlijk gelegd, en sprak ongeveer als volgt:—

Mijnheer de Voorzitter, Heeren van den Raad en Senaat, Dames en Heeren,

Het is mij een groot genoegen bij deze gelegenheid aanwezig te zijn, bij deze, ik mag veilig zeggen, veel belovende en historische gelegenheid, dat de steen die ik juist op zijn plaats heb gelegd, de eerste steen is van de eerste Ingenieurs School van Zuid Afrika. Om te beginnen zou ik gaarne mijn hartelijke gelukwenschen aanbieden aan den Raad en den Senaat om de bevredigende vordering, die het Z. A. College onder hun opzicht hebben gemaakt. Ik verneem, dat in antwoord op den oproep, ongeveer 18 maanden geleden gedaan, zij steeds de verzekering hebben ontvangen van de storting van ongeveer £43,000 aan bijdragen van individueele gevers, en onderteekenaars. Buitendien heeft wetgeving uit den laatsten tijd den weg gebaand voor waardevolle schenkingen ten bate van de kosten voor de oprichting van gebouwen voor College doeleinden. Het doet mij genoegen te kunnen zeggen dat de corporatie van de Kaapstad die bronnen van ondersteuning aanmerkelijk heeft vergroot, waardoor ik veilig mag veronderstellen dat de belofte, die ik te harer behoeve heb gedaan bij een vroegere feestvergadering van het College, geheel vervuld is, terwijl ze bereid is om alles wat in haar vermogen is, te doen om de welvaart van het College te bevorderen, zoowel in het erkennen van zijn werk in het verleden, als in teeken van sympathie met zijn vooruitgang in de toekomst. Als een Corporatie hebben wij een bijzonder belang in het departement van het College werk, waarvoor wij ons heden hoofdzakelijk interesseeren. Want de ingenieurs stoel in het Z. A. College is gesticht door de Corporatie van de stad, en wij kunnen veilig zeggen, dat zonder die stichting er thans geen Ingenieurs Laboratorium zou worden opgebouwd.

Ik versta dat wat accomodatie en inrichting betreft, het plan is dat dit Laboratorium gunstig zal kunnen vergeleken worden met die in andere deelen van de wereld bestaan. De accomodatie is met nauwkeurigheid geteekend door de College Architecten, de heeren Baker en Masey, en Prof. Payne, die aan het hoofd van het departement staat, heeft veel tijd en zorg gewijd aan het verkrijgen van de meest moderne inrichting voor het Laboratorium. Het is wel bekend dat behoorlijk ingerichte Laboratoriums en moderne werkplaatsen zeer kostbaar zijn, en dat, als het geld maar aanwezig is, er toch bijna in het oneindige kosten aan kunnen worden besteed, maar in dit geval is de inrichting die men op het oog heeft, geheel voldoende, met het oog waarop noch aan bruikbaarheid, noch aan zuinigheid te kort zal worden gedaan. Het Laboratorium zal alles bevatten wat noodig is voor civiele, electrische en mechanische ingenieurs wetenschap. Bovendien zal een regeling worden getroffen voor een cursus in practisch landmeten. Deze is vooreerst bestemd voor studenten voor de burgerlijke bouwkunde, maar ze zal ook van bijzonder practisch belang zijn voor jonge landmeters. Ook zal in een deel het eerste en het tweede jaar van een mijn-cursus worden geleid in het Ingenieurs Departement, terwijl het derde en vierde jaar de cursus zal worden voortgezet in het pas opgerichte Technische Instituut in Transvaal. Dit feit is een waardevolle aanwijzing voor de mogelijkheid dat de twee Instituten samen werkend in zekere departementen, even als zij elkaars werk aanvullen door studenten in staat te stellen hun studie in een van de twee te beginnen en in het andere voort te zetten.

Ook wordt er over gedacht om avond lezingen over ingenieurs wetenschap te regelen, ten einde tegemoet te komen aan de eischen van hen, wier dagelijksch werk 't hun onmogelijk maakt een gewonen cursus te volgen. Men hoopt dat daardoor een zeer nuttig en bruikbaar veld zal worden geopend voor niet-collegiale studenten.

Eén voorname reden voor onze sympathie met de aanmoediging van technisch onderwijs is het feit, dat wij zeer verlangend zijn dat onze jonge Koloniale studenten die iets beloven, iedere aansporing krijgen om zich voor de verantwoordelijke posities, waarvoor wetenschappelijke oefening noodzakelijk is, voor te bereiden, zonder dat zij behoeven in te gaan voor de hooge kosten van een cursus aan de Europeesche of Amerikaansche Universiteiten. In het verwante vak van gezondheids inspekteur worden thans diensten van menschen, die onlangs in Kaapstad zijn geoefend in de theorie en de praktijk van het gezondheids wezen, thans ijverig worden gezocht over al in de Kolonie. Of, om een ander voorbeeld te kiezen, een mijncursus bestaat reeds onder het opzicht van dit college voor ongeveer acht jaren, en vele van de studenten die zich in dit departement hebben bekwaamd, bekleeden nu nuttige en belangrijke posities in verschillende deelen van Zuid Afrika. Een dergelijk resultaat kan verwacht worden na de vestiging van een behoorlijk ingericht departement van ingenieurs wetenschap, en men kan hopen, dat de dag niet meer ver is, wanneer mannen, opgeleid in Zuid Afrika, in instellingen, die even groote degelijkheid verzekeren op het gebied van wetenschappelijke bekwaamheden, als die van overzee, verkrijgbaar zullen zijn voor publieke aanstellingen, zooals die, welke bekleed worden door ingenieurs bij spoorwegen, stadsraden, haven-commissies en andere departementen. Met gelijke degelijkheid kan er geen twijfel zijn of onze eigen studenten zullen een groot voorrecht hebben boven allen die komen in hun nauwe bekendheid met de toestanden van dit land.

De authoriteiten van het Zuid Afrikaansche College hebben aan het ingenieurs departement een prominente positie in hun ontwikkelings schema gegeven. Zij geven een som van £30,000 uit aan de gebouwen, waarvan de eerste steen zoo pas is gelegd. Zij zullen nog ongeveer £20,000 meer noodig hebben voor de eerste inrichting, het meubelen van kamers, enz., en zullen ook moeten voorzien in de salarissen van een bekwaam assistent en een handwerker, zoowel als in een aanmerkelijke jaarlijksche som voor onderhoud. Het succes dat reeds hun deel is geweest in het antwoord op hun beroep, mag als een aanduiding worden genomen dat hun redelijke behoeften zullen worden beantwoord door een wijdverspreide en edelmoedige ondersteuning. Zij voorzien niet alleen in de dringende behoeften van het tegenwoordige, maar maken ook passende voorbereidselen voor de behoeften van de naaste toekomst, en toonen hierin hun vertrouwen in den groei en de voorspoed, zoowel als het opvoedkundig belang van deze stad. Ik vertrouw derhalve dat, in de belangen niet alleen van Kaapstad, maar van geheel Zuid Afrika, hun daad moge blijken op tijd te zijn gedaan en wijs, en dat ze moge leiden tot de verdere ontwikkeling van technisch onderwijs in Zuid Afrika."

De Ed. heer I. L. Graham bedankte den burgemeester en anderen namens het college. Hij herinnerde, dat reeds £45,000 voor dit College was ingekomen en dat er nog meer te verwachten was. De bedoeling was om voor onze zonen het beste in Z. A. te verzekeren, n.l. de studie, dat zij, die minder gefortuneerd waren, ook in de gelegenheid zouden zijn zich hier in Afrika te bekwamen en niet ergens anders behoefden heen gezonden te worden. (Hoor, hoor.)

Drie hoera's werden hierop aangeheven en de menigte ging onder 't zingen van het Volkslied uiteen.

In het college werden aan al de gasten en bezoekers verversingen aangeboden, terwijl de muziek nog menig stukje ten beste gaf.

Een stem van Robben Eiland.

6 Maart, 1904

Aan den Editeur!

Mijnheer,—Wilt ge zoo goed wezen deze paar regelen in uw geëerd blad op te nemen en mijn naam er onder met groote letters te plaatsen. Wij hebben nog nooit in de krant geschreven, maar door de nood hier in deze gevangenis gedrongen, zijn wij verplicht onze stemmen te laten hooren, terwijl men ziet wat Dr. Hutchison schrijft omtrent hetgeen hij ondervonden heeft. Elkeen kan voor zich zelf hier komen zien hoedat zieken en gezonden door elkander leven en toch niet elkander aansteken. Verder worden de meeste menschen op het vasteland bedrogen. Als men eerst hierheen gekomen is en de zee rondom ons is, dan ondervindt men dat al de beloften ijdel waren. Op land werd aan mij gezegd dat alles alhier goed is ingericht, dat ik een kamer alleen kon krijgen, als ik verkoos alleen te wezen. Toen ik hier kwam vroeg ik om mijn kamer, en toen vernam ik dat ik 3s. per dag moest betalen en £25 voor het huis—tesamen dus ongeveer £75 per jaar. Ten tweede wordt gezegd dat de beste dokters hier zijn "Ga maar daarheen," zegt men, "misschien kunt ge over 6 maanden weer terugkomen." Ik was een maand lang hier, toen ik ziek werd; ik kreeg zieken pijnen in den nek en ook in mijn armen, zoodat ik niet kon slapen. Ik raadpleegde toen een dokter, die mij een doosje zalf gaf, doch eerst na drie dagen. Dien nacht heb ik niet geslapen. Ik zei toen aan den dokter dat het middel mij niet baatte. Hij ried mij toen aan meer malen de zalf te smeren. Ik smeerde toen 10 malen in een nacht doch 't hielp zoo min als water. Toen heb ik den dokter laten varen. Den volgenden nacht om twaalf uur, toen ik van pijn nog rondliep, dacht ik: was ik bij mijn huis, dan had ik gewis al tien hulpmiddelen beproefd; nu echter zit ik hier met een doosje zalf. Het was mij hartverscheurend. Hier is de zee rondom mij en bij mijn huis heb ik overvloed en mijn eigen grond, dien onze lieve Vader aan mij gegeven heeft of toevertrouwd, waar ik 25 jaar voor gearbeid heb. Terwijl ik nu had kunnen rusten en een gemakkelijk leven leiden en van niemand iets noodig heb, word ik nu hier door iedereen rond gesleurd, vandaag hier en morgen daar. Een maand later werd mijn tand weer zeer en vroeg den dokter dien uit te trekken. Hij zei dat ik tot den volgenden dag moest wachten. Toen trok hij aan mijn tand, doch brak hem af nadat ik hem gezegd had dat hij een verkeerden tang had. Ik had verschrikkelijke pijnen te doorstaan, daar hij het andere stuk niet wilde verwijderen. Pas op, lieve lezers, dat gij niet aan de melaatsche menschen zegt, de beste plek is op Robben eiland en hen hierheen stuurt. Wij wenschen de aandacht aan allen er op te brengen dat op Robben Eiland tranen van bitterheid gestort worden. Er zal eens een dag komen waarop beantwoord zal moeten worden wie die afschuwelijke wet gemaakt heeft om onze menschen hier zoo te straffen. Onze lieve Vader slaapt niet het kan toch niet, dat levendige menschen voor den tijd begraven moeten worden. Wij hopen, terwijl het Parlement nu zit, hieraan gedacht zal worden, en ook omtrent dokter Hutchinson. Iedereen die hier rond bekend is zal met hem sympathiseeren en smeeken om de menschen hier verlossing te schenken.

Voorloopig zullen wij sluiten, hopende dat onze lieve Heer ons helpen zal spoedig verlost te worden.

Ik verblijf, ens.,

P. H. VAN NIEKERK.

OP de plaats Charlton, Somerset Oost, wordt een gouvernante gevraagd. Zie advertentie.

HOOGGERECHTSHOF.

CIVIELE ZITTING

WOENSDAG, 7 MAART, 1904.

Eerste afdeeling, voor den hoofdrechter.

WIBEY & Co. vs. ISAAKS & Co.

Deze zaak, reeds dagen achtereen behandeld, komt thans ten einde, nadat over den toestand van eischers huis nog één getuige, bouwsecretaris Preston, gehoord was. Volgens hem was de muur, waar de zaak voornamelijk over liep, reeds geheel in verval eer men met de bouwerij op verweerders grond bezig was, schoon hij niet wilde zeggen dat hij ook zonder die bouwerij zou zijn ingestort. De regens van 1902 hadden het kwaad verergerd, iets waar hij bijzonderheden van opgaf. In contra-verhoor zeide hij den aannemer gewaarschuwd te hebben met hun werk voorzichtig te zijn, maar zij hadden het voortgezet.—Nadat advv. Sir H. Juta en Searle voor eischers verdediging het woord hadden gevoerd, deed de hoofdrechter uitspraak met te zeggen dat de muur van eischers huis blijkbaar in bouwvalligen toestand verkeerd had, maar verweerders wisten dit, en toch was het zijns inziens door hun in den grond graven dat het kwaad verergerd was, dat zij door voorzichtiger te handelen hadden kunnen verhoeden. Verweerders waren dus aansprakelijk voor de geleden schade, maar het was de vraag wat het bedrag dier schade was, en dit was zeker dat eischers hun negotie, die zij op een der beste plekken der stad dreven, niet in een gebouw als het hunne hadden kunnen voortzetten, maar tot een herbouw moesten overgaan. Dit in aanmerking nemende, kon hij de geleden schade op niet hooger schatten dan £1,200, en voor die som en kosten werd uitspraak gedaan voor eischers.

Tweede afdeeling, voor rechter Hopley.

Nadat op verzoek van adv. F. E. R. de Villiers en met goedkeuring van adv. Sutton, die voor de andere partij optrad, de behandeling der zaak van Heddon vs. Sawkins tot 12 Maart was uitgesteld, ging het hof over tot de

ZAKEN IN APPEL,

waarvan de eerste was die van Rex vs. Jeffa (adv. Schreiner voor appèllant, adv. Howel Jones voor de kroon). De zaak was van een vergrijp tegen de wet van 1899 over de naturellen locaties. Negen naturellen leefden op dezelfde plek en hadden ze van appèllant gehuurd, maar de A.R.M. van Port Elizabeth verklaarde het huurkontrakt voor ongeldig, omdat appèllant de vereischte licentie niet had. Adv. Schreiner betoogde dat het kontrakt van dien aard was, dat alle gebeurtelijkheden in aanmerking waren genomen en aan de goede trouw niet kon getwijfeld worden. Adv. Howel Jones zeide in antwoord, dat appèllant een veel grooter aantal naturellen op zijn plaats had dan waar de wet hem recht toe gaf, en dat als de wet zoo werd opgevat als appèllant deed, de houder van een locatie van alle lasten vrij kon zijn die zij oplegde. De rechter was van oordeel dat de A.R.M. van het huurcontrakt geen kennis had moeten nemen, maar nu hij dit gedaan had, moest ook het hof er zich mee bezig houden; en daar de zaak ook anders geen bezwaar had behield hij zich de uitspraak voor.

De andere zaak, die van Rex vs. Toach, was een appèl van een uitspraak van den R.M. van Oudtshoorn (adv. Schreiner voor appèllant, adv. Nightingale voor de kroon). 't Bleek, dat Toach, een herbergier, voor den R.M. was gebracht wegens verkoop van brandewijn op een verboden uur, na 10 p.m., en 2 dienders verklaarden dat zekere Mackenzie hun had voorgesteld hem in den val te helpen, dat zij dit goed hadden gevonden, en, na zich een eind ver verwijderd en den "trap" afgewacht te hebben, dezen met een bottel brandewijn hadden zien terugkomen. Mackenzie echter zeide in zijn getuigenis, dat er geen woord tusschen hem en de dienders was gewisseld over zijn werk als "trap" en dat hij drie bottels brandewijn vroeger in den dag per brief besteld en een er van aan de dienders gegeven had na hun gekregen te hebben, en de magistr. bleek geweigerd te hebben hem over het lot der andere bottels in contra-verhoor te laten nemen. Dit verschil tusschen de getuigenissen was, volgens adv. Schreiner, reeds genoeg om de heele zaak te doen mislukken; en buitendien waren er andere getuigen uit wier verklaringen het bleek dat vóór den sluitingstijd (9 n.m.) zij deels met een kar, deels anderszins, bij Toach waren saamgeweest en daar Mackenzie hadden aangetroffen. Buitendien, al had, volgens adv. Schreiner, Mackenzie na tienen 'n bottel brandewijn bekomen, dan was dit in zooverre verschoonlijk als hij een heel eind van Toach afwoonde, en dus kan gelden voor een reiziger, die niet onder de bepalingen der wet viel. De rechter verklaarde dat als de R.M. even veel ondervinding van traps-praktijken had gehad als hij zelf, hij zich niet door zoo'n leugenaar als Mackenzie blijkbaar was, om den tuin had laten leiden, en dat de uitspraak in de zaak zoowel op grond van de getuigenis der reizigers en anderen, die vóór 9 n.m. de herberg aangedaan hadden, als wegens Mackenzie's mogelijke positie als iemand, die als reiziger kon gelden, van de hand had moeten gewezen worden. Toach's veroordeeling werd dus vernietigd, en het hof verdaagde tot den volgenden dag.

OP de plaatsschool te Langrug, Murraysburg, wordt een onderwijzeres gevraagd. Zie adv.

IN het schut te Koeko, Ladismith, bevindt zich een zwarte witpens donkey. Zie de adv.

DE afdeelingsraad van Malmesbury geeft kennis dat voor het dorpsbestuur van Riebeek West een belasting van ½d. in het £ op alle belastbaar vast eigendom zal worden geheven. Zie de adv.

DE firma Duffus & Co., de bekende vee verkoopers te Kaapstad, hebben altijd allerlei soort levende have voorhanden en voeren ze in op bestelling. Zij heeft koloniale koeien te koop en magazijnruimte te huur. Zie de adv.

VOOR de Publieke Armenschool te Broughton, Barkly Oost, wordt een onderwijzer gevraagd. Zie adv.

BRIEVENBUS.

M. J.—Uw stuk, getiteld "Ondankbaarheid" gaat over ouden grond, die reeds zoo dikwijls is beploegd door andere inzenders, dat wij, met 't oog op onze beperkte plaatsruimte, het uwe niet meer kunnen opnemen.

DE "FRIEND" IN NOOD. Dr. Urquart eischt £2,000 schadevergoeding van den heer Arthur G. Barlow, benevens een apologie, voor zekere artikelen die in de "Friend" zijn verschenen en door hem als laster worden gebrandmerkt. De heer Barlow is de bestuurder van de "Friend."

KON NAUWELIJKS LOOPEN. — De heer G. S. Purton, een inwoner van Kyneton, Victoria, Australië, zegt: "Eenigen tijd geleden werd ik overvallen door hevige pijnen en stijfheid in mijn beenen, die mij zoover brachten dat ik ter nauwernood kon loopen. Ik kreeg toen den raad om een bottel van Chamberlain's Pijn Balsem bij onzen plaatselijken apotheker te gaan halen, den heer Stredwick. Sedert heb ik het eens per dag gebruikt en verkreeg daardoor een wonderlijke verlichting. Ik ben werkelijk dankbaar voor het goede dat het mij gedaan heeft en zal zeer gaarne Chamberlain's Pijn Balsem aanbevelen aan allen die aan een dergelijken kwaal lijden. Overal te krijgen. —(Adv.)

Taalbond-Examina.

KENNISGEVING.

De jaarlijksche examens door het Bestuur ingesteld, zullen dit jaar plaats vinden op ZATERDAG, den 10den SEPTEMBER.

Hollandsch (Lagere, Hoogere en Hoogste Afdeeling) 9—12 v.m. en Geschiedenis van Zuid Afrika 1.30—4.30 n.m.

Kandidaten kunnen zich laten inschrijven naar verkiezing voor Hollandsch of Geschiedenis alleen, of voor beide vakken.

Een speciale Prijs wordt toegekend aan den Kandidaat, die het Hoogste aantal punten in Hollandsch en Geschiedenis te zamen behaalt.

EXAMEN NEDERLANDSCH.

I.—Tot het examen LAGERE AFDEELING zullen slechts worden toegelaten kandidaten die nog niet Standaard VII (of Hooge School Standaard B) zijn gepasseerd.

Het examen zal omvatten:—Dictaat, eenvoudige vragen over de grammatica, vertaling van het Engelsch in het Nederlandsch, en een opstel (mogelijk in den vorm van een brief).

Inschrijvingsgelden: 2s. 6d. per kandidaat.

II.—Tot het examen HOOGERE AFDEELING zullen slechts worden toegelaten kandidaten die nog niet het matriculatie examen hebben afgelegd.

Het examen zal omvatten:—Dictaat, grammatica, zins- en woordontleding, vertaling van 't Engelsch in het Nederlandsch, verbetering van foutieve volzinnen, woordverklaring en een opstel.

Inschrijvingsgelden: 5s. per kandidaat.

III.—Tot het examen HOOGSTE AFDEELING zullen slechts worden toegelaten kandidaten, die nog niet het B.A. examen hebben afgelegd. Als voorgeschreven werk voor deze afdeeling zal dienen:

"Het Huis Lauernesse," door Mevr. Bosboom-Toussaint, met het oog op de taal, karakterteekening en het tijdperk der geschiedenis; een opstel naar aanleiding van het voorgeschreven werk en vertaling uit het Engelsch van een samenhangend prozastuk.

Inschrijvingsgelden: 7s. 6d. per kandidaat.

De namen der geslaagde kandidaten in ieder der drie afdeelingen, zullen in twee klassen, in orde van verdienste worden gerangschikt. Kandidaten, die minstens 75 percent der te behalen punten verkrijgen, passeeren met lof, terwijl voor de tweede klas een te behalen minimum van 45 percent zal worden vereischt.

PRIJZEN:—De volgende geldprijzen worden uitgeloofd (onder inachtneming van zekere bepalingen) voor de drie best geslaagde kandidaten in de verschillende Afdeelingen—

	1e prijs.	2e pr.	3e pr.
Lagere Afdeeling	£5	£3	£2
Hoogere do.	£8	£6	£4
Hoogste do.	£10	£7.10	£5

Buitendien zullen in elke afdeeling boekprijzen worden toegekend.

VI. EXAMEN GESCHIEDENIS VAN ZUID AFRIKA.

Dit examen, dat in slechts een afdeeling zal worden afgenomen, staat open voor Kandidaten beneden de 20 jaar.

De vragen zullen loopen over het tijdvak 1652—1854; handboek: De Geschiedenis van Zuid Afrika, door G. M. Theal L.L.D., uitgave Marth. Nijhoff & J. C. Juta, 1897.

Inschrijvingsgelden: 3s. per kandidaat.

Geld- en boekprijzen voor deze afdeeling zullen worden toegekend, naarmate het getal kandidaten groot of gering is.

Voor het te behalen aantal punten, zie eischen voor 't Hollandsch gesteld.

V. PRIJSVRAAG.

Verder wordt ter algemeene mededinging ook een prijsvraag uitgeschreven, voor de beste beantwoording waarvan een geldprijs van £10 met gouden medalje wordt uitgeloofd, terwijl aan den winner van den tweeden prijs £5 met zilveren medalje zal worden toegekend.

Het onderwerp is als volgt:—Een in goed Nederlandsch gesteld verhaal van tusschen de vijf en zes duizend woorden, waaraan een of ander feit uit de geschiedenis der Hugenoten ten grondslag ligt, en waarin het leven in Zuid Afrika, de volkszeden en gewoonten worden geschilderd.

De opstellen, geschreven op ééne zij van het papier, zullen tot 30 September ontvangen worden door den secretaris. Zij worden geschreven onder een pseudoniem of spreuk, en gaan vergezeld van een gesloten brietje, dat den naam en het adres des schrijvers bevat. Gelijktijdig met den uitslag der examens wordt de uitspraak der beoordeelaars over de ingekomen stukken in "Ons Land" aangekondigd, en aan de schrijvers der meest voldoende verhandelingen, die de bekroning worden waardig gekeurd, zullen bij de jaarlijksche prijsuitdeeling, de geldprijzen en eere-penningen worden uitgereikt.

Ingezonden stukken worden in geen geval terug gegeven.

VI.—De namen der kandidaten, met de inschrijvingsgelden, kunnen worden ingezonden aan den secretaris tot op den 30sten JULI, met opgave van:—

(a) De Afdeeling (Lagere, Hoogere Hoogste of ook Geschiedenis).

(b) Naam der Kandidaten en leeftijd op 1 Jan. 1904.

(c) Naam der school en van centrum;

(d) Naam en adres van opziener;

(e) Een declaratie, onderteekend door den onderwijzer of plaatselijken leeraar, dat de gevraagde informatie met juistheid gegeven is, en dat geen der kandidaten reeds te voren het Taalbond-examen passeerde in dezelfde afdeeling voor welke zij thans wenschen te worden ingeschreven, moet worden bijgevoegd.

N.B.—Met opgave van leeftijd en vollen naam der kandidaten zij men zeer precies, om onnoodige correspondentie en mogelijke teleurstelling te vermijden.

VII.—Scholen uit één dorp gelieven zooveel mogelijk met kandidaten uit omliggend buitendistrikt één centrum te vormen.

VIII.—Kandidaten verschaffen hun eigen papier (foolscap) en schrijf-gereedschap en mogen slechts één zijde van het papier beschrijven.

Namens het Bestuur,
M. J. BESSELAAR,
Secretaris.

Worcester,
9 Maart, 1904.

Rapport van de Koloniale Apothekers Raad.

Het rapport van bovengenoemden Raad is ter inlichting van beide Huizen van het Parlement gepubliceerd. Wij ontleenen hieraan dat 18 vergaderingen werden gehouden, en twee examens waaraan elf kandidaten deel namen, van wie er 7 slaagden.

Er werden 46 apothekers geregistreerd, het hoogste getal sedert de vestiging van dezen raad, die ook doende is om een algemeene Raad voor geheel Zuid Afrika te verkrijgen.

Met het oog op het herzien van de Medische en Apothekers Wet adviseert de Raad dat hierin wordt opgenomen, dat alleen geregistreerde apothekers en droogisten gemachtigd zullen zijn op te treden als directeuren van een maatschappij, die in drogerijen en apothekerswaren handelen.

DE Afrikaansche Onderlinge Trust en Assurantie Maatschappij, beperkt, Malmesbury, geeft kennis aan personen die verschuldigd zijn aan of te vorderen hebben uit den boedel van wijlen S. J. Lombaard, geboren Boonzaier, van Tweekuilen, betzelve te vereffenen. Zie adv.

Afdeelingsraden.

TULBAGH.

Vergadering gehouden den 8sten Maart 1904.

Tegenwoordig: de WelEd. heer H. Hermans Aq C.C. (voorz.) en de leden L. J. Smith, D. G. Conradi, M. C. Kriel, P. Viljoen, H. F. Theron en J. J. de Wet. De notulen gelezen en bekrachtigd. De Ag. C.C. welkom geheeten in den Raad.

Financieel verslag: Balans in handen £11.13.6, bank £208.1.4.

Wegen: Wijk No. I: Lid Theron rapporteerde, dat de weg naar Tulbagh station slecht begint te worden en het is noodig dat zoo spoedig mogelijk gewerkt wordt. Lid L J. Smith wijst op de noodzakelijkheid, dat de reparatie aan Robertsons brug dadelijk gedaan zal worden.

Wijk No. II: Lid Viljoen rapporteerde, dat de heer Redelinghuijs zijn greppel niet heeft toegedaan Bij Dr. Beck wordt schade aan den weg door irrigatie-water gedaan.

Voorstel H F. Theron—J. J. de Wet, dat aan den heer Redelinghuijs kennis wordt gegeven binnen veertien dagen gehoor te geven aan den Raadsbrief van den 11den Febr. l.l. en zoo niet, zullen stappen zonder verzuim tegen hem genomen worden. Alg. aangenomen.

De Raad zal bij de volgende vergadering hun aandacht aan de pijp bij Dr Beck geven.

Wijk No. III: Lid de Wet geeft een vrij bevredigend rapport.

Wijk IV: Lid Conradie rapporteert, dat de weg van Bains Kloof naar Greys' Brug reparatie noodig heeft, doch de weg van daar naar Wolsely, behalve een klein eind, vrij goed is. De secretaris legt ter tafel een brief van den Afdeelingsraad van Ceres, d.d. 17 Feb. l.l., klagende over den slechten toestand van de Berg Pass.

Lid Conradie zeide, dat de formatie in sommige plaatsen wat los is, doch dat de weg niet in zoo een toestand is als geklaagd wordt.

Lid L. J. Smith stelt voor, dat het werk aan Robertson's Brug dadelijk gedaan wordt en de wegopzichter dan naar Mitchell's Pass gaat. Lid Viljoen secondeert. Aangenomen.

Verder besloten, dat lid Conradie verder trachten zal iemand te krijgen om zoolang gruis los te maken.

Lid Kriel rapporteerde, dat de weg naar vier en twintig rivieren tamelijk is, doch in de Nieuwe Kloof zijn groote klippen, in alle waarschijnlijkheid met opzet daar geplaatst.

De wegopzichter zal, als hij aan Robertson's Brug werkt, iemand zenden om de klippen te verwijderen.

2. Omheiningswet: De voorzitter rapporteerde, dat de omheiningswet in wijk No. 2 geproclameerd is.

3. Voeder: Lid Kriel rapporteerde, dat 30 mud garst tegen 10 s. door hem is aangekocht.

4. Nieuwe Klooftol: Brief No. C 152/E8 van den Commissaris van Pub. werken over genoemde zaak gelezen.

Besloten te antwoorden, dat het tarief van genoemde tol nog is zooals toen van Ceres overgenomen.

5. Bruggen over Molen en Antjes rivieren: Brief No. 16 319/A275 d.d 24 Febr. 1904 van den Commissaris van Publieke Werken, claim insluitende van £1283,13,5 des Raads aandeel in de constructie van bovengenoemde bruggen en betaling vragende.

De secretaris rapporteerde, dat hij geantwoord had en den commissaris gewezen had op de resolutie van den Raad van 29 Nov. 1902 en duidelijk neergelegd, in een brief aan hem gericht den 8sten Januari 1903, bepalende dat het aanbod van de Regeering voor de constructie van genoemde bruggen worde aangenomen, doch de kosten de begrooting van £601 en £553 respectievelijk niet moeten te boven gaan, en dat hij dus verwonderd is te zien dat de begrooting verre is over schreden, doch nog geen antwoord ontvangen.

De zaak blijft dus overstaan.

6. Belasting 1904: Op voorstel H. F. Theron—Smith besloten dat eene belasting van 1 d. in de £ (½ voor hoofdwegen en ½ voor takwegen) geheven en opgelegd zal worden op alle belastbare vaste eigendommen in deze afdeeling voor de diensten van het jaar 1904 en betaalbaar op den 1sten April 1904.

7. Goedgekeurd werden de volgende rekeningen: P. J. P. Marais voor een tent door den secretaris gekocht £2 15 0, do. £1 2 0, Van de Sandt de Villiers 12s., D. J. du Plessis 6s 9d, Arderne & Co. £4 6 10, J. G. Bonthuijs 10 s., P. W. S. Olivier 12 s., D. G. Conradie £3.3.0.

MALMESBURY.

Notulen eener gewone maandelijksche vergadering van den Afd. Raad, gehouden 4 Maart, 1904.

Tegenwoordig de heeren M. Versveld, D. Ackerman, N. Bestbier, J. J. Louw, S S. Lombard, M. J. v. d. Spuy.

Notulen der vorige vergadering gelezen en goedgekeurd.

De secretaris rapporteerde een overtrekking van £3755.5.10 op den 3den Maart, 1904. Besloten dat de raad in de applicatie van Ds. Albertijn toestemt re afleiding van den weg bij Darling in termen der wet. en op voorwaarden, dat de Kerkeraad alle onkosten hieraan verbonden met advertenties wil waarborgen, en dat de weg wordt gemaakt op onkosten van den Kerkeraad en onderworpen aan de goedkeuring van den raad.

Lid Versveld rapporteert, dat de hr. Ackerman van Zoutdam gewillig is de betrekking van de Darling Area aan te nemen; de raad besloot hierop hem hiertoe te benoemen. Den vroegeren schutmeester kennis te geven hem alle boeken en toebehooren te overhandigen.

Ontvangen brief van schutmeester van Mamre, met betrekking tot de verplaatsing van het schut te Mamre. Den secretaris werd gelast den schutmeester te berichten, dat indien de noodige stappen voor een schut niet genomen kunnen worden, de raad in overweging zal nemen om het schut te Mamre weg te nemen. Den schutmeester te verzoeken zijn antwoord voor de volgende vergadering in te zenden.

Schutmeester voor Saldanha Baai-Area. Besloten den heer J. M. A. Bester van Schaapplaats, in de plaats van den heer G. H. Steyn, ontslag gevraagd, aan te stellen.

Louw Brug. Besloten dat aan elke zijde der brug een kennisgeving wordt bevestigd, waarschuwende boeren, reizigers en anderen, dat het niet raadzaam is dat meer dan een geladen wagen op den zelfden tijd de brug passeert; het Gouvernement te worden gevraagd om een specialen inspecteur te zenden, om rapport uit te brengen re balken en pilaren der genoemde brug, het rapport den raad te worden voorgelegd en een verder verzoek wat in deze gedaan kan worden en wat de kosten zullen zijn om de noodige reparatiën aan te brengen.

Gelezen telegram van het Dept. van publieke werken, kennis gevende, dat 'n verder schrijven den raad zal worden gezonden in verband met de beschildering, betering en aanschroeving der schroeven der brug.

Voorgesteld door lid Ackerman—Versveld, dat de heeren Lombard en Louw met den commissaris van publieke werken zouden beraadslagen in verband met de geheele conditie der brug.

Kalabas Kraal Uitspan. Besloten over te staan tot een volgende zitting.

De secretaris maakte den raad bekend dat hij een schrijven had ontvangen van den bestuurder der African Banking Corporation, den raad kennis gevende, dat de heer Lombard hen gezien had, en dat goede onderhandelingen waren getroffen in verband met de interest op de overtrekking. De raad keurde deze onderhandelingen goed.

Den secretaris werd gelast den raad van Riebeek Kasteel kennis te geven, dat indien zij een duiker wenschen te maken, zooals verzocht in brief, d.d. 12 Januari, 1904, zij vergunning krijgen, zulks te doen op hun eigen kosten, en dat de raad deze commissie verantwoordelijk houdt voor alle schade die den weg, door het water dat over komt, wordt aangedaan.

Het kontrakt der honden belasting geteekend door den heer M. Laubscher, werd voorgelegd en goed gekeurd.

Den weg-inspecteur werd opgedragen met den secretaris de oproeping van tenders, voor voer voor de dieren van den raad te Hopefield, te bespreken.

Het dorpsbestuur van Riebeek West verzocht een heffing van drie kwart penny in het £ voor het jaar 1904—05, toegestaan. De noodige kennisgevingen te worden gedaan.

Brief van den heer A. E. Anderson, applicatie makende namens de Vredenburg Wijk van den Afrikaander Bond en Boeren Vereeniging, verzoekende, dat met de hernieuwde constructie van den Hopefield—Vredenburg Weg, alsmede de nieuwe constructie van den weg van Vredenburg naar Hoetjes Baai, zoo spoedig mogelijk een voortgang gemaakt moest worden. Kennis genomen.

Telegram ontvangen van Asst. Rest. Magistraat van Hopefield met betrekking tot den toestand van den Hopefield—Vredenburg Weg. Den secretaris opgedragen te berichten, dat het werk zoo spoedig mogelijk attentie zal hebben.

Applicatie re schadevergoeding voor schade gedaan aan wagen enz., ontvangen van den heer G. P. Rust J.C.zn.—Kennis genomen.

Applicatie van Malmesbury Execut. Kamer, namens den heer G. Truter, re afwijking van Doordrift, ontvangen, al de onkosten hiermede in verband te waarborgen. Besloten goed te keuren.

Brief van het Dorps bestuur van Hopefield, vragende, of de raad het recht heeft, gerechtelijke stappen te nemen voor de inning van belasting. Besloten den raad kennis te geven, dat de raad, indien het noodig en raadzaam is, zulke stappen moet nemen.

De secretaris geeft den raad kennis, dat de omheinings wet geproclameerd is in het veldkornetschap van Middel Zwartland.

Verschillende rekeningen voorgelegd en voor betaling gepasseerd, met uitzondering van een rekening van den heer R. Uren voor twee karren, die nog niet waren goedgekeurd of geleverd.

Brief ontvangen van ex-opzichter Hamling in verband met zijn ontslag.

Het rapport over deze zaak van den weg-inspekteur werd voorgelegd, evenzoo de copie van den brief van Hamlings aanstelling.

Besloten dat den secretaris wordt gelast den heer Hamling te berichten, dat de raad hierin geen verandering kan maken.

Brief gelezen van Dr. Cashell re het epidemische van ingewanden koorts te Hoetjes Baai. Den secretaris werd opgedragen hetzelve op te zenden aan den plaatselijken gezondheids officier voor onderzoek.

Lid Lombaard—v. d. Spuy stelt voor, dat 8 muilen gekocht worden voor trollies op den Vredenburg weg binnen 14 dagen en twee beter soort muilen voor karwerk te koopen. Dat den heer Jacob kennis wordt gegeven dat zijn dieren voor een ander 14 dagen gebruikt zullen worden, dateerende van af 14 Maart, 1904. Aangenomen.

Besloten dat de dieren door den inspecteur gekocht worden.

Met betrekking tot de huring van waterkar. Besloten, dat deze zaak in handen van lid Ackerman wordt gelaten, en de noodigheid, om een anderen weg-opzichter voor Hopefield en Vredenburg Weg, in handen van den inspecteur te laten.

Den secretaris werd machtiging gegeven zooveel tenten, als benoodigd door den inspecteur, te verzekeren.

Rapport van den weg-inspecteur gelezen en goedgekeurd.

Hierop verdaagde de vergadering.

KERKNIEUWS.

PREEKBEURTEN.

ZONDAG, 13 MAART, 1904.

Groote Kerk.—'s Morgens 10.30 ure, (Hollandsch) (voorstelling van kerkeraadsleden) en 's nam. 4 15 ure (Hollandsch) ds. A. Steijtler; 's av. 7 ure (Engelsch) ds. J. P. van Heerden.

Zondagschool 3 ure.

Zeepunt.—'s Morgens te 10.30 ure (Hollandsch) en 's avonds 7 ure (Eng.) ds. F. X. Roome.

Papendorp.—'s Morgens, te 10.30 ure en 's av. 7 ure ds. Z. J. de Beer.

Maitland. — 's Morgens 10.— ure, dr. Haarhoff.

IJzerplaat.—'s Avonds 7.30 ure dr. Haarhoff.

Hanoverstraat Kapel—'s Morgens 10.30 ure en 's avonds 7 ure eerw. A. Dreyer.

Roggebaai. — 's Morgens, te 10 ure, en 's avonds 7 ure, eerw. J. Knobel.

Vrije Protestantsche Kerk, Houtstraat, avonddienst te 7 ure, door eerw. R. Balmforth. Onderwerp: "The order of throught surrounding the mental development of Jesus".

Ned. Ger. Kerk, Buitenkantstraat Zaal. Engelsche diensten, 's morgens 10.30 ure (Dankfeest) en 's avonds 7 ure ds. A. M. McGregor.

Nieuwe Kerk, Breestraat.—'s Morgens 10.30 ure en 's avonds 7 ure ds. D. J. le R. Marchand.

P.S. Collecte ten behoeve van het Schoolfonds.

Parrow.—Hoogendoorn zaal. 's Avonds 7 ure gewone diensten.

St. Stephens. — 's Morgens 10 ure, 's avonds 7.00 ure ds. M. C. Botha.

Evang. Luthersche Kerk, Strandstraat. 's Morgens, 10.30 ure (Hollandsch) en 's avonds 7 ure (Engelsch) ds. C. S. Morgan; Zondagschool te 3 ure. Woodstock (Luthersche zaal) 's avonds 7 ure (Engelsch) dr. Zahn; Zondag school 3 ure. Observatory Road (Herschel weg) Zondagschool 3 ure. Maitland (Seymour Huis) Zondagschool 2 30 ure.

Ned. Ger. Kerk, Drie Anker Baai.—'s Morgens 10.30 ure (Hollandsch) en 's avonds 7 ure (Engelsch) ds. N. J. Brummer M.A.

Zondagschool 3 ure nam.

Simonsstad 's morgens ds G. van Lingen; 's avonds ds. J. F. Botha.

Kalkbaai 's morgens ds. P. Roux.

(Uit de "Kerkbode.")

De bevestiging van den WelEerw. Heer P. J. Stroebel tot Herder en Leeraar van de gemeente Griquastad zal plaats hebben (D.V) op Zaterdag, 26 Maart.

Eerw. Prof. Harold Botha is beroepen tot Hulpprediker van Worcester, Maclean en Fraserburg.

Ds. P. J. J. Boshoff, van Jacobsdal, heeft bedankt voor het beroep naar Parijs.

Ds. D. J. Pienaar, van Wijnberg, is te Tarkastad beroepen. Ds. P. G. J. Meiring was met hem op het tweetal.

Ds. J. D. de V. Horak, van Ventersdorp (Transvaal) is te Humansdorp beroepen.

Eerw. Prof. D. van Huijssteen neemt, gedurende de afwezigheid van Ds. P. H. Roux, de diensten te Senekal waar.

Maitland. De bazaar alhier l.l. Vrijdag gehouden, heeft, door hartelijke medewerking, iets over de £100 opgebracht.

Eerw. Prof. J. H. Hugo heeft het beroep tot Hulpprediker in de gemeente Uitenhage aangenomen. Hij gaat dadelijk daarheen, maar zijne ordening zal eerst plaats vinden bij gelegenheid van 't Avondmaal in April.

Om een Kou in EEN Dag te Genezen. Neem Laxeerende Bromo Quinine Tabletten. Geld teruggegeven als men er geen baat bij gevonden heeft. 1sh. 1½d. Alle Apothekers.

PARLEMENT

Wetgevende Vergadering.

(Vervolg van blds. 3.)

SCHURFT ONDER PAARDEN.

De heer T. L. SCHREINER vroeg den Secretaris voor Landbouw, welke stappen, indien eenige, door zijn departement worden genomen om schurft onder paarden in het Transkeische gebied uit te roeien?

Sir LEWIS MICHELL antwoordde, dat de regeering de noodige stappen had genomen.

BENOEMINGEN.

De COMMISSARIS VAN PUBLIEKE WERKEN stelde voor, dat de heer Graaff lid zij van het gekozen comité op binnenshuis beschikkingen en de verversching kamers. Aangenomen.

De THESAURIER stelde voor, dat Kol. Harris lid zij van het gekozen comité op publieke rekeningen.

De heer MOLTENO wijzende op de belangrijkheid van deze commissie, zou liever zien dat de naam van den heer King, die ervaring in deze had, weder zou opgenomen worden in plaats van dien van Kol. Harris.

De THES. GEN. was het daarmede eens, doch de naam van den heer King was geschrapt door objectie der tegenpartij.

Stemmen: "Neen, neen."

Spreker objecteerde thans tegen weder wijziging, doch gaf aan de hand den naam van den heer King bij te voegen.

De hr. MOLTENO lichtte toe, dat de positie was geweest, dat des heeren Kings naam voorkwam, toen hij nog niet was ingezworen. Spreker gaf kennis te zullen voorstellen den naam van den heer King weder te stellen in plaats van dien van Kol. Harris.

De heer DE WAAL lichtte de zaak toe, dat Sir Pieter Faure begonnen was met te objecteeren tegen den naam Venter. Spreker gaf kennis, te zullen voorstellen dat de commissie zou bestaan uit 13 leden en dat de naam King alsnog zou worden toegevoegd.

Dr. BECK wilde slechts objecteeren tegen de aanstootelijke aanmerkingen van den thesaurier-generaal. Hij meende dat het hun plicht was om toe te zien dat de regels van het huis uitgevoerd werden Hadden zij het niet gedaan dan zou de speaker self erop hebben gewezen. Daarom meende hij dat de thesaurier generaal zijn aanstootelijke uitdrukkingen kon gespaard hebben.

COMITES OP DE BEGROOTING.

De THESAURIER stelde voor: Het huis ga in comité van middelen op de begrooting van uitgaven [G. 18—'03] de supplementaire begrooting [G. 69—'03] en de schedule van posten te worden teruggetrokken [G. 30—'04] voor het financieele jaar 1903—'04.

De THESAURIER-GENERAAL begon door te kennen te geven dat het alleen was om zaken te bespoedigen dat de regeering eerst gedacht had om niet de begrooting voor het huis te leggen. Hij wilde het voorbeeld volgen van het lagerhuis in Engeland in 1831 De regeering meende dat het Huis thans moest voortgaan van af het punt waar het Huis de begrooting het vorige jaar had gelaten. Binnen kort zou de begrooting voor het volgend jaar voor het Huis gelegd worden, en derhalve meende hij het plan van de regeering best berekend was om de belangen van het land te bevorderen. Thans was het nog niet de tijd om een begrootingsrede te leveren. Zulks zou hij kunnen doen over zes weken. Zooveel informatie als hij had zou hij voor het Huis leggen. De totale begrooting die het Huis moest stemmen bedroeg de som van £7,671,816. De begrooting van het vorige ministerie was £11,552,526 en de supplementaire begrooting £143,363 — tezamen dus £11,695,889 De som van £860,397 werd teruggetrokken, zoodat £10,835,492 overbleef. Hiervan moest men aftrekken de bedragen die de regeering kon uitgeven of ervoor gestemd was of niet—t.l. wat betaald werd voor het departement van den eersten minister, aan den gouverneur, de contributie aan de vloot ens. Dan kreeg men de som van £9 171,816. Daarvan moest nog worden afgetrokken de som van £1,500,000, waarvoor voorziening gemaakt was in akte 3 van 1903. Derhalve was het slechts noodig om naar het parlement te komen voor de som van £7,671,816. Zoo kreeg men de cijfers. Het speet hem dat de inkomsten veel minder waren dan de vorige thesaurier-generaal had beraamd. Spreker zou de inkomsten voorlezen van de 7 maanden, geëindigd 31 Jan l.l., zoo als van tijd tot tijd in de "Gazette" verschenen. Men had de douane inkomsten begroot op £2,012,000, doch de feitelijke inkomsten waren slechts £1,596,000, wat aantoonde dat er een tekort was van £416,000. Van de spoorwegen had men verwacht een inkomen van £3,296,000, terwijl men slechts had ontvangen £3,207,000, of £89,000 minder dan de begrooting. Het departement van postwezen had £319,000 opgebracht en niet £318,000, zooals men verwacht had, het telegraafdepartement £143,000 in plaats van £204,000, overdrachts belasting £144,009 in plaats van £170,000. Diverse inkomsten waren zoo groot als men verwacht had. De totale inkomsten over de 7 maanden had men begroot op £6,839,000, doch men had slechts de som van £6,240,000 ontvangen, of ongeveer £600,000 minder over wat betrof de 7 maanden. Ten einde te kunnen zien wat het tekort bij het einde van de 12 maanden zou wezen, moest men de tekorten berekenen. Bij de douane ontvangsten was er een tekort van gemiddeld £60,000 per maand. De maandelijksche ontvangsten waren £287,000 over Juli, Augustus £235,000, September £217,000, October £214,000, November £218,000, December £206,000, Januari £181,000 en Februari £171,000. Ook in het spoorwegdepartement waren de ontvangsten verminderd, doch niet zoo zeer als bij de douane. De ontvangsten waren geweest in Juli £470,000, Augustus £441,000, September £448,000, October £441,000, November £419,000, December £377,000, Januari £635,000 en Februari £422,000. De ontvangsten voor Januari maakte spreker duidelijk, waren wat hooger, daar de andere regeeringen hun spoorweg rekeningen die maand hadden vereffend. Hij wees er op dat het niet zoo gemakkelijk was in het spoorweg departement de uitgaven schielijk te verminderen. Spreker vervolgde door te noemen de cijfers voor de inkomsten van het geheele jaar, zooals hij berekende dat ze zouden zijn. Hij verwachtte van de douane £2,577,000 of £872,000 minder dan de begrooting van sir Gordon; spoorweg ontvangsten £5,307,000 of £342,000 minder dan sir Gordon's begrooting; postwezen £507,000 of £33,000 minder; telegrammen £234,000 of £115,000 minder; overdrachten belasting £243,000 of £57,000 minder. Bij diverse inkomsten zou er een surplus zijn van soowat £4,900. De totale inkomsten zouden dus £1,414,120 minder zijn dan de oorspronkelijke begrooting, of slechts £10,309,000. Spreker meende dat men de inkomsten had moeten berekenen niet op de basis van een abnormaal jaar maar van een normaal jaar als 1898. In dat jaar waren de ontvangsten soowat £6,000,000 geweest en als men zaken terug wilde brengen tot deze basis, dan zou men de uitgaven aanmerkelijk moeten besnoeien. In de maand Januari vielen de douane inkomsten 1½ millioen lager dan de begrooting, en spreker verwachtte dat het cijfer van Februari een nog grooter daling zou aantoonen. De invoer handel bedroeg dus thans de som van £2000,000 per maand instede van 3 millioen. Spreker vervolgde door cijfers te geven aangaande den doorvoerhandel. In Januari, 1903, had de doorvoerhandel 87,000 ton bedragen. Daarvan had de Kaapkolonie 32 percent gekregen, Natal 48 percent en Delagoabaai 19 percent. Van af Januari waren de cijfers (percent) als volgt voor de 12 maanden van het jaar: Kaapkolonie—32, 27, 26, 29, 26, 27, 23, 22, 26, 22, 16, 15; Delagoabaai—19, 25, 28, 26, 30, 33, 31, 38, 25, 35, 45, 54. Verleden maand dus ging 54 percent van den Transvaalschen handel over Delagoabaai.

De heer RADEMEYER: Dit is het gevolg van de Tolconventie.

Vervolgende zei de Thesaurier-Generaal dat deze zaak boven de partijen verheven was. Men behoorde derhalve geen partijzaak hiervan te maken, doch de cijfers te bestudeeren en te zien wat gedaan moest worden om de oorzaak weg te nemen. Men verloor den handel en die ging over naar een andere haven niet eens een Britsche haven.

Na een overzicht over de inkomsten zou hij thans een overzicht geven over uitgaven. Het totaal begroot was £11,690,986. De werkelijke uitgaven waren £10,739,380. Het saldo was dus £957,606. De spoorweg begrooting was oorspronkelijk £4,600,000. Thans werd gevraagd voor £4,417,500. De uitgaven bij het spoorweg departement waren thans grooter dan het laatste jaar.

De uitgaven op het westelijk systeem voor herlegging en delging waren £60,000 en £125,875, Maitland systeem: £70,000 en £82,760, Oostelijk systeem: £70,000 en £43,865. De uitgaven in het departement van den Kolonialen Secretaris waren £51,000, bezuiniging £21,000, Thesauriers departement £36,000; Postmeester, £115,000; Procureur-Generaal £406,500, Landbouw £6,700. De uitgave voor jakhalsstaarten was veel geweest (Gelach links). Het totaal bezuinigd was als gezegd £957,606.

Het werkelijk inkomen was	£10,309,880
De werkelijke uitgaven:	10,739,380
Nadeelig saldo	£429,500

Hoe, vroeg spreker, moest dat worden gedekt? Er waren twee wegen. De uitgaven te verminderen of de inkomsten te vergrooten. Wat betrof het eerste geloofde spreker, dat het vorige gouvernement in dezen reeds gedaan was wat mogelijk was. Het Publieke Diensten Departement had zijn uiterste gedaan om de uitgaven zoo klein mogelijk te maken. De toekenning van verhooging van de salarissen van de civiele ambtenaren boven £300 was nog niet uitbetaald. Doch nadat het Huis deze verhooging reeds eenmaal had goedgekeurd, meende spreker, was men zedelijk verplicht die achterstallige bedragen uit te betalen Hiervoor was benoodigd een bedrag van ongeveer £100,000.

De uitgaven konden niet verder worden gereduceerd, dan bleef dus over de kwestie van verhooging van het inkomen. Spreker was thans niet geprepareerd om te kunnen zeggen of nieuwe belastingen zouden noodig worden. Hij had gelezen dat taxatie was gediscussieerd in het Bondscongres en men zich daar had uitgesproken ten gunste van een landbelasting volgens het systeem als aanbevolen door den heer Merriman. Spreker was verbaasd geweest te zien, dat de Bond in verband met zijn constitutie zulk een belasting kon aanbevelen. Dit land toch hing af van de ontwikkeling van den boer, en was spreker tegen elke belasting die den boer in gevaar bracht. Hoe echter het bestaande tekort te dekken zonder nieuwe beastingen te heffen. De regeering was voornemens hetzelfde te doen wat de vorige regeering had gedaan. Laatste jaar was er een surplus van £480,000, wat gebruikt was ter dekking van een deficit van vorige jaren (Gelach). Spreker zeide niet te begrijpen waarom de tegenpartij over haar eigen systeem lachte. Aan sprekers zijde was men progressief en als zijn partij zag dat er een goede gewoonte bestond, was men niet afkeerig daaraan vast te houden. Dit gebruik was geen ongezond gebruik. Hij wilde daarom het deficit van dit jaar gevoegd hebben bij de vroegere tekorten en het totale surplus van £480,000 plaatsen tegenover het totale tekort. Wat betrof den slechten financieelen toestand des lands wees spreker er op, dat niet deze Kolonie alleen leed, doch dat de toestand over de geheele wereld slecht was.

Sprekende over de publieke schulden, zei spreker, dat van het bedrag ad £9,433,963 ongeflotteerde leeningen, die reeds goedgekeurd waren, op einde Juni a.s. £8,500,000 in ronde cijfers zouden noodig zijn in publieke werken en voor delging van tijdelijke leeningen die gesloten waren. Dat was het totaal dat noodig was. Al deze leeningen waren goedgekeurd, doch niet geflotteerd.

De heer MOLTENO: Waar wilt u het geld vandaan halen.

De THESAURIER: Het land had fondsen ter beschikking, die als balansen gebruikt werden. Die fondsen waren gebruikt voor publieke werken. Spreker zou binnen weinige dagen weder machtiging van het Huis vragen voor het sluiten van tijdelijke leeningen. Het was niet raadzaam om bij den tegenwoordigen toestand der geldmarkt een leening te sluiten op de publieke markt. Men zou nu, vervolgde spreker, critiek kunnen vellen over de uitgaven des lands. Hij voor zich aarzelde zulks te doen, omdat de persoon, die daarvoor verantwoordelijk was, niet in het Huis was. Onmogelijk kon spreker zeggen dat diens politiek een verstandige was geweest, doch men diende te bedenken dat dit land niet alleen leed. Als men den vorigen Eersten Minister wilde critiseeren, diende men ten minste voor oogen te houden, dat er iets in diens voordeel sprak, namelijk, dat de werken waarvoor het geld besteed was, noodzakelijke werken waren, en 't voor hem noodig was geweest een leening op de markt te flotteeren. Spreker dacht het Huis thans een zoo volledig mogelijk overzicht gegeven te hebben, hij dankte het Huis voor het geduld waarmede het naar hem geluisterd had en legde zijn motie ter tafel.

De heer MOLTENO begon door te zeggen dat het hem scheen alsof de leden aan den anderen kant discussie wilden afkeuren. Hij verklaarde dat het noodig was om financieele zaken op een gezonde basis te plaatsen. Hij en zijn vrienden zouden hun plicht verzuimen indien zij niet ten volle de geheele begrooting zouden bespreken. Hij zwaaide grooten lof toe aan den edelen heer Merriman, en betreurde het dat deze niet in het Huis thans was. Hij vertrouwde dat de tegenpartij niet haar bitterheid aan den dag zou leggen door hem een weinig langer uit het Huis te houden. De geheele begrooting van het loopende jaar bedroeg de groote som van £11,734,596. Wegens de herhaalde pogingen van zijn partij was dit bedrag met £31,751 verminderd. De leden aan zijn kant hadden getracht om de uitgaven te besnoeien. De regeeringspartij had hem toen tegengestaan. De progressieve partij als partij had de pogingen van de Z. A. partij tegengestaan, en was er dus schuldig aan dat er thans een tekort was. Slechts drie leden aan den anderen kant hadden de voorstellen van de Z. A. Partij goedgekeurd. Na aftrek van de genoemde som van £860,000 moest het Huis stemmen de som van £10,842,400. Hij dacht dat het gelukkig was dat de toeëigeningsbill verleden jaar niet werd aangenomen. Het zou verkeerd geweest zijn een onnoodige uitgave van £860,000 goed te keuren. Dan zou er een tekort van ongeveer 1½ millioen geweest zijn. Men had thans nog 4 maanden voor het einde van het financieele jaar, en het tekort elke maand werd "progressief" grooter. Wat de uitgave betrof zou die zijn bij het einde des jaars ongeveer £10,850,000. Men zou dus volgens berekening een tekort hebben van £532,568 ongeveer. Zijn partij, vervolgde hij, had steeds tegen te groote uitgaven geprotesteerd, en gezegd dat er een tekort van meer dan een millioen zou zijn, en nu bleek het dat het tekort volgens de origineele begrooting wel 1½ millioen bedroeg. De begrootingen werden gegrond op den abnormalen toestand. De schuld van het land bleef altijd dezelfde en men moest de uitgaven gronden op den normalen toestand van den handel en het bedrag van 's lands schuld. Spreker behandelde vervolgens de schedule van verminderingen. De bedragen waren meestal slechts op papier. In het kantoor van den Secretaris van Publieke Werken was er goede uitsparing van £11,175 voor salarissen. Hij betreurde het dat zooveel gespaard was op de publieke werken. £10,000 werden gespaard op waterwerken. Andere posten waren ook jammerlijk verminderd. Spreker was van oordeel dat men bezuiniging had moeten aanbrengen in het departement van den Procureur-Generaal. De vorige sessie had de Procureur-Generaal beloften gedaan om groote bezuinigingen aan te brengen. Het bedrag stond zooals het was. Duizenden ponden mochten gespaard worden voor de opvoeding van arme kinderen, doch men moest het departement van den Procureur-Generaal niet raken. Hij wees er op dat het bedrag voor Kaapsche politie niet minder dan £714,000 was. Men aapte hier de Transvaal na en daar in de Transvaal werd ruïnatie aangebracht wegens het betalen voor de Z. A. Diendermacht. Slechts in een departement werden gunstige veranderingen aangebracht, in dat van den commissaris. De civiele dienst was te kostbaar. Men moest beter betaalde en minder civiele dienaren hebben. Meer degelijk werk en minder "red tape." De regeering was verantwoordelijk voor alle daden van haar ambtenaren. Spreker was zeer verblijd, dat er een civiele dienst commissie zou worden aangesteld. In den civielen dienst bestond er zekere mate van ontevredenheid. Civiele dienaren nabij en in Kaapstad, meende men, werden beter behandeld dan degenen die veraf in het land waren. Hij meende dat zijn partij haar best zou doen om de begrooting te besnoeien. Spreker was jammer dat de heer Merriman niet in het Huis was; hij wilde weer in het midden brengen of de tijd niet gekomen was dat een select comité jaarlijks zou worden aangesteld om de financiën te onderzoeken en de begrooting uit te pluizen. Hij dacht dat de regeering beter zou doen minder te spreken van conciliatie maar meer in dien geest te handelen. De regeering behoorde niet te voorschijn te komen met onaannemelijke bills, en discussie te onderdrukken. De banken, vervolgde spreker, hadden in de laatste maanden den dank van het land verdiend. Zij waren wijzer dan de politici — hij meende niet de leden aan zijn kant en de heeren King, Oats en Jagger. Spreker eindigde zijn lange en belangrijke toespraak onder luide toejuiching van de linkerzijde van het Huis.

Sir LEWIS MICHELL bracht hulde aan den laatsten spreker, die getracht had, van buiten af een budget speech te maken. Aan spreker zijde hoorde men echter liever van 'n budget speech van binnen af. En wat, vroeg spreker, was het nut, om raad te geven, waar de gelden reeds waren gebruikt?

Dr. BECK: Er komen nog 4 maanden.

Sir LEWIS MICHELL drong er op aan zonder verzuim in comité te gaan. Men zoude de komende begrooting niet kunnen behandelen, voordat men met deze klaar was.

De heer CURREY wees er op hoe verwoestend de druk was geweest, die achter ons was. Men kan met Gordon Sprigg van meening verschillen, alsook met den heer Merriman, in elk geval was dit zeker, de eerste had vele jaren de financiën des lands beheerd, de laatste had al dien tijd gecritiseerd. Thans eerst kon men gevoelen, wat hun afwezigheid beteekende. (Toejuiching). Hij hoopte het gevoelen van het geheele Huis uit te spreken, als hij wenschte, dat het land nog lang van hun ervaring, kennis en onzelfzuchtige toewijding de vruchten zou plukken. (Applaus). De Thesaurier-Generaal had op bedroevende omstandigheden gewezen. Een troost was daarin voor spreker, dat zijn partij kon zeggen: "Wij hebben u zulks vooruit gezegd." Er was gezegd dat het tekort £429,500 zou zijn, doch de cijfers, die hij voor zich had, en die liepen tot 31 Januari, maakten de getallen door den Thesaurier genoemd twijfelachtig. De Thesaurier had de uitgave voor Januari genoemd als te bedragen £904,000, in werkelijkheid echter waren deze: £962,870. Spreker wilde een waar licht werpen over de toestanden zooals die thans waren, en hiervoor zou noodig zijn, dat hij ook over het financiewezen van andere Koloniën in Zuid-Afrika sprak. Hij hoopte, dat de heer Oats hem niet zou beschuldigen het gouvernement te belemmeren als hij over die andere Kolonies sprak. Hun financieele toestand, zei spreker, raakt zeer de onze. Spreker wist niet op welke basis de cijfers van den Thesaurier berustten. Deze had zich de vraag gesteld, wanneer een tekort eigenlijk geen tekort was. Wij moeten, zei spreker, niet vergeten, dat wij als vertegenwoordigers des volks verkeerd zouden handelen, door den financieelen toestand des lands niet ernstig onder de oogen te zien. Spreker zou dan eenige, doch zoo min mogelijk cijfers aanhalen. In 1903 was de invoer in Zuid-Afrika £31,425,548; de uitvoer £21,954,212, waaronder £11,970,615 aan goud. In ronde cijfers was dus het cijfer voor uitvoer £10,000,000, goud niet inbegrepen, en wel 5½ millioen aan diamanten, 4½ millioen aan andere zaken. De uitvoer naar andere deelen van Zuid-Afrika, waarvan de totalen door den Thesaurier niet waren gegeven, bedroeg in ronde cijfers £10,000,000, bleef dus een nadeelig saldo voor den handel hier, voor het jaar 1903: 12 millioen. Dan moesten bij de totalen aan invoer nog worden gevoegd de kosten voor vracht, verzekering, commissieloon etc., die ook nog in ronde cijfers £3,000,000 bedroegen. Wij waren verbaasd, zei spreker, toen wij hoorden de lijst van dividenden op mijnen in Transvaal. In spijt van het feit dat de heer Abe Bailey den toestand zoo noemde, dat wij Chineezen moesten invoeren werd in 1903 niet minder dan £4,750,000 aan dividend betaald. Voeg daarbij de dividenden der De Beers en Banken en we zullen een bedrag krijgen van ongeveer £7,000,000 Spreker geloofde niet dat meer dan £1,000,000 van de £7,000,000 in dit land blijft. Betreffende de uitgaven had men nog te considereeren de uitgaven voor militaire doeleinden, die ook ongeveer £1,000,000 zouden bedragen; en dan had men ook bij uitvoer nog rekening te houden met de waarde van levende have uit deze Kolonie naar de andere Koloniën uitgevoerd voor het weder inbrengen van nieuw vee aldaar. Spreker hoopte dat de Thesaurier nauwkeurige cijfers daaromtrent zou voorleggen. Om den toestand van den landbouw in deze Kolonie na te gaan, zou spreker cijfers noemen voor 1902 en 1903, waaruit zou blijken hoe invoer steeds grooter werd. De invoer in 1902 en 1903 der volgende artikelen werd aangehaald:

Meel: 129,317 lbs. in 1902, in 1903 175,317 lbs.

Mais: 236,732 lbs. en 310,220 lbs.

Haver: 170,915 lbs. en 203,500 lbs.

Koren: 789,189 lbs. en 1,194,004 lbs.

Boter: 283,337 lbs. en 279,562 lbs.

Bevroren vleesch: 1,166,786 lbs. en 1,146,232 lbs.

Gepreserveerd vleesch: 137,000 lbs. en 195,000 lbs.

In deze cijfers werden niet genoemd eieren en aardappels en dergelijke. Deze cijfers, zei spreker, brengen op de wangen van mij en mijn medeboeren het schaamrood. In 1903 had Australië verzonden naar Z. Afrika voor £4,934,553, terwijl wij uitvoerden naar Australië voor een bedrag van £6,100. Onze woluitvoer was, wat ze 25 jaar geleden was, onze wijnboer gaat achteruit, waarom, dat wist spreker niet. De wijnboer had zijn best gedaan en, geloofde spreker, het produkt was verbeterd. Spreker vergeleek daarna de uitgaven dezer Kolonie met die van Nieuw Zeeland met veel grooter blanke bevolking en veel grooter uitvoer en vroeg: wat is de oorzaak van onze groote uitgaven. Het feit was dat wij totaal uitgegeten werden door onze civiele dienst en militaire uitgaven. Als men rondzag zou men gewaar worden hoe enorm onze publieke uitgaven op heden waren, en wat moest men denken van een economie, die de gelden voor hospitalen verminderde, en de militaire uitgaven onaangetast liet, een economie, die het onderwijs belastte, doch het departement van den Eersten Minister onaangetast liet.

Dr. JAMESON: De verdediging is niet onder mijn departement.

De heer CURREY: Zie dan in de papieren, die op de tafel van het Huis liggen.

Dr. JAMESON: Zie in de "Gouvernements Gazette".

De heer CURREY scherp: Ik heb met de "Gouv. Gazette" niets te doen, doch alleen met de documenten, die op de tafel van het Huis liggen. Ik heb nooit veel vertrouwen gehad, vervolgde spreker, in de beloften der Progressieve partij, hoe wel er sommigen zijn die in hen gelooven. Ik wensch nog, vervolgde spreker, een opmerking te maken naar aanleiding van de woorden van den Eersten Minister, waar deze gezegd had, dat de taak der regeering was, om een Augias stal te zuiveren. Spreker geloofde, dat dit betrekking had gehad op den civielen dienst.

Dr JAMESON: Ik heb van geen civielen dienst gesproken.

De heer CURREY scherp: Wat hebt ge dan bedoeld? Iets anders kon toch moeilijk bedoeld zijn. Ik geloof, zei spreker, dat de civiele dienst iets beters verdient. Ik juich het daarom toe, dat er een commissie zal aangesteld worden om de toestanden bij den civielen dienst te onderzoeken. Spreker eindigde met te zeggen, dat hij reeds in een vorige sessie op een zoodanige commissie had aangedrongen. (Luid applaus.)

De heer JAGGER stond toen op en zei dat hij eenige opmerkingen wilde maken over de financien. De raming van den thesaurier generaal, dat de inkomsten £10,309,000 zouden zijn vond hij goed. Aangaande de uitgaven meende hij dat die moesten gesteld worden om gelijk te zijn met de inkomsten. Spaarzaamheid had men ter hand genomen in sommige departementen. Het speet hem dat de uitgaven voor onderwijs waren verminderd en hij wist niet hoe het was dat de politie-begrooting in het geheel niet was verminderd. £7,000 werd afgenomen van de opvoeding, en de enorme begrooting van £1,423,000 voor Kaapsche politie en troepen werd door geen penny verminderd. Rekening moest gehouden worden met het tekort. Het voorgestelde plan van den thesauriergeneraal was geheel ongegrond. Om het tekort over te schrijven op de rekening van het volgende jaar, was niet in het verledene gedaan, doch thans was het gansch onmogelijk, daar men geen reden had een verbeterden toestand van handel in het komend jaar te verwachten. Spreker meende dat men geen inkomstenbelasting zonder een land-belasting kon opleggen. De regeering had gezegd dat zij geen land-belasting zou opleggen en dus kon ze ook geen inkomsten belasting opleggen. Als er belasting noodig was dan, meende hij, dat een accijns eerst en dan een belasting op de diamanten moest worden opgelegd. Spreker ried de regeering aan de suggestie, oorspronkelijk door den heer Merriman aan de hand gedaan, aan te nemen en een select comité aan te stellen om de begrooting te onderzoeken.

De heer A. S. DU PLESSIS dacht als men hoorde dat het tekort van het loopende jaar bijna ½ millioen pond sterling was, dat men dan zaken wat nader diende te bezien. Hij had tot nog toe gezwegen omdat hij vertrouwen had op mannen zijner partij en der tegenpartij. Ongelukkig had hij dat vertrouwen heden niet, omdat de man, waarop het gansche land in dezen kon rekenen, niet hier was. Ieder was er van overtuigd, dat hij in elk geval in financieele omstandigheden oprecht was. Spreker gevoelde zich mede verantwoordelijk voor geld dat gevraagd werd. Het was waar, er waren nog maar 4 maanden, doch over die 4 maanden kon nog heel wat bezuinigd worden. Spreker had er behoefte aan de verdaging van het debat te vragen om eerst de cijfers te kunnen bestudeeren. Spreker zou gaarne willen weten of de thesaurier toestemde het debat te verdagen. Spreker stelde zulks voor.

Dr. VILJOEN secondeerde.

De THESAURIER had bezwaar daar het dringend noodig was de begrooting in comité te brengen.

De heer MOLTENO lichtte toe dat de heer Du Plessis had bedoeld om een gelegenheid te hebben de cijfers te bestudeeren.

De THESAURIER: Dit is geen budget speech.

De heer MOLTENO: Dit is wel een budget speech. Het is dus billijk een lid de gelegenheid te geven de cijfers door te gaan.

Dr. SMARTT meende dat de voorsteller de cijfers verder kon bespreken wanneer het Huis in comité zou zijn. De bedragen thans genoemd waren toch reeds besteed en hoopte hij dat de leden der tegenpartij de regeering zouden steunen in het passeeren der begrooting voor die cijfers.

De heer N. F. DE WAAL zei dat men verbaasd stond over de gewichtige cijfers door den thesaurier-generaal opgenoemd. De toestand was ernstig en men moest tijd hebben om de cijfers na te gaan. Hij wist niet hoe de regeering vrije discussie van zoo een belangrijke zaak kon tegenstaan.

De heer ZIETSMAN kon de houding van de oppositie niet verstaan, en vroeg wat het nut was om te discussieeren over reeds uitgegeven gelden.

Dr. BECK meende dat men niet verder moest spreken van gelden die reeds besteed waren. Slechts twee derden van het financieele jaar waren gepasseerd.

De heer A. S. DU PLESSIS trok zijn motie terug.

De motie, dat het Huis in comité zou gaan op deze begrooting werd daarop aangenomen.

Het Huis daarover in comité te gaan op Vrijdag a.s.

SCHEDUDE.

De THESAURIER stelde voor, dat de beknopte inhoud van recapitulaties van begrooting, supplementaire begrooting en schedule van bedragen teruggetrokken van de begrooting voor het financieele jaar 1903-04 [G. 40—'04], verwezen worde naar het Huis in comité van middelen op de begrooting.

De heer MOLTENO wilde gaarne een verklaring hooren van den thesaurier generaal aangaande het doel van deze handelwijze. Spreker achtte deze motie geheel onnoodig.

De THESAURIER-GENERAAL maakte duidelijk dat het bedoeld was om spoedig door de begrooting te komen.

De heer MOLTENO antwoordde dat hij dan de motie niet kon aannemen, daar zijn partij van plan was elken post nauwkeurig na te gaan om zoo veel mogelijk onnoodige uitgaven te schrappen.

Voortgaande las de heer Molteno voor passages uit een autoriteit, waaruit bleek dat als een begrooting door een vorig parlement niet was gepasseerd, een volgend parlement ze geheel op nieuw artikel voor artikel moest behandelen.

De PROC.-GEN. wees erop dat de intentie van de motie niet was om de macht van het comité weg te nemen. In comité konden de leden post voor post bespreken als ze dat wenschten.

De SPEAKER meende dat de bedoeling der motie was om den voorzitter van het comité en de leden tegemoet te komen, teneinde volledige discussie in comité te kunnen hebben. Hij kon niet inzien hoe men in comite zijnde daarin zoude kunnen worden belemmerd.

De heer MOLTENO wees erop dat er geen objectie was tegen G. 30, doch dat men vreesde dat bij de opsomming G. 40 geen volle discussie zou worden toegelaten.

De heer MALAN wilde weten of het niet waar was, dat de eigenlijke bedoeling van deze schedule een poging was, om de zaak niet bij clausules, doch bij secties, bij departementen te behandelen.

De SPEAKER lichtte nogmaals zijn meening toe.

De motie kwam daarop in stemming en werd aangenomen.

Het Huis verdaagde te 6 uur.

VRIJDAG, 11 MAART, 1904.

De Speaker opende te 2 uur met gebed.

Een petitie werd ingeleverd door den heer D. J. du Plessis.

Kennisgevingen werden gedaan door de heeren Schoeman, Sir Henry Juta (re vrij reizen van leden van het parlement), D. Viljoen, H. van Heerden, Abe Bailey, Malan (re voorstel in zake Delagoabaai wat betreft den handel en de voordeelige voorwaarden die zij geniet boven de Kaapkolonie en Natal), Crosbie, Van der Merwe (re waterboren in Noord Westen), Krige (in zake spoorwegkaartjes en goederen voor Bosmans Siding, Stellenbosch), Dr. Hoffman (re verkoop van geweren), Dr. Beck (re invoer van Chineezen in Rhodesia), M. J. du Plessis, Dr. Hoffman (re verplaatsing van melaatschen naar het vasteland), Powrie (re spoorwegen), Sieberhagen (re wering van onwenschelijke immigranten), en Davel (in zake woning voor resident magistraat van Graaff Reinet).

Rapporten en stukken werden ter tafel gelegd door eenige leden van het ministerie.

VERLATEN LANDERIJEN.

Het Huis ging in comité op de tweede, derde, vierde en vijfde rapporten van het comité op verlaten landerijen.

De heer THERON in den stoel.

Bij behandeling van punt 11: Toekenning aan het Tafel Baai Haven Bestuur van een stuk grond voor havendoeleinden zijnde dat deel van de Fort Wyniard Reserve tusschen Beach Road en de Zee stelde de hr. GARLICK voor dit punt terug te verwijzen naar 't select comité op verlaten landerijen.

Aangenomen.

Het tweede rapport passeerde overigens ongewijzigd.

Bij behandeling van het derde rapport vroeg Sir HENRY JUTA inlichting naar aanleiding van punt 7: Toekenning van verlof aan de heer W. H. T. Kleyn en maatschappij om een pier, kraan en andere machinerie op te richten te Stil Baai, Hermanus Pieters Fontein, in de afdeeling Caledon.

De SECRETARIS VAN LANDBOUW verzocht in verband hiermede dit punt te laten overstaan tot behandeling van een later rapport van het select comité.

De heer MOLTENO raadde voorzichtigheid aan, om niet alle dergelijke applicaties zonder nader onderzoek goed te keuren.

Sir PIETER FAURE keurde de handelwijze die de Secretaris van Landbouw wilde volgen, goed.

Dr. VILJOEN vroeg of zijn motie betreffende onderzoek op de Caledon en Bredasdorp visscherijen naar het select comité op verlaten landerijen kon worden verwezen.

Sir PIETER FAURE maakte duidelijk dat zulks niet kon.

Op voorstel van den heer LAWRENCE werd punt 7 terug verwezen naar het select comité.

Sir H. JUTA stelde hetzelfde voor betreffende punt 13: Huur voor 25 jaren door het Port Elizabethsche haven bestuur aan de "shell" Transport en Handels Maatschappij, Beperkt, als een ligging voor een "Bulk Oil Installation" van 400 vierkante roede.

De heer MOLTENO hoopte dat de Secretaris van Landbouw de noodige informatie en het noodige onderzoek zou doen om de belangen der stad te beveiligen.

Punt 13 werd daarna terug verwezen naar het select comité.

Punt 17: Verhuur van een stuk grond door het Oost Londen haven bestuur aan de "Colonial Fisheries Company", voor den tijd van 10 jaren.

De heer GARLICK had bezwaar tegen verhuur voor 10 jaar en stelde terugverwijzing naar het select comité voor.

De heer MOLTENO wenschte nadere inlichtingen van den Secretaris van Landbouw, die beloofde dezelve te zullen verstrekken, als het select comité opnieuw daarover zou rapporteeren.

De heer ZIETSMAN meende dat men alle hulp en consideratie moest geven op verzoeken als thans onder behandeling wanneer sulks het landsbelang diende. Industrieën die konden dienen om de bevolking des lands van voedsel te voorzien dienden te worden aangemoedigd.

De heer FROST vond de objectie van den heer Garlick billijk. Spreker had er niets tegen den grond in huur te geven, doch men diende voorzichtig te zijn in het bepalen van den tijd.

De heer LAWRENCE stelde voor het punt terug te refereeren naar het select comité op verlaten landerijen voor verder onderzoek en nadere inlichtingen.

Aangenomen.

Bij behandeling van het vierde rapport vroeg de heer MOLTENO de reden waarom een groote hoeveelheid grond als 5 morgen werd toegekend aan verschillende heeren in het naturellen gebied.

De SECRETARIS antwoordde dat de toekenning geschiedde op aanbeveling van den Res. Magistraat en kon worden ingetrokken wanneer deze dit wilde.

De heer MOLTENO vroeg waarom zooveel als 5 morgen. Onder de Glen Grey Wet werd gesproken als van kleine stukken gronds.

De heer GARLICK had gehoord, dat men op zulke gronden soms een klein huis zette en dan den grond tot zelfs voor £1,200 verkocht. Spreker vroeg of het niet goed zou zijn dat de ontvanger eenige compensatie zou geven.

De heer FROST antwoordde dat het geschiedde op aanbeveling van den naturellen raad en de gang was dien men voor jaren en jaren gevolgd had.

De heer ZIETSMAN verdedigde dat het van belang was handelaren aan te moedigen onder de naturellen handelszaken in Europeesche kleederen enz. te openen.

De heer THEO SCHREINER was het met laatsten spreker eens. Bovendien waren deze toekenningen gepasseerd door den Magistraat en moest men aannemen dat deze een zorgvuldig onderzoek had laten voorafgaan. Tot de heer Molteno antwoordde spreker dat het de gewoonte was om 5 morgen als grens te stellen. Sommigen kregen minder, doch meer werd nimmer gegeven. De handelaren bevorderden beschaving onder die duizenden naturellen en daarom begreep spr. niet dat er reden was om in dezen oppositie te voeren.

De heer CRONWRIGHT SCHREINER wilde weten of de houders den grond konden verkoopen.

De heer SCHREINER antwoordde, dat de houders nimmer eigendomsrecht krijgen en hun de grond weder kan ontnomen worden met drie maanden opzegging zonder reden.

Punt 2 werd gepasseerd.

De heer MALAN vroeg waarom er in een jaar zooveel toekenningen waren.

De SECRETARIS VAN LANDBOUW antwoordde onverstaanbaar.

De heer ZIETSMAN zeide, dat volgens de Glen Grey Wet geen grond aan blanken kon worden gegeven, voordat de naturellen self eigendomsrecht konden krijgen.

De heer MOLTENO zette uiteen, dat de Glen Grey Wet op die wijze een doode letter was.

De SECRETARIS VAN LANDBOUW zei dat de Glen Grey Akte niet bedoeld was om rechten van blanken weg te nemen.

De heer MOLTENO zei dat hij verstond dat men thans besliste grondrechten aan de handelaars wilde geven.

(ZIE VERDER PAG. 7.)

De SECRETARIS VAN LANDBOUW zei dat de regeering niet van plan was rechten aan de naturellen te ontnemen.

De heer FROST zei dat de heer Molteno de zaak niet scheen te begrijpen. Van het begin af aan werden zekere stukken grond terzijde gezet voor gebruik van handelaars. Onder de Glen Grey Wet kon men geen andere stukken grond nemen om aan blanken te geven. De handelaars vroegen zelfs om rechten die hun toekwamen en die hun nooit waren onthouden.

De heer MOLTENO wilde weten of het geoorloofd was besliste grondrechten in het naturellen gebied aan anderen dan naturellen toe te kennen.

De heer CRONWRIGHT SCHREINER meende dat de vroegere Secretaris en de tegenwoordige van meening verschilden. Spreker wilde weten: Waren de gronden nu wel of niet verkoopbaar? Als men eigendomstitels in de naturellen gebieden aan blanken gaf, ging men de naturellen locaties opbreken.

De SECRETARIS VAN LANDBOUW zeide dat de grond geen eigendomsrechten gaf, tot het Huis zulks zou goedkeuren.

Dit punt werd daarna in comité aangenomen.

De heer SLATER stelde voor punt 2 van het vijfde rapport terug te verwijzen naar het select comité.

Aangenomen.

De verschillende rapporten waren daarmede afgehandeld.

De Speaker hernam zijn plaats.

PENSIOENEN.

De tweede en derde rapporten van gekozen comité op pensioenen werden daarna in comité behandeld.

De heer THERON hernam den stoel.

De heer MALAN refereerde naar de weigering van een pensioen aan den heer J. J. Rossouw, van Blauwvallei, Wellington, en stelde voor dat deze zaak terug zou verwezen worden naar het select comité op pensioenen.

De heer LAWRENCE meende dat het beter zou zijn een nieuwe petitie in te dienen met nieuwe informatiën.

De heer MOLTENO meende dat het select comité alle inlichtingen zou kunnen inwinnen ook zonder een nieuwe petitie.

De heer CILLIE had de petitie van den heer Russouw ingeleverd. Nooit had eenig lid van het select comité den spreker om getuigenis gevraagd. Spr. hoopte dat hij die gelegenheid, als de petitie terug verwezen werd, alsnog zou krijgen.

De heer SAMPSON (ProcureurGeneraal) zei, dat in alle gevallen alle mogelijke getuigenis was ingewonnen voordat men tot besluit kwam. Hij herinnerde zich het geval van den heer Russouw. Deze kon geen pensioen krijgen daar hij slechts stukwerk had gedaan in verband met de school. Hij wilde gaarne dat het comité aan den klerk instructies zou geven om het rapport op te maken volgens besluit van het select comité en niet volgens de applicatie die gemaakt werd.

De heer MALAN zeide, dat dit moeilijk kon zijn. De Procureur-Generaal had gezegd dat deze rapporten werden geschreven door de klerk en deze had geen andere gegevens voor zich als de petitie. Spreker dacht dat de eenige reden waarom pensioen aan den heer Russouw was geweigerd, was dat de heer Russouw in dienst was getreden voor dat de pensioenwet van kracht was. Dit kwam spreker als voldoende reden voor om het rapport terug te verwijzen naar het select comité.

De heer CLOETE meende dat het verkeerd was deze zaak terug te verwijzen naar het select comité. Hij meende dat het een slag in het aangezicht was van het comité dat de zaak had onderzocht.

De heer MALAN zei dat het heden middag niet de eerste maal was dat een rapport terug verwezen werd. Zulks wierp dus hoegenaamd geen smet op het comité. Bovendien had men van den heer Cillie gehoord, dat zijn getuigenis nooit gevraagd was. Spreker meende dat men dat lid die kans nog zou geven.

Sir HENRY JUTA zei dat er groot onderscheid was tusschen de andere gevallen die terug verwezen werden naar het select comité en dit geval, waar het select comité de applicatie van de hand had gewezen.

Dr. HOFFMAN vond dat het verschil niets beteekende. Hij dacht dat tegenover den heer Russouw het niet meer dan billijk was om de zaak in revisie te nemen. Hij dacht dat pensioenen toegekend waren aan anderen die het minder waardig waren.

De heer MOLTENO achtte het beste deze zaak terug te verwijzen.

De heer LAWRENCE verklaarde geen bezwaar te hebben tegen terugverwijzing, als er nieuwe getuigenis was.

De heer CURREY wilde den vorigen spreker verzoeken nota te nemen van den raad gegeven door den Procureur-Generaal om voortaan de korte reden van weigering op te nemen.

Het voorstel tot terugverwijzing werd aangenomen.

Op voorstel van den THES. GEN. werd de verdere behandeling van het rapport verdaagd tot Maandag.

De SPEAKER hernam den stoel.

GEDEELTELIJKE TOEEIGENINGS WETSONTWERP 1903—'04.

De THESAURIER-GENERAAL stelde de tweede lezing voor en zei dat hij het niet noodig vond een lange toespraak te houden. Wat gevraagd was was een bedrag van £2,000,000 die noodig was om het land te administreeren tot het einde van de loopende maand.

De heer MOLTENO wilde nadere inlichting, waarvoor £2,000,000 thans gevraagd werd daar de gouverneurs warrants en het bedrag van £1,500,000 voorziening hadden gemaakt tot het eind van Februari.

De THES. GEN.: Approximatief.

Deze antwoordde verder dat het bedrag gevraagd werd tot het einde der maand en verder.

De heer MOLTENO: Tot hoe ver?

De THES. GEN.: Dat kan ik thans niet zeggen.

De heer CURREY vroeg of het geld bedoeld was tot ongeveer het einde der maand.

De THESAURIER-GENERAAL antwoordde bevestigend.

Daarop werd de bill voor de tweede maal gelezen.

De THESAURIER-GENERAAL gaf kennis dat hij op Maandag zou voorstellen dat het Huis in comité zou gaan over de bill.

SCHADELOOSSTELLING WETSONTWERP.

De heer MOLTENO heropende het debat op dit punt. Spreker hoopte dat men hem niet zou beschuldigen van obstructie en geen discussie zou smoren over een kwestie, belangrijker dan ooit voor het huis geweest was. Deze zaak raakte zeer nabij het hart en gevoelen van hen die gelooven in volksregeering. De eerste paragraaf van de Gouverneurs rede refereerde naar het verdwijnen van de herinneringen aan den oorlog en wees op vooruitgaanden voorspoed. Doch wat kwam daarna? Niettegenstaande het land twee jaren van rust had gehad, werd daarin gesproken van het legaliseeren van uitgaven, noodig voor Z.E. geworden om des Konings regeering uit te voeren.

In de preambel der wet werd gesproken van de warrants geteekend door den Gouverneur, waarvoor deze thans schadeloos moest gesteld worden. Uit beide genoemde documenten bleek het dat de grootste onwettigheid was gepleegd. Het recht van het Parlement was aangetast. De positie was dat de Gouverneur gelden toekende, welke alleen dit Huis mocht toekennen. Het zou goed zijn als leden der tegenpartij wat meer zorgvol waren. Spr. had gehoord dat zij niet vrij zijn doch gebonden aan een plets. De vrijheid van den onderdaan scheen dan een zaak van weinig belang te zijn. (Hoor, hoor.) Het is alleen door samenwerking dat veiligheid voor den staat is gewaarborgd. Spreker refereerde naar een autoriteit als sir William Anson met betrekking tot de rechten der Kroon en der wet-geving. Door wederkeerig respect voor de rechten van elk is de Constitutie en de veiligheid van den onderdaan gewaarborgd. (Hoor, hoor.) Van vele leden der tegenpartij had men weinig ten opzichte der constitutie te verwachten, weinig sympathie. Er zijn echter daar leden ongepletst, die voor zich zelf denken en niet zoo slaafsch zijn om hun meening aan banden te leggen. Op hen wil ik een beroep doen. De Gouverneur moest de eerste zijn om de privelegas van het Huis te beschermen. Het moest de ernstige plicht van den Eersten Minister zijn, om op te staan en die privileges te beschermen. Doch de zwaar met werk belaste Thesaurier werd er voor gespannen, om te trachten ons een helder idee te geven van de financiën des lands. Dit bewijst mij hoe weinig het Gouvernement denkt van de rechten des volks, en gaarne discussie in dezen smoort. Ik weet dat de Eerste Minister onze privileges niet waardeert en zijn best deed die privileges te vernietigen. Wij, aan deze zijde, kunnen niet vergeten dat de Thesaurier 18 maanden geleden de voorman was om de constitutie weg te nemen. Alle pletsleden waren er voor om de discussie te smoren. De Thes. Gen. had over een belangrijke zaak gezegd, dat hij den tijd van het Huis niet lang zou ophouden. Dat was het eerste bewijs van smoring van discussie. Dan had de Thesaurier gezegd, dat het Huis het zou aannemen als een formeel iets. Dan had hij gehoopt, dat het niet zou zijn een twistappel. Daarna had de Thesaurier gezegd, dat het parlement de gelden geweigerd had. Het Parlement had zulks nooit gedaan. Aan het parlement was niet gezegd dat de regeering voornemens was het Huis te ontbinden. Het Parlement was nooit gevraagd een begrooting of rekening goed te keuren. Men vroeg het Parlement beslist niet om geld te stemmen. In verband daarmede werd ons gezegd, dat de Gouverneur verplicht was warrants te teekenen. Dan had hij gezegd, dat er geen lid was die meer ijverde voor de rechten van het parlement als hijzelf. In zijn rede zeide hij dat dit was een zaak die hij hoopte dat nooit weer zou voorkomen. Waarom, vroeg spreker, is de regeering dan niet voorgekomen met een resolutie om onze constitutie te beveiligen en te doen besluiten dat zulk een zaak nooit weer zou plaats hebben, opdat het Huis zich had kunnen uitspreken over die privileges. Spreker refereerde naar de rede van den heer Burton, een doorwrochte, bestudeerde rede, die nauwelijks was uitgesproken, of men had hem beschuldigd van obstructie.

Wij, zeide spreker, het Huis is de hoogste macht in zake gelden. Ik twijfel, dat vele leden der tegenpartij goed begrijpen wat in de laatste 6 maanden gebeurd is. De positie van een gouverneur in een Britsche kolonie was dezelfde als die van den koning. Hij was een gedelegeerde der Kroon, en had dus niet dezelfde en zulk een groote macht als de Kroon in het Vereenigd Koninkrijk. In deze kolonie had de gouverneur zich macht toegeëigend welke hem niet toekwam. De gouverneur, als hij komt, legt den eed af. Eerst een eed van trouw, dan om Z.M. te dienen, en eindelijk om zijn souverein te dienen en recht te doen aan alle menschen volgens alle wetten dezer Kolonie, zonder het verleenen van speciale gunsten of gebruikmaking van kwaadwilligheid. Als een nieuw parlement bijeenkomt kiest het zijn speaker. Wij kozen u en volgden u naar den gouverneur, waar gij vroegt om de gewone rechten van het parlement.

De heer STEAD lachte.

De heer MOLTENO wees er den lacher op, dat hij de positie niet verstond en slechts geplest was. Spreker las voor wat de Speaker na zijn aanstelling als zoodanig van den Gouverneur vroeg. Het was, zeide spreker, een elementaire waarheid, dat de hoogste macht van het parlement was, de controle van het geld. Neem die macht weg en men kon heengaan. Dat recht diende dus het parlement te beschermen. Een indemniteitsbill was dus wat anders dan een formeel iets. Ik geloof niet dat, wat hier heeft plaats gevonden, zei spreker, zou kunnen plaats vinden in Nieuw Zeeland, of Canada. Wij gaan, zei spreker, ons eerstgeboorterecht niet verkoopen voor een schotel linzen. Wij kunnen aan onze zijde niet toelaten discussie in dezen te doen smoren. Spreker zoude geen les geven in constitutioneele zaken, hoewel veel leden der tegenpartij zulks zeer noodig hadden. Spreker zou niet teruggaan in de constitutioneelen zaken der 17de eeuw, waar koningen hun hoofd verloren, omdat zij getracht hadden het volk te berooven van hun privileges en geboorterechten. En wat gebeurde toen, vroeg spreker? Het werd gelaten in handen van een Hollander om die rechten te herstellen. Geen wonder dus, dat de Afrikaanders van Hollandsche afkomst zijnde, hechten aan hun constitutie. Waarom, vroeg spreker, hechten ook de Engelsch geborenen niet aan die constitutie? Mijn overleden vader, zei spreker, was een voorvechter voor de rechten des volks. (Hoor, hoor.) Spreker refereerde naar hetgeen het Lagerhuis had gedaan in 1784. De beginselen toen gevolgd, waren ook heden nog geldig. Het was toen niet voor 6 maanden, doch voor slechts eenige weken dat het Gouvernement gelden uitgaf zonder toestemming. Wat was de houding van het Huis toen het weer bijeen kwam?

Dr. BECK: Er werd geen discussie gesmoord.

De heer MOLTENO: O, neen. En welke resolutie werd gepasseerd? Dat volgens de meening van het Huis het uitgeven van gelden zonder parlements bekrachtiging een misdaad was. Dit was niet de resolutie van een pletspartij maar van denkende leden. Gaarne had spreker gezien dat het initiatief was gekomen van de tegenpartij, doch deze had zich geplest aan een leider die gedaan had al wat inconstitutioneel was. (Applaus).

Voortgaande zei spreker, dat hij thans de positie van een kolonialen gouverneur wilde behandelen. De kwestie raakte de constitutie. Een van de grootste prerogatieven was die van ontbinding van het parlement. Slechts één conditie was er aan verbonden, n.l. dat de gouverneur het parlement niet kon ontbinden, voordat geld gestemd was. In Engeland zou een verbreking van die wet een revolutie tengevolge hebben. En de gouverneur had geen grooter macht dan de Kroon. De Gouverneur had alhier een precedent gesteld. Een van de grootste constitutioneele proconsuls van Groot Brittanje, Lord Roseberry (Sir Hercules Robinson) had er op aangedrongen, dat het parlement geld moest stemmen voordat hij het kon ontbinden. Het voorbeeld door den gouverneur gesteld, was schadelijk en hoogst nadeelig. Spreker zou, voor dat hij ging zitten, een middel voorstellen om de verbreking van onze constitutie in vervolg in dezen onmogelijk te maken. De Procureur-Generaal had, zei hij, gevoeld dat de zaak van groot gewicht was. Spreker kon het Huis de verzekering geven dat hij en zijn partij geen plan had om tegen de tweede lezing van de bill te stemmen, doch hij achtte het noodzakelijk ten sterkste te protesteeren tegen het verkrachten van onze constitutie. De gouverneur had verkeerd gehandeld, had de vrijheden en rechten van het volk geminacht. Hij stond boven de partijen verheven en had toe te zien, dat de constitutioneele verhouding tusschen de wetgeving, het volk en den vertegenwoordiger der Kroon worden gehandhaafd. Spreker was van oordeel dat de gouverneur in het geheel geen recht had het parlement te ontbinden voordat geld gestemd was. Er had geen noodzakelijkheid bestaan om te handelen zooals de gouverneur had gedaan. Het parlement was toen in zitting en als de premier zijn begrooting niet door het Huis had kunnen krijgen, dan was het de plicht van den gouverneur om het ministerie te doen bedanken, zoodat een ander ministerie een begrooting kon doorkrijgen. Spreker meende dat het de plicht was van de regeering om tegen de verbreking van de constitutie te protesteeren. De Thes.-Gen. had gezegd dat de staldeur geopend was en het paard er uit. Hij wilde voorziening maken dat de deur niet weer geopend kon worden. Hij en zijn partij waren bereid de bill te ondersteunen nadat zij op behoorlijke wijze hadden geprotesteerd tegen de verbreking der constitutie. Daarom stelde hij voor dat de order voor de tweede lezing geschrapt zou worden en dat de inhoud van de bill zou verwezen worden naar een select comité voor onderzoek en rapport.

De heer CRONWRIGHT-SCHREINER secondeerde.

Dr. VILOEN zeide, dat hij voor het ontwerp zou stemmen omdat hij niets anders kon doen. Doch hij hoopte dat de gelegenheid nooit weer zou voorkomen, dat hij voor zulk een wet zou moeten stemmen. Er was geen verzachtende omstandigheid voor deze wet. Hij zou liever naar zijn oude boomen terug gaan dan goed te keuren dat men de rechten des volks schond. Een geval als het onderhavige mocht alleen plaats hebben in buitengewone gevallen. Ik ben zeker zei spreker, dat ieder lid diep zijn constitutioneele rechten voelt, zoodat men niet de sessie zal laten voorbijgaan, zonder maatregelen te nemen, dat zoo iets niet weer kan gebeuren. Als men ons onze rechten ontnam om gelden te geven of te weigeren, nam men de ruggegraat der constitutioneele macht weg, en werd men impotent. De Procureur-Generaal had aangeraden het Engelsch lagerhuis te volgen. Wel, zei spreker met gloed, ik heb geen druppel Engelsch bloed in mijn aderen, doch sta voor niemand terug in mijn bewondering voor het Engelsch Lagerhuis in de handhaving zijner constitutie. Spreker wilde thans de tegenpartij het advies geven van Sir Wilfred Laurier, 1e Minister van Canada, n.l.: laat ons samenwerken voor de welvaart en het gemeenschappelijk belang van land en volk (Applaus). Spreker zou voor het ontwerp stemmen, doch hoopte dat zijn constitutioneel recht zou worden beschermd door de aanneming der motie van den heer Molteno.

Onder toejuiching van beide partijen eindigde spreker zijn met gloed uitgesproken rede.

De heer C. JOEL KRIGE had geaarzeld als jong lid, om te spreken over het groote beginsel in de bill vervat; doch hij achtte het zijn plicht de rechten en vrijheden van hen die hem naar het parlement hadden gezonden te vrijwaren. Als men de Engelsche geschiedenis nagig, zag men dat de rechten van het volk gegrond waren op het recht van het parlement om te weigeren geld te stemmen. Hij verwachtte dat binnen kort de nieuwe koloniën zelfbestuur zouden hebben. In naam van geheel Britsch Zuid Afrika was het de plicht van het Huis om te zorgen dat de oorzaak van de bill in de toekomst onmogelijk zou worden gemaakt. Hij wilde dat er geen partijzaak van gemaakt kon worden. Hij had gedacht dat de premier zou opstaan om de vrijheden van het volk te verdedigen. Hij had verwacht dat deze een motie zou indienen om te protesteeren tegen de verbreking van onze constitutie. Wat ging de regeering doen? Hij was naar het Huis gekomen om de belangen van het volk te verdedigen. Hij ook had geen druppel Engelsch bloed in zijn aderen, doch admireerde de Britsche constitutie, en zou steeds zijn uiterste best doen om de belangen van het volk te behartigen. Voortgaande zei hij, dat er geen noodzakelijkheid was geweest, voor de uitgifte van schatkist brieven. Hij als gewoon onderdaan had gedacht dat het parlement verdaagd was om de regeering gelegenheid te geven om te overwegen of zij zou bedanken of niet. Hij zou kortelijks opsommen wat het gevolg was van de uitgifte van de schatkist brieven. Tal van publieke werken gestaakt, de regeering werd in slechten reuk gebracht en reconciliatie werd vertraagd. Hij was dus blijde dat de heer Molteno zijn motie had voorgesteld en hij zou zijn hartelijke ondersteuning er aan geven.

Dr. BECK het woord nemende, zeide te meenen, dat indien er ooit onrecht geschied was, het thans was. Spreker was blij dat de Proc. Gen. niet als de Thes. Gen. deze zaak beschouwde als een formeele, doch als een ernstige. Spreker had verschillende redevoeringen gehoord, waarin gezegd was, dat deze loop van zaken noodwendig was geworden. Hij beriep zich op den tegenwoordigen Eersten Minister om aan te toonen, dat niets van dien aard correct was. Deze had in zijn rede te Grahamstad op 15 Sept. een uitleg van de crisis gegeven en gezegd dat zijn partij vast hield aan het beginsel dat de Eerste Minister van destijds een som gelds op rekening had moeten vragen. De tegenwoordige Eerste Minister erkende dus, dat er een constitutioneele weg open was. Er was dus, vervolgde spreker, geen noodzakelijkheid voor Gouvernements warrants. Wij hebben, zei spreker, van sir H. Juta gehoord, dat wij een inconstitutioneele positie hadden ingenomen, dat wij geweigerd hadden de regeering in handen te nemen, dat wij de amnestie kwestie tot zeker punt hadden doorgedreven en toen opgegeven. Spreker wilde vragen of de laatste sessie een tijd was voor verandering van bestuur. Hij verklaarde dat de amnestie-kwestie was voorgebracht omdat men dit een voorstel rekende welks aanneming zou leiden tot reconciliatie. Toen er oppositie rees, was het nutteloos om de motie door te drijven. Liever dan dat te doen, had men het beter geacht, in belang van dezelfde zaak de motie terug te trekken. Dit, zei spreker, kon sir H. Juta duidelijk weten, daar het dadelijk door den heer Merriman was gezegd.

Sir HENRY JUTA ontkende zoo iets gehoord te hebben.

Dr. BECK herhaalde wat de heer Merriman destijds had gezegd. Spreker refereerde naar hetgeen laatste sessie was voorgevallen, en zeide verder: Op 5 Juni, 1903, werd het Parlement geopend en had Z.E. de Gouverneur het voornemen uitgesproken, dat wetten zouden voorgelegd worden in belang van de ontwikkeling des lands. In verband daarmede zouden zekere spoorweg wetten ter tafel komen, die in het hoogste belang des lands waren. Na de motie die leidde tot de crisis had de Eerste Minister van dien tijd gezegd, zijn positie te moeten beschouwen, als men op die motie zou aandringen. Welk kwaad echter, vroeg spreker, bevatte die motie. Eenzelfde motie toch was gepasseerd op het voor laatste Boeren Congres. Spreker had echter den vorigen avond gelezen dat de spoorwegwet opzettelijk [illegible] getrokken was, terwijl op 15 Sept. Dr. Jameson met betrekking tot die spoorwegwet gezegd had: Wij als progressieve partij ondersteunden die wet. In diezelfde rede had die spreker gezegd, dat het een billijke wet was. Spreker wees er op, dat zijn partij nooit de gelden had geweigerd. Onder die omstandigheden geloofde spreker dat er hoegenaamd geen reden was voor die onwettige stap. De Proc. Gen. had gerefereerd naar het jaar 1784. Spreker wilde er op wijzen, dat de ontbinding die destijds volgde, slechts een zeer korte was. Doch sedert 1784 waren zaken in het Huis der Gemeenten daaromtrent geregeleerd. Verder kon de Proc. Gen. weten dat nergens beter dan in Engeland constitutioneele rechten beschermd waren. Spr. zou wenschen dat het hier evenzoo zou zijn, dat men inkomsten belastingen en dergelijke ook hier jaar op jaar zou moeten bekrachtigen. Spreker had in de laatste elektie campagne veel gehoord over gevaar van Britsche oppermacht en Britsche idealen. Ja, zeide spreker, hij zou geen Britsche beginselen invoeren om met zakdoeken te zwaaien. Doch geloofde spreker, men zou Britsche beginselen in gevaar brengen, door over een zaak als thans ter tafel zoo lichtvaardig heen te stappen. Spreker zou de motie voorgesteld door den heer Molteno steunen en hoopte dat ook de leden der tegenpartij het zouden doen. Nooit toch nog had een Engelschman behoeven terug te staan om een dergelijke motie te steunen. Spreker hoopte, dat men die motie niet zou beschouwen als een partijzaak, omdat het niet een partijzaak was.

De heer OOSTHUIZEN hervatte het debat en ze, dat er steeds tegen het hoofd van den Afrikaander geslingerd was het verwijt, dat hij Britsche suprematie wilde ondermijnen. Deze beschuldiging was geheel onwaar. Spreker wilde wat den oorlog betrof geen oude koeien uit de sloot halen en olie op het vuur werpen. Als de regeering de motie van den heer Molteno tegenstond, zou zij het land en de bevolking groot onrecht aandoen. Bij eerbiedigde de Britsche constitutie en wille dat zij steeds gerespekteerd en erkend werd. Hij wilde zijn vrijheden niet prijs geven en meende dat men niet moest afwijken van het beginsel dat de wetgevende vergadering volmacht heeft over de uitgaven en inkomsten van het land. Het was geen geringe zaak dat een regeering zoo maar naar den gouverneur kon gaan om autorisatie voor uitgaven. Gebeurde dit steeds, dan zou het parlement eenvoudig slaafsch worden en de regeering kunnen handelen bijna naar willekeur. Hij was verstomd dat de leden aan den anderen kant niet meer belangstelling aan den dag hadden gelegd ter handhaving van de vrije rechten van het volk.

Het debat werd verdaagd tot aanstaande Vrijdag.

LEENINGEN BILL.

De THESAURIER GENERAAL kondigde een wetsvoorstel aan betreffende leeningen door schuldbrieven of schatkist biljetten, totdat de permanente leening zou zijn toegestaan.

Het ontwerp werd voor de eerste maal gelezen.

De THES. GEN. stelde de tweede lezing voor op Maandag, 14 dezer.

De heer MOLTENO objecteerde, daar de leden eerst Maandagmorgen een afschrift van het ontwerp zouden krijgen.

De THES GEN. geloofde dat dit geen bezwaar was om zijn voorstel aan te nemen, daar toch ook Maandag de tweede lezing der redistributie-bill aan de orde zou zijn, en het Huis dus vermoedelijk toch niet zou toekomen aan de behandeling van het thans voorgestelde ontwerp. (Algemeen gelach.)

Het voorstel van den thesaurier werd aangenomen, waarna het Huis te 5,55 verdaagde.

Rapport van den Kolonialen Geneeskundigen Raad.

Het rapport van den Kolonialen Geneeskundigen Raad over het jaar 1903, ter voorlichting van beide huizen van ons Parlement, is verschenen. Hieruit blijkt o.m. dat op 31 Dec. j.l. de driejarige ambtsduur van den vierden Raad voorbij was. Gedurende de laatste twee zittingen heeft de Raad steeds geadviseerd geen verandering in wetgeving, ten aanzien van de medische professie. Gedurende die laatste drie jaren heeft de Raad 73 vergaderingen gehouden, 251 geneesheeren en 32 tandmeesters voor certificaten voorgedragen en werden 43 vroedvrouwen en 95 verpleegsters aangesteld.

Ook zijn er belangrijke veranderingen ingevoerd wat betreft de regulaties voor geneesheeren, tandmeesters, en vakkundige verpleegsters, en voorziening is gemaakt voor de registratie van vakkundige verpleegsters voor geestelijk zieken in de Kolonie.

In Juni 1901 deed de Raad pogingen om uniforme wetgeving in geneeskundige zaken te krijgen, van alle Zuid-Afrikaansche Koloniën, doch zonder resultaat van de zijde der nieuwe Koloniës, die den toestand nog niet geregeld genoeg achten en van Natal dat objectie maakte tegen de vrije uitoefening van het beroep in de Kaapkolonie door houders van buitengewone diploma's. Later begon Natal zelf en had meer succes. Toen daarop de Kaapkolonische regulaties in overeenstemming waren gebracht met die van Natal, heeft de Raad op 2 October 1903 besloten dat het goed zou zijn, als een Inter Koloniale Onderzoeks Commissie zou worden aangesteld en nam hij eenparig een resolutie aan waarin bij het Gouvernement aangedrongen werd op de noodzakelijkheid een uniforme geneeskundige wetgeving in te dienen en een Inter Koloniale Geneeskundige Raad te benoemen, waartoe de Raad adviseert dat te Kaapstad een algemeene conferentie zou worden gehouden.

In 1903 werden 22 vergaderingen gehouden; 97 geneesheeren en 17 tandmeesters deden aanzoek tot toelating. Dit werd van 1 geneesheer en 6 tandmeesters op grond van ongenoegzame kwalificaties geweigerd. 22 Vroedvrouwen deden applicatie op grond van buitenlandsche diploma's en allen toegelaten, evenals aan 8 die de examens van den Raad hadden gepasseerd. 38 Geoefende verpleegsters kregen een desbetreffend certificaat, waarvan 35 hier waren geëxamineerd.

Op 19 Juni werden bij de examens te Kaapstad, Kimberley, Grahamstad, Queenstown en Bloemfontein, 4 vroedvrouwen en 16 verpleegsters gepasseerd, en op 15 December te Kaapstad, Kimberley, Port Elizabeth, King Williams Town en Bloemfontein 4 vroedvrouwen en 14 verpleegsters. De standaard van kennis was beter dan bij vroegere gelegenheden. Om meer eenheid in de studie en oefening te krijgen werden regulaties voor geoefende verpleegsters uitgegeven, en werd evenals de leergang voor het examen herzien.

De regulaties voor geneesheeren werden geheel herzien, de leergang voor tandmeester in de 8ste regulatie veranderd en vastgesteld op 4 jaar, en wel twee jaar aan medische en tandheelkundige hospitalen en scholen, en bewijs dat gedurende 3 jaren in de praktijk onder leiding van een praktiseerend tandmeester is gewerkt, een jaar samenvallende met het tweede studiejaar. De driejarige oefening wordt tot twee verminderd voor praktiseerende geneesheeren. Bovendien moet bewijs geleverd worden van voldoende algemeen wetenschappelijk kennis.

De Raad was eenparig van oordeel dat gevallen van tuberculosis moeten worden bekend gesteld zoodra ze worden geconstateerd. Hij beijverde zich in onderzoekingen omtrent den aard en geneeswijze van kanker.

In den nieuwen Raad is Dr. Beck, die voor herbenoeming bedankte, vervangen door Dr. Darley-Hartley.

Het rapport is geteekend door de heeren Chas. F. K. Murray, voorz. en Wilfr. G. R. Murray, secr.

DE Kaapsche afdeelingsraad zal op 8 April a.s. te 2 uur n.m. een speciale vergadering houden tot het heffen eener belasting op vaste goederen van 1 penny in het £ sterling, ten behoeve der Dorpsbeheer Commissie van Glen Lily, Fairfield en Parow. Zie adv.

OP Vrijdag, 25 Maart, zal door afslagers J. S. Marais en Co., Wellington, verkocht worden een hoeveelheid levende have en losse goederen. Zie adv.

DOOR den Generalen Bestierder van Spoorwegen wordt kennis gegeven, dat van af Zondag 13 Maart en de daarop volgende Zondagen, tot nader kennisgeving, een speciale trein zal loopen tusschen Kaapstad en Sir Lowry's Pass en terug. Zie desbetreffende adv.

DOOR de municipaliteit van Montagu wordt kennis gegeven, dat tot op Woensdag, 24 Maart, nominatie papieren, ter aanvulling der buitengewone vacature, ontstaan door het overlijden van raadslid Dr. J. W. Castles, sullen worden ingewacht. Zie verder hieromtrent adv.

Afrikaander Bond.

WORCESTER TAK.

Notulen van de gewone maandelijksche vergadering, gehouden op Maandag 7 Maart 1904.

De voorzitter, de heer P. G. Kuhn, afwezig zijnde, nam de vice-voorzitter, de heer Jac. Marais, den stoel in en opende met gebed.

De notulen der vorige vergadering werden voorgelezen en bekrachtigd.

De vice-voorzitter bedankte nu als zoodanig en men ging over tot het kiezen van een vice-voorzitter. Uit de groslijst werd eerst een drietal en toen een tweetal gevormd. Bij den eind-uitslag vereenigde de stemmen zich op den heer P. A. Malan, die dus behoorlijk verkozen verklaard werd en de stoel innam.

De heer D. du Toit vroeg of het dringend noodzakelijk was dat er van elk voorstel een maand kennis moet gegeven worden? De heeren J. P. Malan en Quenet lichten toe dat men geenszins onze constitutie te na kwam wanneer men zaken van minder belang dadelijk besprak, of wanneer twee derden der aanwezigen er voor waren bijna eenige zaak kon besproken worden.

De heer Quenet stelde voor en de heer J. P. Malan secondeerde.

Dat in vervolg voorstellen een week voor de vergadering schriftelijk bij den secretaris kunnen ingeleverd worden, en wanneer twee derden der tegenwoordig zijnde leden toestemmen, dat eenig voorstel dan dadelijk kan behandeld worden. Aangenomen.

Voorgesteld door den heer D. du Toit en algemeen aangenomen:

Dat in de toekomst zoo min mogelijk regeerende parlementsleden zullen gekozen worden als afgevaardigden naar onze hoogere vergaderingen en bij name naar de bondscongressen.

De voorzitter merkte op dat het een zaak van groot algemeen belang was, en dat het goed behoorde besproken te worden; de heer J. P. Malan ging volkomen met het voorstel samen en zei dat wanneer men altijd onze parlementsleden afvaardigt, het dan den schijn heeft alsof zij slechts zaken voorstellen in hun eigen of in belang van een zekere partij, maar wanneer een congres is samengesteld uit het volk buitenaf, het dan meer kracht bijzette, want dan gaan onze vertegenwoordigers naar het parlement met een bepaalde opdracht van hun constituenten, en zoo behoort het te wezen.

De secretaris gaf kennis dat hij bij een volgende vergadering iets omtrent schoolzaken zou voorstellen.

Men besloot dat de notulen in 't vervolg in "Ons Land" moeten gepubliceerd worden.

Op voorstel en bij monde van den heer P. W. Voigt werd de pas afgetreden vice-voorzitter bedankt voor zijn trouwe diensten; in aanmerking nemende zijn hoogen ouderdom, heeft hij zeer veel opgeofferd voor den bloei van dezen bondstak.

De heer D. du Toit sloot met gebed.

J. C. DE WAAL, Secretaris.

Het einde van Duizeligheid en Verzwakking.

BILE BEANS DE REMEDIE.

Geen grooter proef is noodig, dan wat elken dag wordt bewezen door de ontelbare genezingen door Bile Beans, die volgt in een aanhoudenden stroom in de opwekking van dit groote geneesmiddel. Aanhoudend valt gij, in uw midden, over de bewijzen van zijn groote waarde. Een Woodstocksche dame Mevrouw F. E. King, Zuidzee terras, Walmer Estate, Woodstock, Kaapstad:—"Vele jaren lang heb ik geleden aan duizeligheid in het hoofd, en soms was het geheel dof, en zoo erg dat ik dikwijls veel moeite had om mij staande te houden. Als ik in een gebukte houding werkte, had ik bij het oprichten groote moeite om vast te blijven staan, en dacht ik rond te draaien, en was gedwongen om te gaan zitten om weer op streek te komen. Ik heb ook last gehad van vlekjes voor mijn oogen, en kon geen verlichting vinden tot ik op zekeren dag een proef doos van Chas. Forde's Bile Beans thuis vond. De eerste dosis deed mij reeds goed, en mij een hoeveelheid van een plaatselijken apotheker aanschaffende, ging ik door met beter worden, en ben heden geheel vrij van duizeligheid, of eenig onaangenaam gevoel in het hoofd."

Bile Beans zijn zuiver plantaardig, zij werken direkt op de lever en andere slecht werkende organen, versterken die, en brengen ze in goed werkende orde terug.

Chas. Forde's Bile Beans voor Galziekte zijn ook een zeker geneesmiddel voor hoofdpijn, verstopping, aambeien, slechten adem, slechte spijsvertering, oprispingen, duizeligheid, zwakte, bloedarmoede en alle vrouwen kwalen. Alle apotheken hebben ze in voorraad, of gij kunt ze franco verkrijgen direct van de Bile Bean Manufacturing Co., Kaapstad, na ontvangst van de prijzen, 1s. 7½d. of 3s 9d. per doos, 3 voor 10s. of 6 voor 18s. 9d.

Gratis Monster Coupon — BILE BEANS. Zie "Ons Land," 10 Maart, '04.

Gij kunt een gratis proefdoos krijgen door deze coupon met een penny postzegel voor port te zenden aan de Bile Bean Manufact. Co., Kortemarktstraat, 32, Kaapstad. (Adv.)

DAMARALAND.—Berichten uit Z. W. Afrika in de mailbladen bevestigen dat de opstand in de Kolonie aangestookt is door eenige kleine hoofden van de Herrero's, die den zwakken en aan den drank verslaafden Maharero overhaalden hun plannen goed te keuren. De afdeeling Duitsche zeesoldaten is te Okahandja, de voornaamste woonplaats van de Herrero's, aangekomen, waar voor den opstand 500 van de aanzienlijkste Herero's en de grootkapitein Samuel Maharero gevestigd waren. Het huis van Samuel is onlangs met dynamiet vernield. Samuel, die behalve een drinker ook een groot vrouwenliefhebber is, was door sterken drank tot alles te bewegen. De eigenlijke leiders, de onderkapiteins Assa Riaroea en Oöeandja, maakten gebruik van deze zwakheid, om hem te dwingen het sein tot den opstand te geven, nadat hij vooraf de volgende proclamatie "Oproeping aan mijn volk" getiteld, uitgevaardigd had: "Ik, de grootkapitein Samuel, zweer en beveel dat geen bastaard, Hottentot, Bergdamara, Engelschman, Boer en zendeling eenig leed zal geschieden. Samuel Maharero." De opstandelingen namen deze proclamatie op hun strooptochten mede. Opmerkelijk is nog dat de moordpartij op een en denzelfden dag begon in het zeer uitgestrekte gebied van den Herero's. De inboorlingen moeten afschuwelijke wreedheden op weerlooze vrouwen en kinderen gepleegd hebben. Voor de oogen van twee Duitsche vrouwen werd het kind van een Herero, die christen is en wiens vriendschappelijke gevoelens voor Duitschland bekend waren, tusschen een deur en een deurpost verpletterd, de vader zelf vermoord en verscheidene vrouwen met knopkerries tegen den grond geslagen.

OVERVLOEDIGE GETUIGENIS kan worden geproduceerd dat Chamberlain's Pijn Balsem zeker rheumatische pijnen zal verlichten en evenzoo uitstekend is voor stijf-, brandwonden en kwetsuren. Overal te koop.—(Adv.)

BENOODIGD

Voor een private plaats school te Langverwacht, distrikt Robertson, een gecertificeerde Onderwijzeres, in staat om onderwijs te geven tot Standaard VII. Het aantal leerlingen is op het oogenblik 15. Applicant moet ook in staat zijn onderwijs te geven in muziek aan drie leerlingen. Werkzaamheden te beginnen na de April vacantie. Salaris £40 per jaar met vrije kost en inwoning. Applicaties met getuigschriften zullen door den ondergeteekende worden ingewacht niet later dan 25 Maart, 1904.

C. P. KOK,
Langverwacht,
P.K. Oudekraal, dist. Robertson.

Departement van Landbouw,

Kaapstad, 25 Februari, 1904.

Mits dezen wordt ter algemeene kennis gebracht, dat Zijn Excellentie de Gouverneur voornemens is om, in termen van Sectie [illegible] sub-sectie 1, van wet Nr. 41 van 1902, weer bezit te nemen van den Uitspanningsgrond, beschreven in de aangevoegde schedule, zijnde niet langer noodig of in gebruik voor Uitspanningsdoeleinden, en de Uitspannings Servituten daarop [illegible] te trekken.

Alle personen die begeerig zijn tegen de voorgestelde handeling te objecteeren moeten hun objecties in geschrifte inzenden ten kantore van den Secretaris van Landbouw, binnen twee maanden van af datum van deze kennisgeving.

CHARLES CURREY,
Onder-Secretaris voor Landbouw.

SCHEDULE.

De "Croodini" Uitspan, in de Afdeeling van Swellendam.

Levende Have.

GELEERDE PAARDEN, AANTEEL MERRIES, MUILEN en KOEIEN.

Altijd voorhanden.

Alle soorten van PAARDEN, HOORNVEE en SCHAPEN,

Ingevoerd op bestelling.

DUFFUS & CO.,
Kaapsche Paardenmarkt
78-90 Sir Lowry Weg.

Telegrafisch Adres: LICHTSINN.

Kaap de Goede Hoop Spaarbank Vereeniging.

Gesticht 1831.

Koninklijk goedgekeurd bij Parlements Wet No. 24 van 1894.

De Jaarlijksche Vergadering van leden zal in de Commissie Kamers, Bankgebouw, St. George's Straat, 117, worden gehouden op Dinsdag, 29 Maart, 1904, om 12 uur des middags, ten einde een rapport te ontvangen van de verrichtingen der Vereeniging, en van den stand der boeken voor het jaar 1903, alsook voor het kiezen van drie Directeuren in plaats van de heeren H. C. v. Breda, J. C. de Korte en A. J. Chiappini, die aftreden in gevolge Sectie 15 van Wet 24 van 1894, maar herkiesbaar zijn, ook voor het kiezen van leden.

Op last van de Commissie,

C. GOHL,
Secretaris.

Kaapstad,
11 Maart, 1904.

Koloniale Koeien TE KOOP

Te zien bij

DUFFUS & Co.,
Kaapstadsche Paardenmarkt,
Sir Lowry Weg 78-90.

Afrikaansche Onderlinge Trust en ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ, BEPERKT.

In den Boedel van wijlen SABA JOHANNA LOMBARD (geboren BOONZAAIER), van Tweeknilen, Malmesbury.

Alle personen die te vorderen hebben uit, of zij die verschuldigd zijn aan den boven genoemden boedel, worden verzocht hun vorderingen in te zenden, en hun schulden te betalen aan De Afrikaansche Onderlinge Trust en Assurantie Maatschappij, Beperkt, Malmesbury, binnen zes weken van datum dezes.

B. LOMBARD, F. Zoon,
Executeur Testamentair.

Malmesbury, 11 Maart, 1904.

Raad voor Allen.

WEL ED. HEER,—Ik heb uwe advertentie in "Ons Land" gelezen en heb onmiddelijk twee postzegels aan U gezonden voor de belangrijke boeken en circulaires over Uw wonderlijke medicijnen en een monster van Dr. Ross' Levens Pillen.

Deze hebben mij bereikt. Ik lijd altoos vreeselijk aan inwendige pijnen en zwakke maag maar slechts de drie monster pillen hebben mijn gezondheid grootelijks hersteld, en blijf ik U ook dankbaar er voor. Nu zend ik 1s. 8d. voor een bottel van Uw pillen (postgeld ingesloten), en blijf met dankbaarheid, de Uwe,

Mevrouw CARL MEIRING,
Warm Water,
Jan Fourie's Kraal

Aan Dr. ROSS,
Amerikaansche Medicijn Compagnie Bept.,
P.K. Bus 725, of 66 Hout Straat, Kaapstad.

Stad van de Kaapstad.

Kennisgeving der Corporatie.

TENDERS voor Graasrechten, Berg Rivier hoek, nabij Franschhoek.

De raad is bereid tenders te ontvangen voor de graasrechten voor 150 stuks groot Vee, op de plaats Berg Riviers hoek in de Berg Riviershoek Vallei, Franschhoek. De huur te zijn voor een termijn van een jaar vast, en daarna onderhevig aan een opzeggingstermijn voor drie maanden voor beide partijen.

Gezegelde tenders, geëndosseerd: "Tender for Grazing", moeten ondergeteekende bereiken niet later dan 12 uur middag van Donderdag, 31 Maart, 1904.

De raad verbiedt zich niet den hoogsten of eenigen tender aan te nemen.

Op last,

J. R. FINCH,
Stadsklerk.

Stadshuis,
Kaapstad, 11 Maart, 1904.

PUBLIEKE VERKOOPING.

OP DE

Kaapstadsche Paarden Markt,

OP

DINSDAG, 15 MAART, 1904,

OM 10 UUR, V.M.,

Absoluut Zonder Reserve,

12 Merries, 4 en 5 jaar oud,
15 Eerste Klas Jonge Muilen,
10 Ruin Paarden, 4 jaar oud, alle in goede conditie, van goed soort en goed geteeld.

OOK

Een aantal Eerste Klasse Militaire Paarden. Meerdere inschrijvingen worden ingewacht.

GEEN RESERVE.

Duffus & Co.,

Afslagers voor Z.M.'s Imperiale Regeering,
SIR LOWRY WEG, 78—90, KAAPSTAD.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Paarden, Muilen en Koeien,

(Moeten verkocht worden)

OP DE

KAAPSTADSCHE PAARDEN MARKT,
SIR LOWRY WEG, 78—90,

Op DINSDAG, 15 MAART,

OM 10 UUR V.M.

25 Prachtige Jonge Muilen,
50 Aanteel Merries, alle jong en in goede konditie,
10 Merries met goed uitgegroeide veulens,
30 Ruin-Paarden, 4 en 5 jaar oud,
15 Koloniale Koeien in kalf en met Kalf.

Deze verkooping biedt een uitstekende gelegenheid aan voor Handelaars, Boeren, en het Algemeene Publiek om eerste klas jonge Paarden, Muilen en Koeien in bezit te krijgen tegen marktwaarde, daar ze zonder mankeeren worden verkocht.

Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING

— VAN —

Paarden, Muilen, Koeien, Wagens, Tuigen, Gevogelte, enz.,

In den Insolventen Boedel van JACOB GERHARDUS AUSHOFFER PRIEM van de plaats KLEIN DRIEFONTEIN,

KOEBERG.

Op Maandag, den 21sten dezer,

Zal worden verkocht op de bovengenoemde plaats DRIEFONTEIN, Koeberg distrikt, het vee enz. hierboven vermeld.

Verkooping te beginnen te 10 uur.

G. W. STEYTLER,
Fenige Trustee.

No. 4, Kerkplein, Kaapstad.

J. J. HOFMEYR & ZOON, Afslagers.

PAARL

WIJN EN BRANDEWIJN MAATSCHAPPIJ,

BEPERKT.,

Hoofdstraat, CENTRAAL PAARL,

Groothandel in Kolonialen Wijn en Brandewijn en Distilleerders.

OPGERICHT 1856.

De Oudste, Grootste, en eenigste Maatschappij van den naam in de Westelijke Provincie.

Hebben altoos voorhanden een keurigen uitgezochten voorraad van te bovengaan de 50 soorten ouden Kolonialen Wijn, Brandewijn en Likeuren, die zij hunne clienten aanbieden in Kistjes van 1 doz. Bottels, of in vaten van eenige grootte.

30 Gouden en Zilveren Medailles verkregen op verscheidene Tentoonstellingen, waaronder Londen, Parijs, en Amsterdam, voor de voortreffelijkheid van hunne Wijnen, enz.

Prijslijsten op aanvraag bij den Secretaris:

J. DE WET DE VILLIERS.

Eenig vertegenwoordigend Agent, die recht heeft orders te nemen:

ROBERT HUNTER,

Telegrammen:—"DUX," Paarl.
Post Bus No. 8.

MISBRUIK
VAN
STERKENDRANK
Tabak en Drogerij Eetwelmende

Gewoonte, en Gevolgelijke zenuwachtige ziekten.

GEHEEL overwonnen, gecontroleerp en genesen door het gebruik van EUCRASY. Deze ziekte is een vloek voor het menschdom; waarom aanhouden met deze vervloekte gewoonte, wanneer u kan worden genesen? Eucrasy kan in de kost van den patient worden geplaatst zonder dat hij er iets van weet, en voor dat hij iets opmerkt is hij geheel genezen. Voor voller bijzonderheden en copijen van meer dan 2000 getuigschriften, breng een bezoek of schrijf aan DE EUCRASY Co., Davy's Chambers, Rissik Straat, Johannesburg, of Postbus 6164. Alle consultaties en correspondentie strie geheim.

Afrikaansche Onderlinge Voogdij en Ass. Maatschappij, Bepkt.

Hoofd Kantoor Malmesbury.

Publieke Verkooping

—TE—

DROOGEVLEI,

nabij KLIPHEUVEL STATIE,

—OP—

DINSDAG, 29 MAART, 1904,

OM 10 UUR 'S MORGENS.

De ondergeteekenden, gelast door den heer M. SMITH, die zijn boerderij gaat verminderen, zullen als boven per PUBLIEKE VEILING verkoopen op de plaats zelve:—

1. LEVENDE HAVE, als:—

25 Aanteel Beesten, waaronder een aantal Koeien die op kalven gaan,
16 Ezels (geleerd), 2 tot 5 jaren oud,
2 paar Kar Paarden, 4 jaren oud, 5 paar jonge Paarden, 3 jaren oud (14 paarden).
25 Varkens, klein en groot.

2. LOSSE GOEDEREN, als:—

1 Bok Wagen, 1 Vier plaats Kap Kar,
1 Schots-Kar, 1 Braaklands Egge.
1 Span Wagen Tuigen kompleet, nieuw,
1 Span Wagen Tuigen kompleet, halfslijt,
1 Lands Krib,

En wat nog verder zal aangeboden worden.

M. SMITH.
J. P. MARAIS, Secretaris.

IMMELMAN & Co. Afslagers.

Vendu Kantoor, Malmesbury. 9 Maart, 1904.

Jaarlijsche Publieke Verkooping

TE

DIEP RIVIER,

15 minuten van Kalabas-Kraal Statie,

Woensdag, 23 Maart 1904,

om 10 uur 's morgens.

De ondergeteekenden, gelast door den Heer A. C. STEYN, zullen als boven per Publieke Veiling verkoopen op de plaats zelve:

I. Levende Have, als:

1 Span eerste klas Koloniale Ezels, 3 jaren oud, geleerd, 1 span eerste klas Amerikaansche Ezels, 4 tot 5 jaren oud, 1 paar Karpaarden, 15 handen hoog, 5 jaren oud, 8 jonge Koeien die op kalven gaan, 4 jonge Vaarzen, 150 jonge Merino Ooien.

II. Boerderijgereedschap, als:

2 Span Wagen Tuigen kompleet, nieuw, 2 paar Achter Tuigen, kompleet nieuw, 1 Mol Wagen met Tent, nieuw, 1 Open Kar, 1 Tweeplaats Kap Kar, 1 Kerf Machine.

En wat nog verder op den dag der verkooping aangeboden zal warden.

A. C. STEYN.

IMMELMAN & Co., Afslagers.

Vendu Kantoor, Malmesbury, 10 Maart 1804.

RIVERSDAL
Landbouw Genootschap
Tentoonstelling,
Woensdag, 30 Maart, 1904.
Open voor de geheele Kolonie.

Een groot aantal Prijzen zullen gegeven worden.

SPECIALE TREINEN.

D. VERSFELD,
Secretaris, Landb. Genootschap.

UITGEBREIDE

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBAAR

Boerderij- en Keldergereedschap, Levende Have, Huisraad, enz.,

TER PLAATSE

OLIJFBOOM, GROENBERG, WELLINGTON.

Begunstigd met instructies van den heer CORNELIS J. ROSSOUW die zijn plaats uit de hand verkocht heeft, zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen, op zijn Plaats Olijfboom, Groenberg, Wellington,

Op VRIJDAG, 25 MAART, 1904,

Om 10 uur precies 's voormiddags,

DE ONDERVOLGENDE

Losse Goederen:

I. Levende Have:—

11 Prachtige Ezels (waaronder Koloniale Muilen), 3 Eerste Klas gedresseerde Paarden, 130 Aanteel Schapen en Bokken, 30 Varkens.

II. Boerderijgereedschap:—

1 Nieuwe Bokwagen, 2 Open Karren, 1 Waterkar, 1 span Wagen-tuigen, 2 span Ploeg-tuigen, Zwingels en Kettings, 3 paar Achter-tuigen, 1 Zelfbinder Masimachine, 1 Howards Egge, 1 Braakland Egge, 1 Drie-voor Ploeg (Ransome), 1 Dubbel- en 2 Enkel-Voor Ploegen, 7 Seizen, 1 Zeilkrib, 1 Ladder, Graven, Pikken, Vorken, enz.

III. Keldergereedschap:—

1 Stukvat, 3 Kuipen, 6 Leggers, 6 Halfamen, Balies, Emmers, enz.

IV. Voorts:—

6 Legger Wijn, 6 Halfamen Brandewijn, 10 Mudden Getrapte Rog, 1 lot Kaf, enz.

V. Huisraad:—

Het gewoon Assortiment en wat verder zal aangeboden worden.

Alles moet worden verkocht!
Niemand blijve achter!

J. S. MARAIS & Co., Vendu Afslagers.

MUNICIPALITEIT MALMESBURY.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
WAARDEVOLLE

STADS EIGENDOMMEN,

OP

Woendag 30 Maart, 1904. 's middags te 3.30.

De heeren IMMELMAN & Co., bieden

63 ERVEN EN BOUWTERREINEN,

gelegen in het beste deel der stad, TE KOOP aan.

Plannen van Erven enz. liggen in dit kantoor ter inzage.

Termen Billijk.

H. VERCUEIL, Stadsklerk.

Malmesbury, 9 Maart, 1904.

Zeer Belangrijke Verkooping

TE

Zwartfontein, Porcelainberg,

Malmesbury Afdeeling,

OP

WOENSDAG 6 APRIL, 1904, om 10 uur des morgens.

De ondergeteekenden, gelast door den Heer W. A. VAN AARDE die zijn boerderij gaat verkleinen, wegens zwakke gezondheid van zijn echtgenoote, zullen als boven per publieke veiling verkoopen op de plaats zelve:

1. De welbekende en beroemde Zaai- en Veeplaats

ZWARTFONTEIN,

gelegen als boven, en omtrent ¾ uur van Hermon Station — groot 897 morgen — welbebouwd en beplant met 12000 Wijngaard Stokken, Vrucht-Boomen, ens., ens., en voorzien van volop water.

2. LEVENDE HAVE, als

12 Eerste Klas Koloniale Ezels (in goede conditie,) 8 Koloniale Merries — 3 met Veulens — allen beset van eerste klas Hengst, 2 Gedresseerde Kar Paarden, 2 Gedresseerde Kar en Rij Paarden, 4 Groote Waterkar Ossen, geschikt voor den Slachter, 16 Koeien waarvan 9 in melk zijn, 7 Vaarzen, 12 Jonge Ossen, 1 Eerste Klas Hollandsche Bul, 40 Aanteel Bokken, 200 Vette Merino Lammers, 60 Merino Ooien, 60 Vette Hamels, 40 Varkens 2 en 3 jaren oud, 60 Varkens 1 jaar oud.

3. BOERDERIJGEREEDSCHAP, als:

2 Bokwagens (geheel nieuw), 1 Bak Kar, 1 Buggy (tweeplaats), 2 groote Water Karren, 4 Span Wagen Tuigen, 3 Span Ploeg Tuigen, 5 Span Zwingels en Kettings, 5 Dubbele voor Howard Ploegen, 3 Enkele voor Ploegen, 3 Drie voor Howard Ploegen, 2 Mc. Cormick Zelfbinders (nieuw), 2 Champion Zelfbinders (half slijt), 1 Mc. Cormick Reaper (nieuw), 10 Zenzen, Vorken, Gaffels, Balies, Graven, Pikken, ens., ens.,

En wat nog verder tot een eerste klas boerderij behoort.

N.B. Bovenstaande Losse Goederen zullen worden verkocht onafgezien van de Verkooping der Plaats.

W. A. VAN AARDE.

IMMELMAN & Co., Afslagers.

LLOYDS

& COMPAGNIE.

P.K. BUS 96. 40 BURGSTRAAT, KAAPSTAD.

Invoerders van Landbouwgereedschap en Machinerie.

Lloyds' Windmolen "Aermotor"

IS DE

Goedkoopste en meest Economische Kracht voor het Ophijschen van Groote of kleine hoeveelheden.

WATER

VOOR DE

Huisheuding of den Tuin, Het Drenken van Vee, Of Besproeilingsdoeleinden

UIT

RIVIEREN, PUTTEN of BOORGATEN.

Lloyds' zenden hun eigen ervaren Opzetters naar alle deelen der Kolonie om "Aermotor" Windmolens op te zetten.

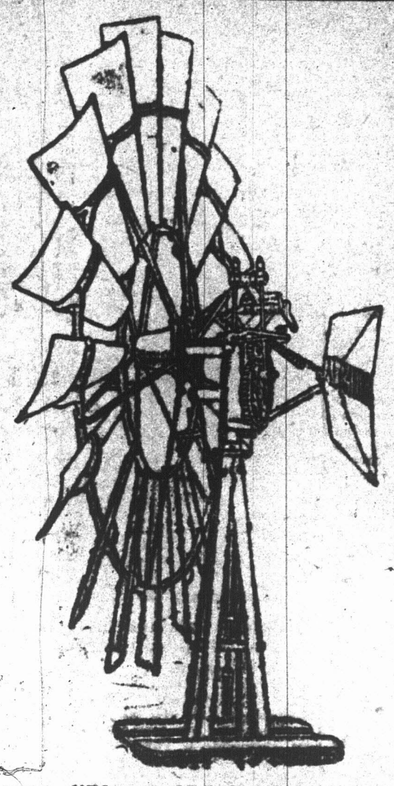

Lloyds' "Aermotor" Windmolens

De lichtst loopende en krachtigste

WINDMOLEN

IN DE MARKT.

EENVOUDIG, STERK, VERTROUWBAAR

"Olivier" Ploegen, "Planet JR" Cultivators, Eggen.
"Deering" Binders, Snijmachines, Maaiers en Harken.
Lloyds' houden in voorraad alle soorten van Gereedschappen benoodigd voor de Boerderij.

Belangrijke Verkooping van

MAGAZIJNS PLEKKEN,

—TE—

CALEDON,

Op Woensdag, 23 Maart, 1904,

TE 10.30 V.M., PRECIES.

DE ondergeteekenden, behoorlijk geïnstrueerd zullen PUBLIEK DOEN VERKOOPEN op de plek zelf.

8 Prachtige Pakhuis Plekken,

nabij het CALEDON SPOORWEG STATION, grenzende aan een special- zijlijn, die door het Spoorweg Departement reeds is goedgekeurd, en die zal worden aangelegd voor gezamenlijke kosten van het Departement en de Municipaliteit, een schema van private taklijnen van de hoofdlijn naar de Strandplaatsen is gepasseerd. Over een groot aantal standplaatsen aan deze zijlijn is reeds beschikt door de voornaamste Kaapstadsche huizen en anderen, en de bovenbedoelde acht standplaatsen zijn alles, wat nog ter verkoop is overgebleven.

Hier wordt een goede gelegenheid geboden aan Kooplieden en produkten handelaars, om eerste klas pakhuis plekken te krijgen, met elke faciliteit, om op zuinige manier met de produkten te werken, door ze direkt te laden uit het pakhuis op den spoorwagen of vice versa.

Dit zijn voordeelen, welke weinig steden kunnen aanbieden aan handels menschen, en zullen zij grootelijks het transport van produkten en zware goederen vergemakkelijken en goedkooper maken.

Caledon is een van de drie grootste graan produceerende distrikten in de Kolonie, dus geen produkten handelaar of koopman mag deze gouden kans verliezen, om een plek te verkrijgen. Volledige bijzonderheden, betreffende voorwaarden van verkoop, enz., enz., zijn op aanvraag verkrijgbaar van de Procureurs der Municipaliteit, de heeren Dempers, Moore en Krige of van de Afslagers.

Verlies deze uitstekende kans niet.

DEMPERS, MOORE & KRIGE,
Procureurs Caledon Municipaliteit.

Vergeet niet den datum der Verkooping Caledon, 23 MAART, 1904.

GUTHRIE & THERON, Afslagers.

BELANGRIJKE VERKOOPING VAN

PLAATSEN en ERVEN, Dist. CARNARVON.

De ondergeteekende, behoorlijk daartoe gelast, zal per PUBLIEKE VEILING verkoopen tegenover zijn kantoor

OP ZATERDAG, 2 APRIL, 1904,

beginnende om 9 ure 's voormiddags,

de volgende EIGENDOMMEN:

I. In den Insolventen Boedel van RICHARD MERCER DAWSON.

De welbekende plaats HOLBORDSKOLK, gelegen omtrent 5 uur ten Noorden van Van Wijks Vlei, groot 15000 morgen. Voor schapenweide, is deze plaats niet te overtreffen in dit district, ook is er een sterke put. Op de plaats is een verband van £600, verschuldigd aan het Gouvernement, renten tegen 4 pct. per jaar. Dit is een schoone gelegenheid voor twee jonge Afrikaanders die niet veel besitten, en ongetwijfeld zal de plaats in twee jaren 100 pct. meer waard wezen.

II. ERVEN No. 118 en 126, gelegen in het beste gedeelte van dit Dorp, bevattende een eerste klas Woonhuis, Winkelgebouw, Tuin ommuurd, sterke put, met een Aermotor Pomp. ERF 126 heeft volle graasrechten in de buiten en binnen Meent voor 525 stuks klein vee en 44 groot vee.

III. GEDEELTE VAN ERF No. 100 met een klein Woonhuis erop en gelegen recht over de Publieke School.

IV. ERF No. 71, gelegen in het beste gedeelte van het Dorp met volle graasrechten voor 525 stuks klein vee en 44 groot vee.

B. In den Insolventen Boedel van EDWARD HENRY DODDS.

De welbekende plaatsen MARCUSDAM en grond annex ISAACKS KOLK, groot 13,000 morgen, gelegen 9 mijlen van Van Wijks Vlei. Op deze plaats zijn een gerieflijk Woonhuis, Buitenkamers, Stal voor 24 Paarden, Wagenhuis, Dam die 12 maanden water houdt, Vruchtboomen, twee sterke Putten en land, ommuurd. De plaats heeft goed regen gehad en het veld is prachtig. Het grootste gedeelte van de koopsom kan op verband blijven tegen 6 pct. rente.

In den Insolventen Boedel van DANIEL P. HUGO.

GEDEELTE VAN ERVEN No. 91 en 108 met rechten in het buitenveld voor elk Erf van 500 klein en 30 groot vee.

Huisraad van alle soorten, bestaande uit: Prachtig Klavier, Ledikanten, Tafels, Stoelen, Kleederkasten met Spiegels, Keukengereedschap enz. enz.

In den Insolventen Boedel van JOHN HARTZ, van Johannesburg.

GEDEELTE VAN ERF No. 207 met gerieflijk Woonhuis, bevattende vier Slaapkamers, Dispens, Stal en Wagenhuis, en Tuin. Het eigendom ligt in de Voorstraat en is geschikt voor een besigheid.

De Spoorweg van Victoria West Statie naar Carnarvon zal tegen het einde van dit jaar voltooid wezen, en de waarde van Vaste Eigendommen zal daardoor grootelijks verhoogd worden. Verder worden er Diamanten gevonden op de plaats Klipfontein, 12 mijlen van Carnarvon, en het wordt verwacht dat binnenkort een van de rijkste Diamantmijnen aldaar geopend zal worden.

S. CORNELIUS,
Enige Trustee in den Boedel Dawson en
Agent voor de andere Trustees.

P. S. D. SMEER, Afslager.

Lost Title Deeds.

NOTICE is hereby given that we intend applying for certified copies of Title Deeds granted on the 4th day of March, 1895, 13th May, 1890, and 5th October, 1892, by the Colonial Government in favor of Carel Petrus van der Merwe van Niekerk, whereby the following pieces of land were respectively granted on the said respective dates, viz.:—

(1) Certain piece of land, being the farm Schop-kolk, situate in the Field-cornetcy Achter Hantam, district of Calvinia, measuring 13,146 morgen 187 square roods.

(2) Certain piece of land being the farm Tontelbosch Kolk situate as above, measuring 22,966 morgen 248 square roods.

(3) Certain piece of land, being the farm Engelsmanskraal West, situate as above, measuring 3,546 morgen 122 square roods.

All persons claiming to have any objection to the issue of such copy are hereby required to lodge the same, in writing, with the Surveyor-General in Cape Town, within fourteen days from the publication of this Notice.

Dated at Cape Town, this 10th day of March, 1904.

DEMPERS & VAN RIJNEVELD,
Applicant's Attorneys,
113 St. George's St.,
Cape Town.

NOTICE.

Lost Transfer.

NOTICE is hereby given that we intend applying for a certified copy of the Deed of Transfer, dated the 30th day of November, 1896, made by the estate of NICOLAAS DANIEL LOMBARD, in favour of CAREL PETRUS VAN DER MERWE VAN NIEKERK, whereby certain piece of land being the farm Zwartkop, situate in the fieldcornetcy of Achter-Hantam, district of Calvinia, measuring 6,568 morgen, 508 square roods, was conveyed.

All persons claiming to have any objection to the issue of such copy, are hereby required to lodge the same, in writing, with the Registrar of Deeds in Cape Town, whithin fourteen days from the publication of this notice.

Dated at Cape Town, this 10th day of March, 1904

DEMPERS & VAN RIJNEVELD,
Applicant's Attorneys,
113 St. George's St.,
Cape Town.

HERMANUS! HERMANUS!

ERVEN!

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

VASTE en LOSSE GOEDEREN.

DE Ondergeteekenden, daartoe gelast door den heer H. T. BOLTMAN, die zijn Hotel uit de hand verkocht heeft, en nu Hermanus gaat verlaten, zullen publiek verkoopen ten dorpe

HERMANUS, Afd. Caledon,

OP

ZATERDAG, den 2den APRIL, 1904,

OM 11 URE 'S MORGENS,

(A.) VASTGOED.

1. Zeker fraai Erf, zijnde Lot No. 22, gelegen te Hermanus, groot 57 v.k. roeden en 102 v.k. voeten.
2. Zeker fraai Erf, zijnde Lot No. 19, gelegen als boven, groot 57 v.k. roeden en 102 v.k. voeten.

Deze fraaie Erven zijn allerprachtigst gelegen recht op de zeekust, nabij, op rechter en linker zijde, van het fraaie woonhuis van den heer Anthony Botha van Worcester, en zij grenzen aan de Hoofd-Straat en zijn in de nabijheid der badenplaats, dus zijn zij ongetwijfeld van de beste in het dorp voor Zeebadswoningen zoowel als besigheidsstanden.

3. Zeker fraai Erf, zijnde een gedeelte van Lot No. 10, gelegen als boven, groot 45 v.k. roeden en 5½ v.k. voeten.

Dit fraaie Erf is gelegen recht over de Vlaschen Bazi, naast aan het Erf van de heeren Gebroeders Stephan en heeft een uitstekend fraai uitzicht.

(B.) LEVENDE HAVE.

4 Eerste Klasse Koloniale Rij- en Kar-Paarden,
5 do. do. Ezels, niak geleerd,
1 do. do. Melk Koe en Kalf.

(C.) KARREN EN TUIGEN.

1 Eerste Klasse Veer-Wagen,
1 do. do. Afslaan 4-plaats Tent-Kar,
1 do. do. Kap-Kar,
1 do. do. Opene Kar,
1 do. do. Buggy,
2 Paar Eerste Klasse. Achter-Tuigen,
2 do. do. do. Voor-Tuigen met zwingels, compleet,
1 Lot do. do. Vat-Werk,
1 do. do. do. IJzeren Palen,

En een menigte andere goederen, te veel hierin te melden,

De Levende Have en Losse Goederen zijn alles A1, en de aandacht van een ieder wel waardig.

KOM ZIEN! KOM KOOP!

Onthoudt de plaats: Hermanus.
Den Dag: Zaterdag, 2 April, 1904.
Den Tijd: 11 uur 's morgens.

H. T. BOLTMAN.

GUTHRIE & THERON, Afslagers.

Caledon, 4den Maart, 1904.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN

WAARDEVOL LAND,

EN

ANDER EIGENDOM,

INGESLOTEN

Prachtig Bekroond Gevogelte.

De ondergeteekende, behoorlijk geïnstrueerd door de Zuid Afrikaansche Wetenschappelijke Hoenderboerderij, Beperkt, heeft last gegeven per publieke verkooping van de hand te zetten.

TER PLAATSE,

Op VRIJDAG, 18 MAART, 1904,

OM 11 UUR V.M.

A. Te behoorlijke plaats bekend als "GOED SUCCES", gelegen nabij Kl mute in de Afdeeling Stellenbosch, en groot volgens overdracht, ruim 109 morgen (ongeveer 230 Engelsche acres). De Boerderijgebouwen insluitende woonhuizen, kelder en buitenhuizen, zijn in uitstekenden toestand en geschikt om dadelijk in gebruik te worden genomen. Waarlijk het gebeurt niet dikwijls dat zulk een in alle opzichten op de hoogte van den tijd staand eigendom zijn weg naar de markt vindt. Een zeker getal van de buitengebouwen zijn speciaal ingericht voor hoenderboerderij op groote schaal.

B. Een groot assortiment van speciaal uitgezocht en ingevoerd voornaam Amerikaansch HUISRAAD, bestaande uit eetkamer, voorkamer en 5 slaapkamer stellen, ook schilderijen, lampen en andere meubelen, te veel om op te noemen.

C. Ongeveer 500 HOENDERS van bekroonde afkomst, (oud en jong bestaande uit witte en gestreepte Plymouth Rocks, Wyandottes, Witte Leghorns, Lichte Brahma's en Zwarte Minorcas; ook 100 Witte Pekin Eenden, (bekroonde vogels), 40 Mammoth Amerikaansche Kranzen Kalkoenen, 30 Homer Duiven en 20 gewone Duiven, in 't kort, een eenige, prachtige, onovertroffen keuze van de fijnste en zuiverste vogels.

D. Twee goede, flinke Amerikaansche MUILEN.

E. Een groote hoeveelheid van plafond-, vleer- en andere Planken, en een groote keuze van moderne Vogel Broei- en andere Machinerie en Boerderij gereedschap, alle speciaal uitgezocht en van de beste soort.

Al het bovenstaande vraagt de beste aandacht van den Geldman, Vogel-Liefhebber en Landbouwer.

Karren voor het vervoer van kooplustigen zullen van Klapmuts-Statie vertrekken naar de plaats, op den morgen van den verkoop, om ongeveer 10.30 v.m.

Stellenbosch, 4 Maart 1904,

PAUL D. CLUVER, AFSLAGER.

P.S. Onthoud dag en plaats van den verkoop.

VRIJDAG, 18 MAART, 1904, OP DE PLAATS,
beginnende om ongeveer 11 uur v.m.

Er zullen ververschingen worden rondgediend.

Nicole Records zijn Werald Records.
Absoluut Onbreekbaar.
GEMAAKT IN LONDEN.
Standaard grootte (7 duim in doorsnede) 2/- p. stuk
Concert grootte (10 duim in doorsnede) 4/- p. stuk.
NICOLE RECORDS kunnen worden gebruikt op eenige Schijfmachine. Phonographen met reproduceerder en recorder van af £2 2.
SCHIJF-SPREEKMACHINES.
Inbegrepen
Nicole's Zonophonen,
etc., van af £4 10.
Reparaties een specialiteit. SCHRIJF om Catalogus No. 10 en Recordlijst.
NICOLE FRERES, Bpkt.,
81, Longstreet, KAAPSTAD,
OPGERICHT 1815. PostBus 1356.

De Opvoedingsinrichtingen te Worcester en het Hollandsch.

Aan den Editeur.

Waarde Heer,—Ik had niet gaarne inbreuk op de ruimte van uw geëerd blad willen maken, daar uw plaatselijke correspondent in bijna ieder nommer heel wat ruimte vordert voor zijn medeeelingen.

Toch kan ik niet nalaten eenige punten aan te roeren tot nog toe door hem geheel en al over het hoofd gezien, en waaraan wel degelijk aandacht behoort gegeven te worden, aangezien zij belangrijke kwesties raken.

Het is algemeen bekend, dat de opvoedings kwestie hier ter plaatse niet is wat zij wezen moet, of liever wat men had kunnen verwachten van zoo'n langgevestigd en eenigszins zeer gunstig bevoorrecht dorp. 't Is waar, men telt hier ongeveer een dozijn inrichtingen in verband met de opvoeding van 't opkomend geslacht—doch niemand beroeme zich ooit op 't getal wat dit betreft, maar wel op de hoedanigheid van zulke inrichtingen. Het is geen onbekend feit, dat uit het distrikt van Worcester meer leerlingen naar elders gezonden worden om hun studiën voort te zetten, voordat zij het Matriculatie Examen hebben afgelegd, dan op eenig ander dorp in de Kolonie, waar er even als hier een Eerste Klas School bestaat. Dit geldt meer bepaald de Jongens School. In 't afgeloopen jaar was er niet één kandidaat voor het Matriculatie Examen alhier, hoewel verscheidene plaatselijke jongens op andere scholen genoemd examen met goed gevolg hebben afgelegd. Ik meen natuurlijk niet dat het kwalijk is om leerlingen naar elders te zenden om hun studiën voort te zetten; toch is het zeker onwenschelijk zulks te doen alvorens zij genoemd examen hebben afgelegd, om niet eens te spreken hoe nadeelig en wat een afbreuk het is voor den vooruitgang van de plaatselijke school. Onwillekeurig doet zich de vraag voor: Wat is de oorzaak van dit alles? Wat hapert er? Volgens mijn inzichten moet 't publiek van Worcester de zaak van naderbij beschouwen, daar 't hun degelijk aangaat, en hoe eerder hoe liever de noodige stappen nemen om de zaak te verhelpen, daar de verantwoordelijke personen zich weinig schijnen te bekommeren over den toestand van zaken.

Aan het Dames Seminarium schijnt men beter te slagen, te oordeelen naar den uitslag van de laatst gehouden Universiteits Examina, daar de kandidaten van genoemde inrichting eenige eereplaatsen innamen, ook bij 't Matriculatie Examen. Doch zelfs ook hier schijnt men uit het oog te verliezen, dat een degelijke opvoeding niet wordt erlangd door de kweekeling achtereen volgende Examina te laten afleggen. Want, bij voorbeeld, men weet dat zooals het thans is, een leerling gemakkelijk door al zijne examina komen kan zonder veel af te weten van de Hollandsche taal, al is die zelfs zijn moedertaal.

Het examen is ook overigens maar 'n zwakke toets voor de kennis van den leerling. Dit brengt ons meteen tot wat dezer dagen aan bovengenoemde inrichting is voorgevallen, de feiten waarvan ter ondersteuning van wat gezegd is, zullen dienen.

Een zekere som werd besteed om boeken aan te koopen voor de bibliotheek en de taak aan eenige der onderwijzers opgedragen om het noodige daaromtrent te doen. Doch wat gebeurde? Toen de aangekochte boeken aankwamen, was er geen enkel Hollandsch boek onder het getal. Om toen te klagen was te laat, en eenige onderwijzers, die Hollandsch onderwijs geven, besloten dadelijk een kleinen bazaar aan 't Seminarium te houden, om zoodoende een fonds te krijgen voor het aankoopen van nuttige Hollandsche boeken voor de Bibliotheek. Doch toen men dacht dat alles vlot zou afloopen, werd hun door den Principaal aangezegd, dat het hun niet zou toegelaten worden een bazaar aan genoemde inrichting te houden (hoewel het toegelaten was op andere gelegenheden en voor andere doeleinden); en men moest de zaak in duigen laten vallen. Het verblijdt mij echter te kunnen zeggen, dat die onderwijzeressen zich niet hebben laten afschrikken, doch lijsten hebben uitgezonden door middel van scholieren en men alle hoop heeft dat hun eervolle pogingen met succes zullen bekroond worden. De vraag is dus: hoe moet men de handelwijze van de Principale beschouwen, aangezien de inrichtingen bijna uitsluitend gevuld zijn met kinderen van Hollandsch sprekende families?

Meent men geloof te slaan aan het alom bekende zegswoord: Leer maar Engelsch, Hollandsch komt van zelf? Hoe kan dit geschieden zoo de alcoof voor Hollandsche lektuur in de bibliotheek geen Hollandsche boeken bevat, maar in stede gevuld is met Fransche en Duitsche boeken. ,Onder wiens bestuur staat genoemde inrichting? Heeft de plaatselijke leeraar en Kerkeraad niets met het beheer van zaken te maken? Misschien heb ik onnoodig mij met zaken bemoeid, waarover meer geschikte personen een oordeel moeten vellen; doch wat ook het geval is, een ding is zeker, dat indien de toekomst van ons dierbaar land en volk ter vorming in de handen van 't opkomend geslacht zal toevertrouwd worden, is het de dure plicht van iederen ouder om toe te zien dat iedere zoon en iedere dochter voor dat doel behoorlijk wordt opgeleid. Wordt dit door de ouders van Worcester gedaan?

UEd. dankende voor opname dezes, noem ik mij,

JONG ZUID AFRIKA.

Worcester,
8 Maart, 1904.

Civiele Dienst en Weduwen Pensioen Fonds.

Ter inlichting van beide Huizen van het Parlement is een overzicht gepubliceerd van bovenstaande fonds, waaruit wij het volgende ontleenen:

Op 31 Dec. 1902 was het aantal leden 8897, in 1903 werden 1548 namen opgenomen en 756 geschrapt, zoodat het aantal leden met 792 is toegenomen.

Op 1 Januari 1902 bedroeg het fonds, belegd o. m. in Koloniale schuldbrieven £637,226 9d. Ontvangen werden gedurende het jaar op het £ voor £ bijgesel als bijslag, aan contributies der leden, aan interest enz., £107,811 11s. 8d. Gevende een credit totaal van £745,396 12s. 5d.

Uitgegeven werden aan pensioenen en gratificaties £8,555 6s. 3d.; do. aan weduwen £5,375 9s. 5d., terugbetalingen aan weduwen volgens sectie 56 en 57 van wet 32 van 1895 £2,060 1d., benevens eenige kleine uitgaven.

Het jaar 1902 sloot dus met een saldo in handen van het Civiele Dienst Pensioenfonds van £581,210 17s. 3d. en voor Weduwen Fonds van £148,202 6s. 7d.

Het aantal pensioenen verleend aan Civiele Dienst ambtenaren is met £775 2s. 1d. vermeerderd, die van weduwen £285 18s. 4d. Er zijn geen weduwen gestorven.

De som betaald ten aanzien van weduwe-pensioenen beneden £10 per jaar, veranderd in uitbetaling in eens, bedroeg tot op 31 Dec. 1902 een totaal van £10,254 18s. 1d.

Een gedetailleerde opgave vergezelt het verslag.

TWEE STERKE REDENEN.—De heer W. J. Mollroy, Kumara, N. Z., zegde onlangs: "Doordat ik het zelf in mijn gezin heb gebruikt en van allen die ik heb hooren vertellen dat zij altijd Chamberlain's Hoestmiddel hebben gebruikt, weet ik dat het de beste medicijn in de markt is. Ik heb het agentschap voor meer dan vier jaren gehad, heb menig gros verkocht, en nooit een enkele klacht gehad." Overal verkrijgbaar.—(Adv.)

HEUPJICHT. RHEUMATIEK.

Een van de meest koppige ziekten om met succes te behandelen door middel van het oude Medicijn- en Pleister Stelsel,

Kan genezen worden door Dr. SANDEN'S hedendaagsche Electrische behandeling.

Door middel van zijn Electrische Herculex heeft hij duizende gevallen genezen, nadat alle andere middelen mislukt waren.

Die gevallen spreeken voor zichzelf.

Wat voor anderen gedaan is, kan ook voor u gedaan worden. Kom en onderzoek zijn manier van behandeling, het kost u niets.

Waarom te lijden, als een geneesmiddel in uw bereik is?

Indien u niet zelf kunt komen, schrijf voor mijn boek "Gezondheid in de Natuur", het wordt u kosteloos toegezonden.

KOM OF ADRESSEER:

Dr. Theodore Sanden,

No. 4, Pleinstraat, KAAPSTAD.

Hoek President- en Eloffstraat, Johannesburg.

Office-uren van 9 v.m. tot 6 n.m.; Zaterdags van 9 v.m tot 10 n.m.

Uit de Hand te Koop.

PLAATS "**Zoetendal,**" gelegen aan de Berg Rivier, distrikt Wellington. Groot omtrent 20 Morgen. Beplant met eenige dulzenden jonge geente wijnstokken. De oude wingerd is nog vrij van Phylloxera, en is nog in volle drag. Er zijn ook omtrent 600 Vruchtboomen, en er is Zaailand (omheind) voor 20 mudden Haver. Volop loopend water, alsook Hout in de eilanden. Slechts 15 minuten van Wellington Statie.

Voor verdere bijzonderheden de aanzoek bij de ondergeteekenden.

M. L. SMITH, & Co.
Wellington.

ZUIVER BLOED

is de bron van goede gezondheid.

Ayer's Sarsaparilla

Maakt zuiver bloed, sterkt de zenuwen, verhoogt de etenslust, doet dat vermoeid gevoel ophouden, en maakt het leven der moeite waard. Duizenden menschen hebben getuigd over de genezende eigenschappen van Ayer's Sarsaparilla. Hunne brieven komen met elke post. Er is geene poging tôt overreding. Zij konstateeren allen het groote feit, "Ayer's Sarsaparilla heeft mij genezen."

Zwakke, Vermoeide Vrouwen

die bedlegerig geweest zijn, met huiduitslag geteisterd, of uitgeteerd of behebt met ziekten aan hun geslacht eigen, schrijven met dankbaarheid over eene volkomene genezing. Wilt gij van hunne ondervinding voordeel trekken, en gezond en krachtig worden, zoo neemt het groote versterkende en bloedreinigingsmiddel

Ayer's Sarsaparilla

Geprepareerd door
Dr. J. C. Ayer & Co., Lowell, Mass., U. S. A

Ayer's Pillen, met suiker omhuisel, gemakkelijk te nemen.

Oost, Speelman & Van Andel

130, Langstraat, Kaapstad.

Zenden tegen toezending van postwissel ad 16/2 franco door geheel Zuid-Afrika een kistje geurige HOLLANDSCHE Sigaren.

Pas ontvangen:

Hollandsche Koek, Hollandsche Zeden, KERSTMIS Sigaren, prachtig verpakt, Hollandsche Eau de Cologne.

Vierkleur en Continental Bijwielen (Eerste klas Bycicles).

Goed Nieuws voor Wijnhandelaars en Boeren.

DE ALOUDE FIRMA - - - -

H. J. C. ZUIDMEER & Co., PAARL.

Gevestigd meer dan 35 jaren.

BIEDT Stukvaten en eenig ander Kuiperswerk aan tegen de laagste marktprijzen.

Heeft ook Stukvaten en Kuipen voorhanden. Kleine Vaatjes tegen de volgende prijzen.

Okshoofden	26/-.
¼ Vaten	14/6.
Halfamen	10/-.
Ankers	7/6.
Vijf-Gallons	5/9.
Halfankers	5/-.

Inspectie van werkplaats vriendelijk verzocht.

Let op het Adres!!!

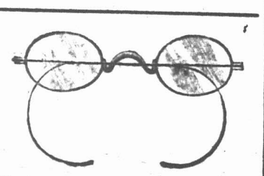

Samuels & Druiff,

OPTICIENS
DE BURLINGTON
Kerkstraat 4 Kaapstad.

Brillen en Oog Glazen

wetenschappelijk verstrekt. Gezichts vermogen wordt onderzoch.

VRIJ VAN KOSTEN.

Oogheelkundige voorschriften worden opgevolgd.—Herstellingen van allerlei soort.

Veld en Opera Glazen in grooteverscheidenheid.

Matige prijzen.

MARTIN'S

APIOL & STEEL PILLS.

voor dames

Een Fransch Middel voor alle Ongeregeldheden. Duizenden Dames houden een doos van Martin's Pillen in huis, zoodat bij het eerste teeken van eenige Ongeregeldheid een dosis tijdig kan worden toegediend. Allen die ze gebruiken bevelen ze aan, vandaar hun enorm debiet. Van alle Apothekers en Magazijnen, of franco per Post 1s.

MARTIN, Apotheker, Southampton, England.

W. G. COMBRINK,

DE OUDSTE KOLONIALE
Horloge en Juweliers Winkel
(GEVESTIGD 1836),
23, KORTEMARKTSRAAT,
Tegenover H. STURK & Co.,
KAAPSTAD.

EEN BOEK VOOR DAMES.

DE wetenschap in dit boek vervat, is van ONSCHATBARE WAARDE voor IEDERE GEHUWDE DAME, en het zal de ongetrouwde ook geen schade doen, om het te lezen. Het is het middel geweest voor duizenden, om hun leven zonnig te maken. Het bevat een groote massa kostbare informaties. Een ieder zal bij de lezing profijt hebben, daar de aldus verworven kennis onberekenbaar is en slechts ten goede zal strekken. Het wordt in versgezelde enveloppe toegezonden voor twee postzegels.

Adres: CARDUI DEPT. C., BUS 725, KAAPSTAD.

Een dame schrijft ons. "Ik heb uw boek gelezen. Het is eenvoudig onwaardeerbaar en gaf mij inlichtingen, waar ik reeds jaren lang naar gezocht had."

Amerikaansche Medicijn Maatschappij Beperkt,

Houtstraat 42, Kaapstaad.

(Hoofdkantoor van Zuid-Afrika.)

Een dame, daar aanwezig, zal met genoegen alle informaties geven omtrent "CARDUI" en onze behandeling. Overal te koop of direct van zijn depot voor 5s. 6d., post inbegrepen.

LEZARD & LEZARD,

(voorheen van Kimberley),
Afslagers, Boedel- en Assurantie Agenten,
MAKELAARS, AUDITEURENS, enz.

Belasten zich met den verkoop van Vaste en Losse Goederen, bij veiling of ondertinge overeenkomst.

Kontoren: Lewin Kamers, Kasteelstraat, 33.
Tel. Adr. "LEZARD." Postbus 953.

Wasserfal & Hardick,

BEGRAFENISSEN BEZORGERS.

17, DORPSTRAAT, KAAPSTAD.

Central Kantoor: BURGSTRAAT.

Begrafenissen besorgd naar eenige Begraafplaats in de Stad of Buiten op de kortste kennisgeving en onder de billijkste voorwaarden

MONKEY BRAND ZEEP

Maakt schoon en polijst tegelijkertijd.

Probeer het op Uwe tuigen en zadels.

Het laat brons en koper als goud blinken.

WASCHT GEENE KLEEDEREN

TE HUUR

VAN af den 15den Maart, het gerieflijk gemeubileerd LOGIESHUIS, alwaar thans door Miss Malherbe een winstgevend logieshuis gedreven wordt, gelegen annex het Postkantoor en Gordons Baai Hotel, met een prachtig uitzicht op de zee. Voor bijzonderheden vervoege men zich bij

Gordon's Baai. J. J. CILLIERS.

DOOFHEID GENEZEN. . .

Als gij aan Doofheid of Suizingen het Hoofd lijdt, wacht dan niet, maar schrijf dadelijk aan de L. R. VERNON CO., Postbus 1602, Johannesburg, en zij zal FRANCO toezenden een boek, dat handelt over DOOFHEID, en hoe zulks permanent is te genezen door ELECTRICITEIT, die door U zelve kan worden toegepast, in Uw eigen huis, zonder moeite of tijdverlies. Deze behandeling is over de gansche wereld bekend, en wordt gesteund door de voornaamste Doktoren en Doofstomme instituten, zoowel als door de Pers.

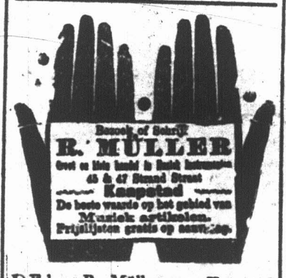

DE heer R. Müller van Kaapstad garandeert om betere PIANO'S Kerk- en Huisorgels, Harmoniums en alle andere soorten van muziekbenoodigdheden te leveren dan eenige andere firma ter wereld en tegen lagere prijzen.

De heer R. Müller heeft eerste klas deskundigen voor stemmen en voor het herstellen van alle soorten van musiekinstrumenten.

De heer R. Müller voert ook nauwlettend alle orders uit voor gedrukte musiek.

AAN KANKER-LIJDENDEN.

Wij ondergeteekenden wenschen u bekend te maken dat er genezing ook voor u is, daar wij ook aan die vreeselijke kwaal leden, en thans volkomen genezen zijn door het gebruik van het geneesende Aesiab Middel, verkrijgbaar bij Mevr. A. v. Niekerk, W.E., Stellenbosch. Wij kunnen genoemd middel met vrijmoedigheid aanbevelen, daar sommigen van ons hieronder reeds jaren lijdende waren en bekwame doktoren ons niets konden doen.

(get.) A. J. Dippenaar, Langkloof, Riebeek West, genezen 4 jaren.
Mevr. H. Bester, Aliphantskuil, Riebeek W. do. 2 jaren.
D. J. Prins, Oude Post, Malmesbury, do. 6 jaren.
D. Iredeaux, Oude Post, Malmesbury, do. 7 jaren.
Mevr. J. H. Dippenaar, Drinkvlei, Malmesbury, do. 7 jaren.
Mevr. F. v. d. Merwe, Zandfontein, Malmesbury, do. 7 jaren.
W. J. Bason, Zwartwater, Darling, do. 4 jaren.
J. Mijburg, Uithoek, Piquetberg, do. 7 jaren.
Mevr. H. Dell, Porterville Road, do., 5 jaren.
H. F. Theron Tulbagh, do. 6 jaren.
Mevr. D. Kotzee, Ceres, do. 6 jaren.
D. Theron, De Keruis, Ceres, 7 jaren.
J. Kotzee, Driefontein, Ceres, do. 7 jaren.

Goedkoope Waren voor Buitenmenschen.

Ondergeteekenden, OOST & SPEELMAN, maken bekend, dat zij verschillende districten in de Kolonie bezoeken met *Bijbels en Gezangboeken van de Zuid Afrikaansche Bijbel Vereeniging*, en Hollandsche boeken, *door Eerw. Heeren Predikanten der Ned. Ger. Kerk goedgekeurd.* Vele andere Waren worden door ons voor het meerendeel tegen Kaapsche prijzen verkocht; alles eerste klas.

De beste soorten *Piano's* en *Orgels* zeer goedkoop. Kleeren op maat. Reparaties van alle soorten Muziek Instrumenten aan huis gedaan.

Adres in Kaapstad,

130 Langstraat,
Aanbeveland,
Oost & Speelman.

Aan Koopers van Buiten!

Prachtige kans om uw HUISRAAD en PIANO'S, 50 per cent goedkooper dan gewone prijzen, te Koopen.

De heeren L. en J. HERMANN, Afslagers en Waardeerders, hebben instructies van een plaatselijke Bank ontvangen om een bezending Huisraad, waarde £7,500, te verkoopen, bestaande uit de bekende Straussmeyer Grand Piano's, Koppetzky en Bechstein Piano's, 116 Slaap- en Eet-kamer benoodigheden, 218 Koperen en andere Bedden (in elk formaat), Tafels, Stoelen, Standaards, 29 Buffetten, en honderden andere artikelen.

Lijst in Hollandsch en Engelsch op aanvraag.

GOEDE PAKKERS AANWEZIG.
SNELLE UITVOERING VERZEKERD.

L. en J. HERMANN,
De Arcade Verkoop Kamers,
Pleinstraat, Kaapstad,
Magazijn, Bloemhof St.

AAN BOUWERS.

TENDERS zullen ontvangen worden door den ondergeteekende, niet later dan **Zaterdag, 26 Maart**, voor het bouwen van een toren en vergrooten van de Ned. Ger. Kerk, te Darling.

Plannen en Specificaties kunnen worden ingezien ten huize van den ondergeteekende te Darling, en ook ten kantore van den heer E. SELIGER, Architect, Beetons-Kamers, Langstraat 134, Kaapstad.

De laagste of eenige tender niet noodzakelijk te worden aangenomen.

W. F. VERSFELD,
Secr. Bouw-Commissie Darling-Kerk.

Darling, 3 Maart 1904.

EEN RECORD DRAPERY UITVERKOOPING

MEER DAN 15,000 DAMES
hebben reeds een bezoek gebracht aan

MORRISON & CO.'S

Grooten Uitverkoop van Drapery.

Deze week zullen eenige verbazende koopjes aan allen, die komen, worden aangeboden.

Een woord tot de Dames,

die verzuimd hebben op dezen grooten uitverkoop te komen. **Het zal u betalen om te komen.** De speciale geld-besuinigende afdeelingen in Dames Blouses, costumes, Rokken, Theejaponnen, Opramantels, Onderkleeding, Corsetten, Parasols, Voorschoten, Schorten, Japonstoffen, Neteldoek, Gedrukte Katoentjes, Opgemaakte Hoeden, Allerlei soorten Strooheeden, Kinderen Waschhoeden, Bonnets, Pelisses enz., zijn waard om gezien te worden.

BELANGRIJK VOOR LOGIESHUIS HOUDERS.

Wij geven groote reducties in alle Huishoudelijke Linnen Artikelen, Karpetten, Linoleums, Gewatteerde Bedden Dekens, Gordijnen, Gordijnstokken, Vensterblinden, Cretonnes, Tafellakens, Kussens, Lakens, Kussensloopen, Dekens, Chineesche Matwaren, enz.

Gij kunt geld sparen door te komen op onzen Grooten Uitverkoop.

MORRISON & CO.,
Pleinstraat, KAAPSTAD.

HUISRAAD! HUISRAAD! HUISRAAD!

Barnett's uitgebreide uitstalzalen

142 LANGSTRAAT.

Ons motto is kleine winst, groote omzet.
Ons streven is de afnemers tevreden te stellen.
Onze voorraad is groot en van groote variatie.

Een proef zal u overtuigen dat wij het goedkoopst en best in de stad zijn.

Karpetten, Linoleums worden gratis gelegd en Blindings gehangen.

CONDITIES VASTGESTELD. CATALOGUS VRIJ.

ADRES:

B. BARNETT

Generale Huis Meubileerder.
Vervaardiger en Importeur.

Uitstalzalen: 142 Langstraat.
Fabriek en Bergplaatsen: St. Johnstraat, Kaapstad.
Telephoon 243.

J. H. STEMMET,

SNUIF EN TABAK FABRIEK
ZIEKESTRAAT 16,
Caledon Plein, KAAPSTAD.

DE HEER STEMMET zal gaarne de Orders van Hollandsche Kolonisten van het Platteland ontvangen, hetzij Direct of per Post.

ORDERS PER POST DIRECT UITGEVOERD.

Vaste en Losse Goederen!

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen.

DE ondergeteekenden, daartoe gelast door den heer A. P GROENEWALD, zullen publiek verkoopen ten dorpe

CALEDON,

OP

Zaterdag, den 19den Maart, 1904

om 11 uur 's morgens,

A. Vaste Goederen.

Zijn fraai Woon Erf, zijnde Lot No. 18 gelegen in het dorp Caledon, groot 65 kw. roeden en 10 dito voeten.

Dit Erf is allerprachtigst gelegen tusschen de fraaie Erven van de heeren Fraser en le Roux op de Main Straat, er is een groot dubbel verdieping Woonhuis op, groote Stallen en Wagenhuis, en is beplant met allerlei Vruchtboomen, dus is het een fraaie woning.

B. Losse Goederen.

LEVENDE HAVE.

7 Eerste Klasse Koloniale Ezels.
1 „ „ Koloniaal Paard.
1 „ „ Span Tuigen (compleet).
1 „ „ Bok Wagen op veeren met Tent compleet.
1 „ „ Open Kar.

De bovengemelde Ezels zijn allen geleerd en in dagelijksch gebruik en alles verder hierin aangeboden van het beste.

Kom zie! Kom koop!

Onthoudt de plaats: CALEDON.
„ den dag: ZATERDAG 19 MAART, 1904.
„ den tijd: 11 URE 'S MORGENS.

A. P. GROENEWALD.

GUTHRIE & THERON, Afslagers.

Caledon, 27sten Feb., 1904.

BETERE WAARDE ONMOGELIJK.
GELIJKE WAARDE ONWAARSCHIJNLIJK.
VERSCHEIDENHEID, SNIT EN MAAKSEL ONOVERTROFFEN.

ZEERSTE KLAS KLEEREN.

Prachtige Sorteering voor Heeren, Jongelieden en Jongen voor het tegenwoordige Seizoen.

Ieder Kleedingstuk gemaakt in onze EIGEN Fabrieken in het

West of England.

LET OP ONS EENIG ADRES:

J. LAWLEY & Co.

Langemarkt-straat tot Kerkplein, Kaapstad.

Croote en Zeldzame Commissie Verkooping

VAN

Spiders, Phaetons, Karren, Tuigen, Paarden, enz.

OP

Maandag, 14 Dezer, om 10 uur precies

Tegenover ons Kantoor, onder den grooten Eik.

Als wanneer zal verkocht worden:

2 Victoria Spiders, 1 Zes-plaats Spider 1 groote Raleich Kar, 1 Rosario Phaeton, 1 Negen plaats Bus, 1 Hammock Kar, 1 Kar, 1 kleine Ponie Kar, 5 Zadels, 3 Set dubbele Carriage Tuigen, 2 Set enkele Tuigen, 100 Graven, 100 Kielhouwers, 50 Vorken, 60 Pakken Kleederen, Lot Standaards en Draad, 1 Lot prachtige Ledikanten en Katels in soorten.

Alsook 2 prachtige kleine Shetland Ponies, 5 paar Kar Ezels, 1 Koloniale Hengst, en wat meer zal worden aangeboden.

A. B. DE VILLIERS & Co., Afslagers.

Paarl, 8 Maart, 1904.

Goedkoop Voeder voor Beesten.

BROUWERS GRANEN 2s. per zak, geleverd in truck te Newlands.
OPGEDROOGDE GRANEN. Gedroogd met Otto's Patent Droog Machine 5s. per zak geleverd in truck te Newlands (zak ingesloten)
Karren worden dagelijks bij de Brouwerij bedient, 6d. per mand.

W. L. EDWARDS,
Ohlsson's Kaapsche Brouwerijen Bepkt.,
Newlands.

GA ZITTEN JUFFROUW - - - - - - EN SCHRIJF ! !

AAN

Jac. L. DROOMER, Paarl, K.K.

(Den Beroemden dress en hoedenmaker,) Om de nieuwe Wintermonsters en Maat vormen, die U postvrij toegezonden werden aan eenig adres.

Honderden getuigschriften ter Hand.

Pr sen en Plannen, Postvrij aan Applicatie.

Nog een Paar Woorden:

UW Gezondheid is het voornaamste ding in deze oude Wereld, en om die te behouden, moet gij de beste middelen gebruiken en er zijn geen betere, dan die door

Dr. C. F. JURITZ & Co. gemaakt zijn.

EENIG AGENT:

HEYNES, MATHEW & Co.

37, Adderley Straat, Kaapstad.

Klavieren! Klavieren

Een nieuwe zending van onze beroemde Duitsche Klavieren juist ontvangen per S. S. OFFENBACH, direct van Duitschland.

Kruis snarig, IJzeren Raam, Check Action, Volle Trichorde, Prachtigen Toon en zeer Elegant.

Prijzen (waarover gij u zult verwonderen) op aanvraag.

Bovengenoemde Klavieren geven algemeene voldoening.

LIST OF ADRES:

D. I. de Villiers,

ORGELIST,

WELLINGTON.

AFRIKAANSCHE

Onderlinge Voogdij en Assurantie Maatschappij, Bpkt.

OPGERICHT 1900.

Eene suiver Zuid-Afrikaansche Instelling, geground op Onderlinge Beginselen.

Nominaal Kapitaal	£100,000
Ingeschreven	50,000
Reserve Fonds tot 30 Juni 1903	10,000

HOOFD KANTOOR ... ... Malmesbury
TELEGRAPHISCH ADRES ... "Mutual."

DIRECTEUREN:

A. C. Kook (Voorzitter), J. A. Dreyer, G. J. V. Loubser, J. G. Louw, J. H. Marais, L.W.V., A. J. Roome, D. J. Marais, L.W.V., A. W. Eksteen, J. P. Malan, G. S. Wolfaardt, L.W.V., D. W. Krynauw, F. Lindenbedg, A. J Chiappini, I. J. J. van Aarde, A. C. de Villiers.

TAKKEN.

Paarl—Telegraphisch Adres "Mutual." Bestuurder, S. P. H. de Villiers.

Worcester—Telegraphisch Adres "Mutual" Bestuurder, Daniel Bland.

Piquetberg—Telegraphisch Adres "Mutual." Bestuurder, P. J. A. Olthoff.

Kaapstad—Telegraphisch Adres "African." Bestuurder, S. J. Wiggett.

AGENTSCHAPPEN.

Agenten in al de voornaamste Steden in de westelijke Proincie.

VERZEKERING DEPARTEMENT.

Brand verzekering aangegaan op Rigsco van allerlei aard, tegen de laagste loopende prijzen.

Verzekering van Hooimijten en Boeren Producten een specialiteit.

VOOGDIJ DEPARTEMENT.

De Bereddering van Boedels, Overmakingen, Voogdijschap Huwelijkscontrakten, en Insolvente Boedels, Liquidatie van Firmas en Maatschappijen, en Algemeen Trust en Agenten Werk van allerlei aard ondernomen.

GETROUWHEIDS TAK.

Waarborg voor Eerlijkheid, Oprechtheid en Getrouwheid van Voogden, Likwidateurs en Administrateurs, Executeurs en Executeuren Datief, Curatoren Boni, Baljuw, Landmeters, Bestuurders en Secretarissen van Banken, Verzekering en andere Maatschappijen, Afdeelings en Stedelijke Raden, Klerken en andere beambten in dienst van Firmas en Publieke Instellingen.

I. P. MARAIS,
Secretaris.

NAUDE & BOTHA,

Markt en Commissie Agenten en Produkten Handelaars.

PRETORIA EN JOHANNESBURG.

KOOPEN en VERKOOPEN Produkten en Levende Have, van welke soort ook, tegen Billijke Commissie.

ALLE ORDERS WORDEN MET SPOED UITGEVOERD.

Telegram Adres: "ALPHA," Pretoria.
Telegram Adres: "BONA, Johannesburg

POSTBUS 616. POSTBUS 4618.

Geweren en Ammunitie.

J. HARTFORD & CO.,

CALEDON,

WIJ hebben nu ontvangen onze voorraad Hagel Geweren (Dubbel- en enkelloops). Geweren en Ammunitie. Evenzoo Thomas' Boeren Guano, Prikkel Draad en IJzeren Heining-Palen.

Hagel geweren van af £7 10s. en hooger.

KOCH & DIXIE,

KAAPSTAD.

WATER! WATER!

DE Pomp als hier gewezen is de beste in de markt. Wij verkoopen meer van deze soort dan van al de andere soorten tezamen.

Als u een pomp wil hebben krijg deze en geen andere.

Wij verkoopen ook „Strawsonite" het beroemde middel tegen ROEST in AARDAPPELS, en de noodige spreipompen om het te gebruiken.

Bijen Korven en alle toebehoorselen daarbij.

Bedden en Keuken Stoven.

EENIGE AGENTEN voor de

Norrahammar Zweedsche Stoof

Hoe moet men het Aanleggen een Huis met zes kamers te Meubileeren VOOR

£117 13 10
£182 0 4
OF
£258 18 0

WIJ zijn steeds bereid informaties te verstrekken, omtrent de wijze van Meubileeren. Daarvoor zijn wij hier. En als wij zelf niet kunnen komen, kunnen wij onzen vertegenwoordiger naar u toezenden, of u per post onzen laatsten Meubel Catalogus toezenden. Wij zijn een specialiteit in het ontwerpen van Meubelen, dus, indien gij op dit gebied iets speciaals wenscht, zal het onzen artisten steeds aangenaam zijn u te helpen: Wij meubileeren geheele huizen en kunnen u van alles voorzien. Onze uitstalkamers zijn een bezoek waard. Speciale afdeelingen in Amerikaansche Meubelen.

SPECIALE LIJNEN

Slechts voor April en Mei.

Massief Gesatineerde Notenhouten Latafel met Without afgezet, 70s.

Groote Eikenhouten Eettafels 6 vt., £5. 8 vt., £6. 10 vt., £7.

In Hardhout Gevlekt Notenhout 6 vt. £3 3s. 8 vt, £3.12s 6d. 10 vt., £4.

Slaapkamer Meubileeringen. In Gesatineerd Notenhout met Kaptafel Waschtafel, Kleerenkast, 2 Stoelen, £15.

Kleerenkast. In Gesatineerd Notenhout 90s.

Gerookt Eikenhouten Buffetten, £12 12s. Exceptionele waarde.

LINOLEUMS,
KARPETTEN en
GORDIJNEN

WOODHEAD, PLANT & CO.,

Kompleete - - Huis Meubileerders.

ST GEORGES EN STRAND STRATEN.

Findlay's Decorah Windmolens

NIEUW MODEL

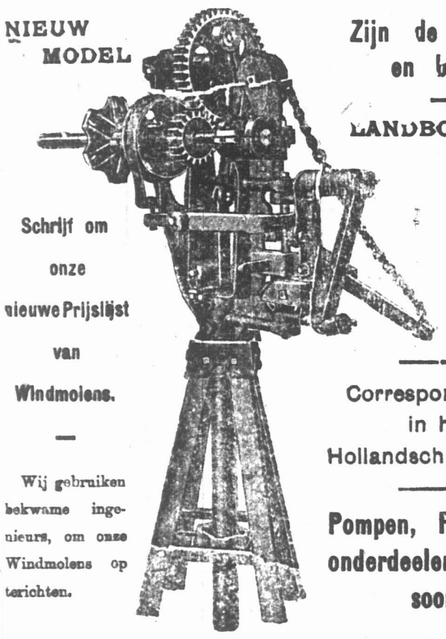

Zijn de Sterkste en beste.

LANDBOUWERS

Indien gij een Windmolen noodig hebt zendt ons bijzonderheden van wat gij verlangt, en we zullen u gratis een schatting van onkosten zenden voor een Windmolen en Pomp

Schrijf om onze nieuwe Prijslijst van Windmolens.

Wij gebruiken bekwame ingenieurs, om onze Windmolens op terichten.

Correspondentie in het Hollandsch verzocht.

Pompen, Pijpen onderdeelen van elke soort.

We hebben eenigrooten voorraad van Landbouwkundige Werktuigen en Bakkiespompon.

GEO. FINDLAY & Co.,

18 Commercial Straat KAAPSTAD.

Equitable Brand Assurantie en Voogdij Maatschappij.

De oudste Zuid-Afrikaansche Verzekering Maatschappij.

HOOFDKANTOOR, ST. GEORGES STRAAT 106, KAAPSTAD.

Brand Assuranties van iedere soort worden dagelijks afgesloten tegen de laagst bestaande tarieven. Agentschappen in alle steden en dorpen in de Kaap en omliggende Koloniën.

W. J MEERINGTON, Secretaris.

R. M. Ross & Co

Zijn nu besig hun periodieke verscheping van

DRUIVEN-MOLENS en WIJNPOMPEN

Landbouwers die deze noodig hebben, behooren spoedig aanzoek te doen

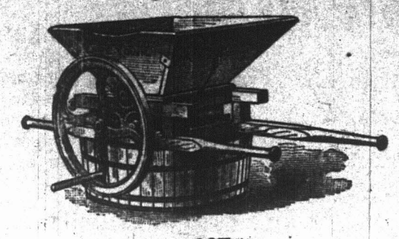

. . . OOK . . .

Slangen, Zuig- en Afvoer- Gegalvaniseerde Pijpen.

BRANDEWIJN STANDAARDS MET SLANGEN.

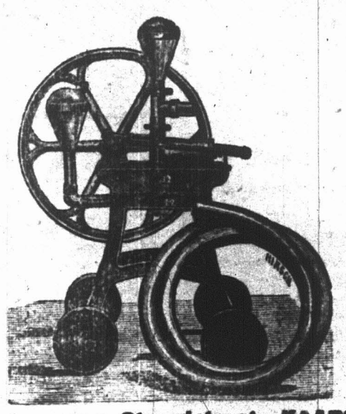

Vertoonkamers: Strandstraat, KAAPSTAD.

BUCKNALL LIJNEN, STOOMVAART BEPERKT,

VARENDE VAN KAAPSTAD NAAR ENGELAND.

Verminderde Eerste Klas Prijs, £26 5s., alle Buitenkant Hutten.

HUISWAARTS: PASSAGIERS en VRACHT DIENST.

S. S. "JOHANNESBURG," van Londen naar Kaapstad, Algoa Baai en Oost Londen, kwam den 10den Maart te Kaapstad aan en wordt verwacht van Kaapstad te zullen vertrekken naar Engeland, passagiers en lading innemende, omtrent 26 Maart.

VRACHT DIENST.

S.S. "MANICA" verliet New York op 19 Februari 's voormiddags voor Durban.

S S. "BAROTSE" vertrok van Londen op 21 Februari, op weg naar Algoa Baai en Oost Londen

S.S. "TIGRIS" verliet Londen den 28sten Februari direkt naar Oost Londen.

Voor verdere bijzonderheden wat betreft lading, Stoombooten, enz wende men zich tot

GEBR. BUCKNALL, Strandstraat, Kaapstad.

ARDERNE & CO.,

HOUT HANDELAARS,

Hebben te koop tegen de laagste Marktprijzen

Zweedsche en Oregon Deelen en Battens,
Kajatenhout en Amerikaansche Planken,
Vloer, Zolder en Plafon Planken,
Gegalvaniseerd IJzer en Guiten en Pijpen,
Cement en algemeene Bouw IJzerwaren.

CALEDON PLEIN, KAAPSTAD.

De GRAMOPHOON

Koning der Spreekmachines

Geen Tehuis is kompleet zonder een . . . .

GRAMOPHOON,

gemaakt door de

Gramophone en Typewriter, Bpkt.

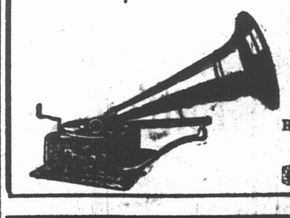

. . VAN . .

LONDEN.

Kaapstadsch Adres: Bus 1703.

Records in alle talen en van alle beroemde artisten.

SCHRIJF ONS!

BIEDT DE HEER

R. Müller,

45, en 47, STRANDSTRAAT,

KAAPSTAD

Weerlie Koop aan:

Het Volkslied van de gewezen Zuid Afrikaansche Republiek, prijs 2/6;

Het Volkslied van den gewezen Oranje Vrijstaat. 2/6; Drie liederen voor het Zuid Afrikaansche Volk:—1) Mijn Land, Mijn Volk en Taal, (2) Zuid-Afrika, en (3) Afrika voor de Afrikaanders—tesamen 3/;

Het Lied van Christiaan de Wet, prijs 2/;

"Never Give Up" Lied, prijs 2/; Zuid Afrikaansche Volkslied (Een ieder Natie heeft zijn land), 1/6.

De Droom van den Boer, Klavier Stuk, 2/-

"Scheid van Sannie," van een uittrekkenden Boer. Gedicht genomen uit de "Express" te Pretoria, Gecomponeerd door A. Sroni, prijs 1/6.

The Boer Prisoner's Prayer (Bede van den Krijgsgevangen Boer) door J. H. L. Schumann, 2s.

Vaarwel! Lied ter gedachtenis aan den Oorlog tegen Transvaal en Vrijstaat, 1899—1902, door J. H. L. Schumann, 2s.

Koorboek door W. van Oosten, gebonden, prijs 3/-; Verzameling van vier stemmige Liederen ten gebruike van gemengde Zangkoren en Zangvereenigingen.

Geestelijke Koorstukken en Zangsolos door Ds. J. A. Malherbe, gebonden, prijs 3/-; ten gebruike voor Kerkkoren en Christelijke Zangvereenigingen

SCHRIJF OM EXEMPLAREN OF KOM ZELF NAAR

R. MÜLLER, 45 en 47, Strandstraat, Kaapstad.

VAN DER BIJL & Co.,

4, 6, 8 en 10 Riebeekstraat; KAAPSTAD.

Invoerders en Groothandelaars,

Leveren uitsluitend aan Algemeene Handelaars.

KRUIDENIERSWAREN.

Koffie, Rijst, Suiker, Olie, Zeep, Kaarsen en een groote verscheidenheid smeerwaren, alsook Graan- en Wolzakken, Zwavel en Cooper's Dip.

FIJNE WAREN.

Alle soorten van klaargemaakte Kleedingstukken, Tweeds, Japonstoffen, Laarzen, Hoeden, Flanel, Fluweel en een groote verscheidenheid luxe goederen enz.

IJZER WAREN.

Cement, Vloer- en andere planken, Gegalvaniseerd IJzer en alle soorten van bouw- en wagen materiaal, Pompen, Spaden, Gladde en Stekeldraad Standaards en Huishoudelijke IJzerwaren.

Vruchten Inmaakflesschen een Specialiteit.

PIANO'S en GEWEREN (Hagel- en Kogel combinatie.)

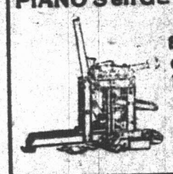

De beroemde "HERCULES" Baksteen Machines, tweede scheepslading juist ontvangen. Deze machine is een absolute behoefte voor elken boer — maakt minstens 3000 baksteenen per dag tegen zeer geringe kosten.

Prijs: Vrij geleverd op het station £32.10.

A. & J. MAIN & Co., Bpt.

hebben DE WAAL & Co's Omheinings-Bezigheid overgenomen.

DOORN DRAAD,
IJZEREN PALEN,
IJZEREN HEKKEN, enz.

ADRES: Bus 97, KAAPSTAD.

MAGAZIJNEN:

Breestraat 70 en Kasteelstraat 101.

Nederlandsche Bank voor Zuid-Afrika.

(The Netherlands Bank of South Africa).

Kapitaal - - - - - - -	£800,000.
Kapitaal Gestort - - -	£400,000.

Hoofdkantoor: ... ... Amsterdam.
Hoofdkantoor voor Zuid-Afrika: ... Pretoria (Transvaal.)

TAKKEN:

PRETORIA, JOHANNESBURG, POTCHEFSTROOM, BRUGSPRUIT, WITBANK, (TRANSVAAL)
KAAPSTAD, (KAAP KOLONIE).

Agenten in alle voorname steden der wereld.

AGENTEN TE LONDEN:

De Heeren B. W. BLIJDENSTEIN & Co.,
55 en 56 Threadneedle Street., E. C.

Deze Bank ontvangt Deposito's voor vaste termijnen onder voorwaarden overeen te komen met elk harer Bijkantoren. Geeft Wissels af, en Crediet-brieven op hare Takken, alsmede op alle voorname plaatsen der wereld. Koopt en ontvangt Wissels ter Incasso. Bezorgt telegrafische geldverzendingen.

En drijft algemeene Bankbezigheid.

Agenten van de Pretoria Hypotheek Maatschappij

Leeningen worden afgesloten onder 1ste verband op grond. Laagste rentevoet en gunstige termen.

GEBROEDERS OLIVIER,

Bus 371, Johannesburg.

MARKT AGENTEN.

Eenige Vruchten of Produkten aan ons toevertrouwd zullen onze beste attentie ontvangen.

DADELIJKE AFREKENING.

ALLWEILLER WIJN POMPEN.

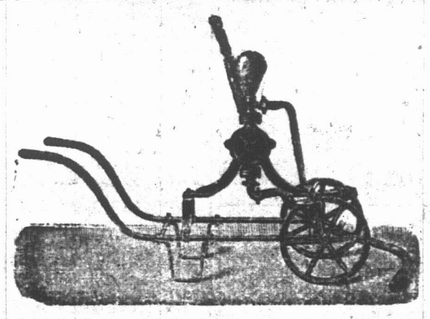

Een nieuwe zending van deze beroemde WIJN POMPEN is juist aangeland. Wonderbaar gemakkelijk te bewerken en zeer licht te behandelen Een kind kan van 10 tot 15 leggers per uur pompen.

Prachtig, Sterk, en Goedkoop.

KOM EN ZIE.

Schrijf voor prijslijsten.

G. TOUCHER,

Breestraat, KAAPSTAD 86,

HOFMEYR, DU TOIT & CIE.,

OPVOLGERS VAN DE

"AFRIKAANSCHE HANDELS MAATSCHAPPIJ Bpt",

101 Breestraat. KAAPSTAD. Riebeeks Plein.

Postbus 1290. Telegrafisch Adres: VESTA.

Wenschen het geëerd publiek bekend te maken dat zij bezigheid hebben geopend, als boven, en verwachten binnen kort ladingen van Rijtuigen, Tuigen, Windpompen, Landbouw Gereedschappen, Meubels, Waschmachines, Klavieren en Orgels, Plakpapier enz., en hebben reeds voorhanden: Verandah en andere Meubels, Naaimachines, Stevels en Schoenen, Kleerage, Typewriters, Horlogies, enz. enz.,

Wij hebben een prachtige collectie van monsters van fijne stoffen, Glas- en Broekwaren, Borstelwerk enz., en wij zullen gaarne een bezoek ontvangen en bestellingen opnemen die in den kortst mogelijken tijd van uit Europa' Amerika en elders zullen worden uitgevoerd.

KENNISGEVING.

PERSONEN in de Buitendistrikten, die Ingevoerde Paarden, Ezels, Slacht- en Aanteelbeesten, en Slachtschapen noodig hebben, gelieven aanzoek te doen bij den ondergeteekende, die aan alle orders hunne dadelijke en beste attentie geven.

W. H. F. Kleyn & Co.,
Afslagers, enz.

37 St. George's Hotelkamers,
Telegrammen "Auction,"
Kaapstad.

MOULTON'S

PIJN PAINT

Geneest alle Pijn.

ZAL GENEEZEN:

TANDPIJN -	in.	1 minuut.
OORPIJN -	„	1 minuut.
NEURALGIA -	„	10 minuten.
ZEER KEEL -	„	20 minuten.
VERSTUIKING	„	20 minuten.
KOLIEK PIJN	„	5 minuten.
KRAMP - -	„	5 minuten.
KROMP - -	„	12 uren.
PIJN IN RUG -	„	10 minuten.
PIJN IN ZIJ -	„	10 minuten.
BUIKLOOP -	„	1 uur.
CHOLERA -	„	1 dag.
RHEUMATIEK -	„	1 tot 3 dagen.

1s. 6d. per Bottel, postgeld 4d. extra.

JONES

RHEUMATICURO.

Het Groote Zuid Afrikaansche Middel

Mislukt nooit om Jicht, Rheumatiek, Rheumatiek-jicht, Lendenpijn, Heupjicht, en Zenuwpijn te genezen.

De volgende zijn eenige uittreksels uit ontvangen brieven, waarvan de originele op aanzoek, kunnen worden gezien:—

"De pijn verdween (na maanden lang lijden) binnen vier uren na het gebruiken van de eerste dosis, en ik genoot een goede nachtrust, zooals ik sedert weken niet gehad heb. Ik ben nu geheel gezond".

"Het heeft mij wezenlijk zeer wonderbaarlijk genezen. Gedurende de laatste zes maanden was ik lijdende aan een verschrikkelijke pijn in den rug, zoo erg dat ik, wanneer ik zat, bijna niet weder kon opstaan; bukken was mij geheel onmogelijk daar ik eenvoudig niet weder recht kon komen. Een bottel genas mij geheel en al.

Alleen vervaardigd door de eenige eigenaren:

De Rheumaticuro Maatschappij

KAAPSTAD.

KENNISGEVING.

Als Agent voor "Ons Land", "Ons Weekblad", "De Kerkbode" en "De Goede Hoop", is aangesteld de heer J. C. G. KAMPFRAATH, Bloemfontein, O. R. K.

Paarl Landaankoop Maatschappij, Bpkt.

IN OFFICEELE LIQUIDATIE

Verkoop van Aandeelen.

KENNIS wordt mits deze gegeven dat de navolgende aandeelen per publieke veiling zullen worden verkocht op MAANDAG, 14 MAART 1904, in front van het kantoor der Afrikaansche Onderlinge Trust en Assurantie Maatschappij, Paarl, om 11 uur v.m:—

340 Transvaal Cigaren Fabriek Maatschappij, 120 Klerksdorp Exploratie en Bouw Maatschappij, 100 Zoutpansberg, Palmietfontein Plantage, en G. M. Maatschappij, 3 Murchison Exploratie Co., 540 Transvaal Land Exploratie en Mijn Maatschappij, 4 Esperance Syndicaat, 2 Paarlsche Goudmijn Maatschappij.

D. J. v.d. SPUY,
C. C. A. DE VILLIERS,
Officiele Liquidateurs

H A

Jacques Dusseau & Co.,

P.B. 288. 3 Kerkstraat,

KAAPSTAD.

VERSCHENEN van de

ONS SPREEKUUR SERIE:

1. Koppigheid, blijspel,
2. Achter de Schermen blijspel,

beide bewerkt door

Dr. W. J. VILJOEN

prijs 1/- postvrij elk

KERKALMANAK voor 1904 9d. postvrij.

NOG EENIGE

Christelijke Scheur Almanakten voor 1904, 1/3 postvrij.

U M

Gedrukt en Uitgegeven door den Drukpersmaatschappij Van der Sandt de Villiers & Co., Beperkt, aan het kantoor, Kaapstad.